המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ה', פ' תצוה י"א אדר מ"ז (12 במרץ 87)
דף היומי: בבלי — בבא מציעא כ"ג; ירושלמי — סוטה ד'

שנה ל"ח גליון 10737
45 ש"ח כ' מע"מ

ארה"ב ותקבל טנקי־מערכה מתוצרת סובייטית בעקבות עיסקת הנשק עם איראן

וושינגטון, — ארה"ב שמחת לקבל כמה טנקי־מערכה מתוצרת סובייטית כתוצאה מעיסקת הנשק שנעשתה עם איראן בתיווך סעודיה — מסרה אתמול הטלוויזיה האמריקנית.

רשת הטלוויזיה "אנ.בי.סי." מוסרת, כי משלוח של טנקים סובייטיים מחדישים מדגם "טי־72" נשלח לארה"ב באמצעות מדינה מערב אירופית, ששמה לא נמסר. המשלוח נמצא עתה בדרכו לאמריקה.

בדיעה נאמר, כי השלטונות האמריקניים היו מעוניינים מזה זמן רב להשיג את הטנקים מסוג "טי־72" כדי לבחון את תכונותיו. כמה טנקים כאלה נתפסו על ידי ישראל במלחמת לבנון בשנת 1982, אבל הם ניזקו קשות כך שלא היה אפשר להפיק בהם את כל האינפורמציה שארה"ב ביקשה להשיג. (ע"ר).

הקבינט החליט בתום 7½ שעות דיונים:

ועדת שנים תברר פרשת פולארד הרמטכ"ל לשעבר צור והשופט לנדוי

משרד החוץ: ארה"ב עלולה לקצץ בסיוע לישראל ★ משרד רה"מ: היחסים משתפרים ★ סלע ואיתן לא מתכחשים להתפטר

— מאת כתבנו המדיני —

של הקמת ועדת בירור בכירה בת שני חברים, הרמטכ"ל לשעבר צבי צור, והשופט הבלין משה לנדוי, החליט אתמול הקבינט המקומי המצומצם לאחר שדן במשך שבע וחצי שעות על פרשת פולארד ופפיחיה, בשל בות הריחוקים הבלתי מוסקים המגיעים מצניחות ישראל בארה"ב, כשכרן היתר הכבשו גם חשיפת "קיצוץ הסיוע הכלכלי הצבאי לישראל, המסתבכים בסכומים של שלושה מיליארד דולר.

בישיבה השתתפו נוסף על חגן ר"ראון סמנכ"ל משרד החוץ, שריכז את המגע עם האמריקאיים כשלב ראשון של הפרשה, גם עורך הדין רם כספי, שמיד בתחי־לת פרשת פולארד יצא לארה"ב ונהל מו"מ עם רשויות המימשל בארה"ב בנסיון להשוויקה וכפי שנתברר עוזה ללא הצלחה. כשעתו אף טיפל בהגנה המשפ־טית על הזוג פולארד.

אם כי בראשונה היה סיכום בין ראש הממשלה, יצחק שמיר, ומנלא מקומו ושר החוץ, שמעון פרס, שהחזקיה תוטל על ועדת המשנה למדיניות שליד ועדות חוץ ובטחון של הכנסת, בראשותו של ח"כ אבא אבן, נתברר שרוב חברי הקבינט לא יתמקדו בכך וסיעו, כי המימשל בארה"ב לא יראה בכך חקיקה יסודית, באשר לועדת כנסת אין די סמכויות וה־מלצותיה אינן מחייבות כלל.

בעקבות דיון ממושך הציע שר האוצר, משה ניסים, להקים ועדת בירור מדע בכיר ביותר, בהש־תתפות 2 אישים מרכזיים, האחד מערכת המשפט והשני ממערכת הבטחון לשעבר, שתבדוק את הפרשה ביסודיות ותקבל את כל הפרטים שתבריה ידרשו.

השר נסים אף ציין את שמות החברים המוצעים לועדה, ותוך כדי הישיבה התקשרו ממזכירות הממשלה לשני המועמדים הר־סמכ"ל לשעבר, צבי צור, שהביע את הסכמתו מיד, ואילו השופט הבלין לשעבר, לנדוי ביקש יממה

(המשך בעמוד אחרון)

חוגים כלכליים בירושלים:

"ארה"ב לא תקצץ בסיוע הכלכלי"

מאת ספרנו הכלכלי

ארה"ב לא תקצץ בסיוע הכ־לכלי שהיא מעניקה לישראל עקב פרשת פולארד, הנים כלכליים בירושלים שמסרו אתמול הערכה זו, ציינו, כי לארה"ב חשוב שר־ישראל תזיה חזקה.

כמו כן ציינו כי במימשל ובקו־נגרס האמריקאי, אוהדים רבים לישראל, שיתנגדו לקצץ בסיוע. לעומת זאת, הדגישו החוגים הכ־לכליים, כי ארה"ב עוקבת אחר תגובתה של ישראל בפרשת פר־לארד ובמיוחד, האם יבוטל מינוי של אל"מ אביאם סלע כמפקד בסיס תל־נוף בחיל האוויר ובפרשת מינוי של רפי איתן כיו"ר "כ־מיקלים לישראל".

מקורנו הכלכלי מעיר, כי המ־משלה אינה יכולה לפטר את איתן מ"כימיקלים לישראל", היות ותבחר ע"י מועצת המנהלים של החברה, המצאת באחריותו של שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון.

הצדיק רבי מנחם מענכין רבינוביץ זצוק"ל

בירושלים נתלה אתמול לזיכרו של מעלה הצדיק המקובל רבי מנחם מענכין מגדל רבינוביץ זצוק"ל בשנת התשמים ושמנה לפ"ק.

שכיתן בכמה קהילות בארצות הבריח, גלה מעיר לעיר עד שהגיע לירושלים שלפני למעלה מעשרים שנה והתעבר לחבורת לומדי תורה החיין. את עיקר תורתו בחכמת הנסתר למד אצל הגאון המקובל רבי שמעון לידר זצוק"ל ועוד.

את ביתו קבע לפני כארבעים שנה בשכונה הירושל־מית מאה שערים, בה עשה שנים רבות כדמות מלאה הוד, אשר הילוכיה ודרכיה כשל אחד מהור ת"ק.

בהלוויתו אשר נערכה אתמול השתתפו רבים ממעריצו ומוקיריו אשר ידעוהו בחיים חיותו. לפי צוואתו לא הספידהו אלא אמרו עליו דברי התעוררות. הרה"ג ר' מאיר ברנסדורפר שליט"א דומ"צ בירושלים, ת"כ הרב מנחם פרדש הרה"ג ר' אשר סנגבוים ורבה של גבעת שאול.

רבי מענכין רבינוביץ זצ"ל פרסם כמה וכמה ספרים בקבלה, בתיקון המידות ובדרשאים חודשים ובים, עליהם באו בהסכמה גדולי ישראל וירושלים בדור הקודם.

בשנותיו האחרונות היה ביתו לחל תלפיות אשר רבים נתברכו מברכות פיו.

הנגריה ביצעה פיחות

בוראמשבו — הנגריה ביצעה אתמול פיחות של הסכום שלה ב־8 אחוז — בצו אחד לעת ראשי המגן הלאומי והנגרי יסיים לבוא ויבצעם את הסדרון המסחרי בעקבות הפיחות שם המסרב.

סגן הנשיא הראשון של הבנק הלאומי של הנגריה, יאנגש פקטה, הביע את הנקודה, שהנג־ריה תזכה בתנוך בקשריה המ־סחריים עם המכרב שיהתכב ב־300 עד 300 מיליון דולר בשנה זו. (ציר)

עלו שערי הדולר והליש"ט

לונדון, — שערי הדולר והליש"ט עלו אתמול, שעה שזה כעקרים ההלו לתנעבי מיבר־קים הרכמים שבריהם, לאחר שהם מהאמים מכח התבונה הקודמת של מלשלת גרכיה המסרכת.

במקביל עלה גם מחיר הזהב. הדולר הגיע הדם לשער של 1.8710 מרק ושער הנעילה שלו היה 1.8690 מרקים לעומת 1.8558 אתמול עם סגירה העסקים.

במקביל עלה שער הליש"ט ביחד כ־0.5 סנט. הוא הגיע ל־1.5916 דולר. לעומת המרק עלה שער הליש"ט בכ־4 פנינ ושער הנעילה היה 2.9739 מרקים.

הצלב האדום: מיפקד אסירים ערבים בישראל אינו קשור בחילופי שבויים

ז'נבה, — מיפקד של 4000 האסירים הפלסטינים המוחזקים בישראל, שמסרך מאוחרתה על ידי הוועדה הבינלאומית של הצלב האדום, הוה מבצע שגרתי ואינו מהוה הקדמה לכל מבצע של חילופי שבויים — אמרה אתמול הוועדה הבינלאומית של הצלב האדום. (ציר).

בציג אגודת ישראל:

דוקא בעת משפט דמיאניוק מאוכלס המרכז המורמוני שסכנתו שמד רוחני

— מאת מוסר "המודיע" —

"עליתי לבאן מדי "המודיע" — מעל בעת הכנסת הקנה מדלה ומרה, ואם יכולתי הייתי לבשם שק ואפר, "הכה התחלת איכלוס מרכז המורמוני שהקים בל זר הצדיקים" — אמר אתמול חיב הרב אברהם יוסף שפירא, בזה בעצו בכנסיה חדיון בל הבעיות המיוחדות.

חיב הרב שפירא אמר, כי מע־ניין שהתחלת איכלוס מרכז המורמוני נעשית דוקא בימים שבהם מתנהל בירושלים משפט דמיאניוק. בתקופה השואה הם רצו להשמיד את כל העם היהודי באופן פיזי. אבל המרכז המורמוני סכנתו חמורה ביותר, מכיוון שהוא צונן מכנה של שמד רוחני.

לפני 8 חודשים החליטה ועדת השרים המיוחדת, להטיל על מינהל מקרקעי ישראל לעגן בחוזה את החחייבות המורמונים להימנע מכל פעילות הנוגדת את ערכי החינוך והתרבות של ישראל. על פי ההחלטה אמור היה הדבר להעשות תוך 90 יום, ובדאי לפני איכלוס הבנין. אולם כבר עברו 240 יום והחלטת הממשלה לא מומשה. הבנין מאוכלס ואין איש פוגה פה ומצמצף. התחייבות המורמונים לא ניבה.

הרב שפירא אמר, כי באי ביצוע החלטה ועדת השרים יש מסוכ ולזול מכוון לא רק במאמק צהיק על הציבור הדתי על כל עוניו, אלא גם הזנחה נפשעת בבוראא שיש לו תוצאות תכיתיות קשות.

אי ביצוע ההחלטה חמור שבעתי"ם. במיוחד לנוכח העובדה, שאין חולק על אופיה של הכת המור־מונית.

המודיע
בגליון היום
תוספת
4 עמודים
השייכים לגליון מחר
ערש"ק פר' זכור

בציג אגודת ישראל:

החינוך הרוחני ערובה לקיומנו ולא נשלים עם פגיעה בו

— מאת מוסר "המודיע" —

בשיית הסמים בבריה הוא המודה ביותר. "ריין אין תרופת פלא נגדה, אולם הקמה בפלא הי שליט להפש בבורשים הראוה לחינוך מאת לעבר. האם יעלה על הדעת, שדוקא עכשיו יבואו לקצץ בחינוך התורתי? — אמר אתמול הרב הרב מבחם פרקס בהפלותו הצעה בסמכרת הדיון בל בשיית הסמים בישראל".

חיב הרב פרקס אמר, כי גם הברי כנסת שאינם דתיים מודים, שאם יש ערובה לקיומנו כעם, הרי זה רק החינוך התורתי. האם זו השעה להעלות הצעות לצמצם בחינוך הקיצוני?

בדברי ציון את האיפה איפה הקיימה כלפי החינוך הצמאי. כאשר כבר הקיצון בחינוך המסלתי מגיע ל־3 אחוזים ובר חינוך הממ"ד ל־7 אחוזים, הרי בחינוך הצצמאי הוא מגיע ל־20 אחוזים, שיעור זה משמעותו הרס החינוך הדתי ואנו לא נוכל להשלים עם גזירה מה זאבה.

כתוכחה נוספת לקיפוח החינוך התורתי ציין הרב פרקס, כי בעוד שעבור 75 אלף ילדי החינוך הצ־מאי, הדתיים וכמדגר ביח יעקב יש תקציב של 50 מיליון שקלים, הרי עבור החינוך הצמאי הקי־בוצי, שבו 50 אלף תלמידים, יש תקציב של 100 מיליון שקלים.

בגדרי החינוך הצמאי לא נמ־נים על מוכי חסמים — אמר הרב פרקס. הדרש משר החינוך שלא לנגוע בנושא מה חכום, שהוא בבחינת "ספור נפרי" של הדרה הדתית. "אל תגעו במשיחי". כל עד החינוך וכל הגרסים הקי־מורים לנושא זה, לחשוש הוכב הלקוח ביטול הקיצון בשעה הזאה, בדי ספר וכיוהה, כי עכ זאת היהדה, התורתיה לא הוכל המכלים.

נורה חוטף מטוס בקובה שפצע 13 אנשים

הבאנה — אדם שטקש לחד מוקם בטוס קובאני פצצן בו רשקן ה אבש הרס לשבשתם של 13 אנשים. הוא נרה לבחת בי־אוטר בבטוס — של בר מטר הדיה קובה.

בחר ד"ין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו ומכבנו היקרה

מרת **יוספה קוזלובסקי** ע"ה

בת הרה"ח ר' **יצחק מאיר סטיצינסקי** הי"ד
שהיה מחשובי חסידי גור בטטרצין שבפולין
אלמנה הרה"ח ר' **ישראל דוד קוזלובסקי** ז"ל

הלוייתה תצא **היום** יום חמישי י"א אדר בשעה 12 לפנה"צ מביתה, בחזי בר אילן 17 שכון ה' בני ברק לבית העלמין של נצבי ישיבת פתיבו'

המתאבלים מה: **בניה, כלותיה נכדיה ונינה**

ישבים שבעה בביה בנה רח' ישמח משה 17 בני ברק

מוסדות שומרי אמונים בארה"ק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
כוס תנחומין
להה"ח: **חיים שמשון עוזר פייג** הי"ד
לבניו היקרים ולכל המשפחה החשובה
בהלקת מהם הרביה האם האשה ההטובה והצנועה
מרת **שרה רייזל** ע"ה
המקום יחס אתכם בתוך שאר אבלי ציון ירושלים
ולא הוסיפו לדאגה כזו
הרמי"ם והתלמידים

קהל מחזיקי הדת בא"י
מחלקת הכשרות

אזהרה

נודע לנו כי נובל מסהם מפוץ יין וליקרים בבקבוקים קטנים בשם "המלכים"
והרפיס עליהם את הותמת הבד"צ
(הבקבוקים נמברים ארוזים במה ביחד)

החותמת מזוייפת

ואין ליין ולליקרים הנ"ל שום הכשר

דרשה
אשה לעזרה
אצל זוג קשישים
להתקשר לטל. 03-780217

לת"ת בב"ב
דרשים:
★ מלמד לכתה ג' לכה"צ
★ מלמד לכתה ד' אתה"צ
עדיפות לבעלי נסיון
03-708466 בערב

פו - גרס
מוצרי בשר אקספורט בע"מ
רח' רבינוביץ 13 פתח תקוה
בהשגחת הרה"ג רבי **משה מלכה** שליט"א
הרב הראשי לפתח־תקוה והמרחב

הריני להודיע לקהל לקוחותיו כי ניתן כבר להשיג הדגי הטופות מים כשר לפסח וכבדי להבטיח את ההכפקה במועד יש להקדים את ההזמנות.

לציבור הלקוחות הדגי וברוחים וחלקיהם
בהסתיכה תמיחדת חלק־גלאם
בעד המרלקה לבשרים של רבנות ירושלים
יש להקדים את ההזמנות מר רח' נתן
ההכנה לבשרות, מלבות, ומכסות
יתוקנו ישירות בהכפלה כדי מניה לטל. 03-900457
אחרי שעות העבודה מזכירה אלקטרונית טל. 03-900461

מהיר ירושלים
מ"ש 2851035-4 83
להבורתן וקבר רחל היום
ב־1.30 מהמשורד
.מקומות מהבוחים לרשמים
באמצעות הטל. אר המשרד

"מנורה" בימ"ס לכלי כסף
רח' ר' עקיבא 96 בני ברק טל. 709105
הגיעו הכפפות להברקת כלי כסף כמות מצומצמת
כל הקודם זוכה!
פרים שמת מ. איצקוביץ

הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל
ירושלים ת"ו
הלשכה המרכזית לפניות הצבור

תחבורה מיוחדת

היום י"א אדר יום פטירתו של מרן
הגאון האדיר רבן של כל בני הגולה
רבי **משה פיינשטיין** זצוק"ל
בעמת"ס "אגרות משה" ו"דברות משה"

נעתה חברת "אגד" לבקשתנו לסידור תחבורה מיוחדת לציון הקי שבהר המנוחות.

תחנת היציאה: רח' שסראוס

מסלול הנסיעה: רח' מאה שערים, שבטי ישראל יפו - דרך מחנה יהודה, שערי־צדק הישן, עד להר המנוחות, בכל תחנות קו 11

ולמענ הנוחות תהיה עם פיקות סיוחד להגבות הנוסעים בהתאם לדרישת הצבור.

המזכירות

הגיעו קרטיסלים
מבחר ענק מתנות לפורים
ב־3 תשלומים חודשיים שווים
במחסן המבצעים דברי חיים 24 ירושלים
היום פתוח מ־9 עד 11
מחר יום ו' עד 2 בצהריים, במוצש"ק עד חצות
ביום א' עד קראת המגילה
המביא מודעה זו יקבל שי

ספרייתי בע"מ
אחים גוטלר
בילו 4 ת"א טל. 232392, 222904
הופיע במהדורה מלאותה
"מכתב מאליהו"
ב־4 כרכים
עם מאות תיקונים
המתנה האידיאלית
המתאימה לכל אחד
להשיג בחנויות המובחרות
לספרי קודש

ת"ת מענה שמחה
קרית מטרסדורף
דרושים:
מלמדים
לזמן הקיץ תשמ"ז
לכתות גן ולכתה ב' ג'
המעוניינים יתקשרו לטל.
02-535595 02-524258
סדריות מובטחות

לחתן ולכלה
מתנות מיוחדות
לפורים
מבחר ענק של
דברי ריקמה
מרהיבים
"מעשה חקם"
ב"ב רח' חזון איש 1
פינת ר' עקיבא 136

אברהם ישעיה לוי — אסתר קליין
בני־ברק — בני־ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום י"א אדר תשמ"ז

אליעזר כהן — פרידא טאהלער
לוטאנו — שוויץ — אנטורפן
מאורשים
בס"ד, י"א אדר תשמ"ז

משה קצנלבוגן — טובה אזרחי
פתח תקוה — קרית מטרסדורף/ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור ל"י"א אדר תשמ"ז

אליעזר אוירבך — בינה סטל
ירושלים — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום י"א אדר תשמ"ז

היום — העליה לציונו של מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל

— מאת מוסר "המודיע" —

הרה. הם פטירתו של מרן האגן רבי משה פיינשטיין זצ"ל, הדר מרכבת מחלי תנוחה מארהים, הלו המרים לציבור הקי אשר בהלקת הרבים בבריתי הר המנוחות בירושלים.

הרב מאיר פרדש, חבר מרכבת ירדה ירושלים, אמר אמש לבר פרבו, כי לבקשת הלשכה המרכזית לפניות הציבור של אגודת ישראל בירושלים, נענתה חברת "אגד" לסדר תחבורה מיוחדת עבור הציבור הגדול אשר יעלה לפקוד את מקום קבורתו של המאור הגד־ול בעמת"ס "אגרות משה" ו"דברות משה", רבם של תלמידים

(המשך בעמוד אחרון)

להחיות לב נדכאים

תמיכת משפחה שהתמוטט אחר מעמודי התווך שלה

הנני בזה להמליץ בעד מצות צדקה

הכוללת הרבה מצוות

הדברים נוגעים ל"פקוח נפש"...

הנני פונה בזה למורי מרן יחיה — הנני מבקש הדברים הנכבדים הנ"ל
ניסים קרליץ — **יוסף שלום אלישיב**

הנני בזה לשורר ולהמליץ בכבוד משפחה נחלה והדברים נוגעים לנקיה נפש בכבוד

ישראל יעקב פישר **בנימין ראבינאוויטץ** **אברהם דוד הורוביץ**

גם אני מבקש... בדבר מצוה גדולה ויחברכו כל הנמשיכים בחיב מובה ברכה הצלחה בכ"ב אבן

יצחק יעקב ויס הם ואבדר בהחיק

תרומות אפשר למסור:

הרב יצחק שינלזון סמטת הארי 3 בני ברק
הרב יהודה בויאר רח' רשבים 5. ב"ב
הרב טריטל רח' הרצל 20 ב"ב
הרב עמוס סבצינוק רח' אליעזר 33 ב"ב
הרב זלמן לוב ברלין רח' חזרא 44 ב' ב"ב
הרב יצחק מאיר יעבץ רח' נהמיה 3. ב"ב
הרב מרדכי אריאל רח' רב אסי 10 וכיהכ"נ "לדרמן"
הרב צוריאל רח' אור החיים 8 ב"ב
הרה"ג ר' נתן קופשיץ רח' אלפנדרי 11 י"ם
הרב שלמה מילר רח' יהלום 9 פיה

נא לציין בעבור משפחה שהתמוטט אחר מעמודי התוך שלה (אבדין ירושלמי)

בנק דיסקונט סניף חזון איש רח' ר"ע 140 ב"ב ח"ן 73679

תשע מי יודע?
9 סוגי שוקולד מובחרים!
השוקולד האורגנלי האמיתי
שוקולד שווצרי
בטעמם העדין והטעים
מיוחד לאניני הטעם
שמרלינג שוקולד
כשרים לפסח ללא תוספת ליצטין
בהכשר הרבנים **לוי־שמרלר**
בית דין עדת ישורון **ציריך**
להזמנות בטלפון:
02-816820 ,02-829343
בברכת חג פורים שמח!

בית מדרש עין התלמוד רח' שמואל הנביא ה' ירושלים הם אבא ב' בתמוז תשמ"ז

להציל הנופל

באתי לבקש בזה לרחמנים מני רחמנים על ת"ה יקר שלמד מלפנים בישיבתנו הק', מטופל בילדים רבים, ואשר אשתו נפלה למשכב ר"ל. ועתה עלו ונשתרגו על צוארו חובות עצומים מפני הצרכים הדחופים ממש. והגיעו הדברים למצב שיצטרך למכור את דירתו המצומצמת מפני גשיו ויוכל להגיע למצב של ההמוטטות.

ולמן מאתי בקריאה נרגשת לבוא לעזרתו, ואין לשער גודל השכר של החזקת ת"ח יקר כזה בצר לו.

וע"ז בעה"ח — אבא מרדכי ברמן

גם אני מצטרפים לכל הנ"ל
תיים פינחס שיינברג
שלמה זלמן אויערבאך

התרומות אפשר לשלוח או להביא לכתובות דלהלן

בירושלים:
הרה"ג ר' חיים דס אלטוסקי ת"ד 5839 — הרב שמעון ברגשטיין שאולזון 59
הרה"ג ר' אהרן פלדמן הפסגה 7? — הרב צבי גרסנר תפארת רמות 81
הרה"ג ר' מרדכי שקובצקי אחי הבירה 47 — הרב יהושע חייטבסקי סנהדרה מורחבת 138
הרב ישראל אלטוסקי מורצקין 41
בבני ברק:
הרב יששכר דב לדרמן רשב"ם 5 — הרב שמואל לוסיג הנהיים 10
או להפקיד בכל סניפי בנק המזרחי לטובת חשבון צדקה 334764 סניף נאולה ירושלים
נב. יכולים גם לצאת בזה מצות וכר למהציה השקל ומצות מתנה לאביון בפורים בהחר רב

הכונו
למסיבת "מלוה מלכה" חגיגית
לטובת ישיבת "מאור עיניים"
ע"ש הסה"ק מסשערנאביל זיע"א
שתתקיים בע"ה במוצש"ק פר' התודש ויק"פ בבני ברק
פרטים יבואו

מקור מן הדפס

סיפורה של מודעה יוצאת דופן

"טיי זקס" — אינה מחלה...

גם מי שנושא גן זה איננו חייב לחלות. ★ ניתן גם למנוע העברה תורשתית 3% זה מספר גבוה כשמדובר בעניין בריאותי שניתן למונע ★ מה לברית האירוסין ולבדיקות הדם? ★ מחלה מחרה ששכיחותה בעדה האשכנזית פי מאה מבכל אוכלוסיה אחרת ★ "ואני הגבר כבר ראיתי משפחות חשובות מתמוטטות ר"ל..."

מאת הרב שמואל מושקוביץ

חדשים ספר, כמעט שנה, מתפרסמת בעתונות החרדית, מודעה קטנה, מודעה יוצאת דופן ואפילו מחרה במקצת, בנוף המודעות הסמחריות המשפחתי־ות, המתחרות על תשומת לב הקורא. הסתום במודעה זו רב על הגלוי, הנעלם יותר על המפורש.

"חדרים יקרים, בטרם תביאו את בניכם בברית האירוסין" — כך פותחת המודעה. הקורא המצוי מצפה להמשך מצוי. בדרכי תבוא כאן הצעה קוסמת בתחום הדיור בתנאים מחילים; או אולי ריווחים במחיר מציאה; או אולי לפחות שעוני זהב באיכות מעולה ובמ־חירים שווים לכל נפש, כמתנות אירוסין לחתן ולכלה החדשים, מסתבר שטעינו, אף לא אחת מכל אלה.

ל"פרומואי" מאחורי מודעה חמימה זו, אין שום כוונת לשווק לנו מוצר כל שהוא, הקשור ב"ב־ירת האירוסין" לא דירה, לא הר־טים, לא מכשירי חשמל, לא כלי בית, לא חכשיטים, מאחזה לא מכל אלה, הוא אינו משווק כלל־שום מוצר, אין הוא סוחר, אין הוא מוכר. טעות, טעות.

מודע מסחרים איפה, את ההורים היקרים, העומדים להביא את בניהם בברית האירוסין, כש־שעתם דחוקה בלאו הכי. כלום חסרי הצנע הם, כלום לבם רחפוש פנויים לתפילולי פרסום ומודעות משונות. כלום אין אותו פרסומאי יודע, מה עובר בימים שכאלה, ומה ממלא את המות הדחוס של ההורים היקרים?

איזה מין פרסומאי הוא זה שאין הוא יודע, שקהל היעד שלו, שה"הורים היקרים" מצוים בע־צומו של מסלול התחתונים הקשה, כלשון חז"ל, כקרעת ים סוף. שעליהם לצפות לנסים פנוסים שר־נים; שעליהם לדלג על חומות הרבה הגבוהים מימים ומשמאלם, בדרך אל "שידת הים" הנכספת. שעליהם להמתין שעות ארוכות במסדרונות ארוכים, כדי לזכות לנתח קטן מבכות הים הדרושה, כדי לחתום בשעה טובה על אותה "ברית אירוסין".

מדוע ואיך הוא מעז להטריד אם שבע שבוע, באותה מודעה מר־ודנית, ול"הנעים עליהם את הר־דעתו החשובה, המלוחה בברכת כל גדולי התורה בארה"ק וב־ארה"ב; הודעה האומרת להורים היקרים "בטרם תביאו את בניכם בברית האירוסין, פנו אל אגודת דוד ישרים".

שמא לתרומתנו האדיבה מתכוונת אותה אגודה עלומה, שמא מבקשים הם להציל נפש מישראל, שודעת יתום או דעקה אלמנה או מצוקה משפחה, הבוקעים מגרונם של גדולי הדור? ניחא, אולם השאלה במקומה עומדת: מדוע נבחר לקהל היעד, דוקא אותו פלח מן הציבור, שהוא עצמו בדר "צורך לבריחה", ואינו יודע מאין יבוא עזרו.

אם אין עניינה של אגודת "דוד ישרים" לכיס תרומתינו, שמא תואיל לגלות מה הן מטרותיה, ולמה עניינה נשואות. מדוע היא מזעיקה מדי שבע את ההורים היקרים, שנפשם יצאת לראות בשמחה בניהם. ואולי הסוד מטון בשורה הבאה, שאף היא מצפ־רסמת באותה מודעה: "בבדיקת דם ניתן למנע מחלות גנטיות ח"ו". כך נאמר שם, שחור על גבי לבן.

בבדיקת דם ניתן למנע מחלות גנטיות ח"ו, אחורה המודעה, הר־קודא המצוי נדהם. מה לה לאיג־פור מציה מדעית זו, ולאגודת דוד ישרים, ולברכת גדולי הדור שלי־ט"א בארה"ק ובארה"ב?

אנו מעלעלים בזכרוננו וכמ־חשבותינו, וככל הידוע לנו, ואם אין אנו טועים בהגדרה לא מדר־יקת, הגנטיקה היא תודת התורשה לפיכך מחלות גנטיות הן מחלות העוברות בתורשה.

ולפיכך, מה יקרה איפה בבדיקת הדם לפעול ולמנע.

למעשה, המשכנו להרהר, נשא זה מטריד הורים רבים בטרם יביאו בניהם לברית האירוסין. בתוך ים דאגותיהם, תופסה מקום חשוב שאלת בריאותו האיתנה של בן או בת הזוג המרוצים להם. הדבה הציבים מימים ומשמאלם, בדרך אל "שידת הים" הנכספת. שעליהם להמתין שעות ארוכות במסדרונות ארוכים, כדי לזכות לנתח קטן מבכות הים הדרושה, כדי לחתום בשעה טובה על אותה "ברית אירוסין".

מדוע ואיך הוא מעז להטריד. שבע שבוע, באותה מודעה מר־ודנית, ול"הנעים עליהם את הר־דעתו החשובה, המלוחה בברכת כל גדולי התורה בארה"ק וב־ארה"ב; הודעה האומרת להורים "בטרם תביאו את בניכם בברית האירוסין, פנו אל אגודת דוד ישרים".

בדיקת הדם המומלצת ע"י גדולי התורה ההוראה, נועדה לחשוף במודד הנכון, לתמע ר־שאין של שני בני זוג בריאים לחלוטין, שאין בכל אחד מהם ובמשפחתו, שום סרם או פגם בריאותי, ואעפ"כ אם יתשאו זה לזו, עשויים ילדיהם להיפגע במחלה הקשה ח"ו מסי זקס" ח"ו. מחלה שאין לה שום מזור; היא קוטלת את הנפגעים בה ר"ל. מכיון שמדובר בבני זוג ששניהם בריאים לחלוטין, ואפשר שאף אחד מבני משפחתם, לא חלה מעולם במחלה זו, אין שום דרך אחרת לחשוף את הסכנה הצפויה, אלא באותה בדיקת דם בודדת חדר פעמים, שגדולי ישראל מעודדים וממליצים על ביצועה.

אם שני ההורים בריאים לד־לוטין. הכיצד יפגעו ח"ו ילדיהם במחלה תורשתית?

אמנם כן. בודאי יודע שלכל אדם מבנה גנטי מיוחד. והנה התברר לפני יותר ממאה שנה, ע"י שני רופאים חוקרים, האופ־טלמולוג הבריטי ד"ר חרן מי והבריולוג האמריקאי ד"ר ברנד זקס, שכאשר לשני בני זוג, מבנה גנטי מסויים זהה, בשניים עשרים וחמשה אחוז מצאצאיהם לחלות במחלה הקשה, הנקראת על שמם "טי־זקס". כל עוד ישא בעל מבנה גנטי זה, כן או בת זוג, שמבנהו הגנטי שונה, לא יארע להם מאו־מה, כפי שאכן נראה בדם רחבו של הצבור. אולם, רק כאשר יתשאו שני בעלי מבנה גנטי זהה, אף שכל אחד מהם לעצמו בריא לד־לוטין, הסכנה אורבת ח"ו לפתחם.

לפיכך, בודד שאין שום פגם או מום באבשים אלו, אינם חולים, ובודאי שאינם יודעים כזאלים, יתכן שאין באף אחת מהתפצלויות בתנים אחרים. מכאן גם המודעות והקשר הישיר שיש לנושא זה עם רבנים מחי הוראה בכל אחר ואחר, שאליהם מגיעות השאלות הקשות המתעוררות. וכך כתב אחד מר־ה"ר ההוראה בארה"ב הגאון ר"ר שליט"א: "לצערי הגדול ומכאוב. לבי יכול אני להעיד שכמה וכמה משפחות באו לפני בשאלות מבהילות תסמר שערות אנוש, הנהזלו דבריהם שאין עוד יכולים לבכות, כי כבר נתיבשו עיניהם מדמעות, מהבכיות יום ולילה על צער ילדיהם מבהיל הרפיון וציני יחיד סים על שבר בת עמי ואין בת הדבר בפה או בכתב לציין הצער הנשברון לב של ההורים רעדה אחזתם את השומע. והעלה על כלבה שכן האיש ובן האשה בריאים הם..."

★

הדברים ששמענו וקראנו מר־הימים מזכרו במאמר הגמ' בב־מדרש: אמר ר"ל, בבה לא ישא נבחיה שמא יצא מהן תרן גם לא ישא בנסיה שמא יצא מהן אצבעי, לבן לא ישא לבבה שמא יצא מהן בחקן, שחור לא ישא שחרחרת שמא יצא מהן מפחז (דף מ"ח ע"ב).

הנה מזהירים חז"ל הקדושים, מפני תוצאות הקשרות בפפרש בהפעת בנסיות, ומשיאים לנו עצמם הקדושה, למנע נשואין משני בני זוג בשל הסכנה הצפויה לילדיהם, גם כאשר הסכנה היא רק לחלק הזעירה. על אחת כמה וכמה, כאשר אורבת סכנה מחשיון לזני ילדיהם, בחלות הצפעות ח"ו מבל חלאה קשים.

הכיצד איננו קשובים לצעק גדולי דורנו, הכיצד אין אנו אפילו מודעים לבעיה, או מתעלמים מק־יומה, כאשר ניתן בקלות כה רבה באמצעות בדיקת דם פשוטה, למנע נישואין הכרוכים בסיכון רב, שנמנענו מלהאיר, רק כדי שלא ליצור אירת בהלה. אף אם היה הסיכון בשעור של אחת לעשר ובבחת. די היה בכך להיות אות אזהרה ולהמליץ את הבדיקה בכל ביה בישראל.

שיעתנו בנפשנו, כמה וכמה מקרים ידועים לנו, ששידוכים אינם יוצאים לפועל בשל דברים שונים ומשונים. לעתים אמנם בשל גרמה ההתחייבויות של שני הצד־רים, אבל לא אחת ולא שתים, בשל פרסים פעמים בלבוש זה או אחר, או אפילו בשל כמות המחמנים, מקום החתונה, או מקום המגורים. מבלי למעט בד־שיבותה של עמידה על עקרונות אפילו בקרנו של ד"ר, האין חשיבות זהה לפחות לבריאות הצאצאים, למניעת סבל מחרפה־ח"ו מהילדים ומבחיהם.

★

היש בידי אנשי אגודת דוד ישרים, הסבר כלשהו — שאלנו את איש שיחנו — על חוסר הער־נות בציבור למחלת הטי זקס, ועל הצרר המודעות לבעיה. אולי, המשכנו לשאול, קיימת התנגדות שאיננו יודעים סיבה.

לדעתי, הבעיה המרכזית היא, חוסר הסכנה מחאימה, בעיקר עקב עדינות הנושא וחנישותו. אמנם פה ושם שומעים לעתם אמירות המנקות כלאחר יד כגון: בטחון בהשי"ת, שב ואל תעשה עדיף, הקיצה אחר הנתיחות, המים חזיה וכו'. אולם אחרי הדראתם המחרצת של גדולי הפוסקים זה־רבנים שליט"א, מי יבוא אחר המלך. זאת ועוד, שאותם המשר־מיעים. אמירות כאלה, יודעים היטב שהתאמנות של "המים הזיה" "עמדת הבמחנך", שלצ־ערנו הרב, לא מרבים להשתמש בהם, בכל הנוגע לדאגת הפרנסה וכדומה, מתגלה כאן דייקא, בר־קום שיש להששות אחיזה בדברי חז"ל כאמור, והנהגות גדולי הדור שליט"א. לפיכך, נראה שהסיבה העיקרית לחוסר הנחר־עות היא הערר ההכרה הרחבה, בשל המבלות המחבות.

ואכן, כמשיך איש האגודה בשביעות רצון, מאו קמה אגודת דוד ישרים ופתחה במעלותה לפני שנים אחדות באו"ב, הלכה וגברה בציבור החרדי דתתם הה־תעניינות בנושא. רבבות יהודים ב"י כבר נבדקו שם, בתוצאי בדי־קה חסרי לחלוטין, המבטיח לפי הנחיית הרבנים, גדולי התורה, ומבנו אסתות רבים ר"ל.

הבאים להיבדק במעבדות המשוכללות של בתי הנולים המבצעים אינם מהדהים בשמר־תיהם. על הצינוריות שבתוכה דמו של הנבדק, נרשם רק מספר סידר־י, וכך גם על דמה של הנערה הנבדקת. כעבר ימים אחדים, נענה השואל בטלפון, אם מספר "פלוני" אינו זהה בנטיה למספר "אלמוני" של המודעות. אם אכן כן הוא, יכולים בני הזוג בע"ה להשתדך ולהנשא, בלי שום חשש שאחד מילדיהם יחלה חלילה במחלה הטי זקס, ואלו הם רחב הסקרים. אם אכן קיימת הזות בנטיה בין שני סתי הדם, כפי שקרה במקרים מעטים יחסית, נמנעת מבני הזוג ומשפחתם חלאה נוראה, כאשר כל אחד מהם יסצא לו בטיד בן הזוג אחר.

בדיקת הדם הנעשית בסמנה ובצניעות, הפכו בארה"ב למנהג קבוע בדבר הביבור החרדי, ואין מביאים השידוכים לפני נתר־בנים נתקבלו התשובות מן הר־עבה. עתה, משעשתה האגודה חיל רב במקום היחסדה, נפתחה פעילותה החשובה גם בארה"ק.

★

עם תחילת הפעילות כאן, וסמה האגודה לעיזדים ולברכתם של גדולי התורה בארה"ק שליט"א. אל אגרות החסה והגלהבת של הגר"ש ואחנו אביר ד"ם זכרון מאיר שליט"א, המכיר ומתאר את הבעיה מקרבב, הצטרפו בעידוד החתימתם פרסקי הדור הגאונים הגר"ש אלישיב שליט"א, הגר־ש"ז אויערבך שליט"א, ואחנו עמם הגר"נ קרליץ שליט"א.

הה לשונם על אנשי האגודה ומפרחתה: "חבורת אברכים יקרים חשובים המוכרים לי היטב בשם "דוד ישרים" ששמו להם למטרה הנעלה להגיל משפחות שלמות מאבדון, וכולם מסכימים שע"פ התורה הטערבר: בגל מאור, חדר־עקב עדינות הנושא וחנישותו. אמנם פה ושם שומעים לעתם אמירות המנקות כלאחר יד כגון: בטחון בהשי"ת, שב ואל תעשה עדיף, הקיצה אחר הנתיחות, המים חזיה וכו'. אולם אחרי הדראתם המחרצת של גדולי הפוסקים זה־רבנים שליט"א, מי יבוא אחר המלך. זאת ועוד, שאותם המשר־מיעים. אמירות כאלה, יודעים היטב שהתאמנות של "המים הזיה" "עמדת הבמחנך", שלצ־ערנו הרב, לא מרבים להשתמש בהם, בכל הנוגע לדאגת הפרנסה וכדומה, מתגלה כאן דייקא, בר־קום שיש להששות אחיזה בדברי חז"ל כאמור, והנהגות גדולי הדור שליט"א. לפיכך, נראה שהסיבה העיקרית לחוסר הנחר־עות היא הערר ההכרה הרחבה, בשל המבלות המחבות.

ואכן, כמשיך איש האגודה בשביעות רצון, מאו קמה אגודת דוד ישרים ופתחה במעלותה לפני שנים אחדות באו"ב, הלכה וגברה בציבור החרדי דתתם הה־תעניינות בנושא. רבבות יהודים ב"י כבר נבדקו שם, בתוצאי בדי־קה חסרי לחלוטין, המבטיח לפי הנחיית הרבנים, גדולי התורה, ומבנו אסתות רבים ר"ל.

הבאים להיבדק במעבדות המשוכללות של בתי הנולים המבצעים אינם מהדהים בשמר־תיהם. על הצינוריות שבתוכה דמו של הנבדק, נרשם רק מספר סידר־י, וכך גם על דמה של הנערה הנבדקת. כעבר ימים אחדים, נענה השואל בטלפון, אם מספר "פלוני" אינו זהה בנטיה למספר "אלמוני" של המודעות. אם אכן כן הוא, יכולים בני הזוג בע"ה להשתדך ולהנשא, בלי שום חשש שאחד מילדיהם יחלה חלילה במחלה הטי זקס, ואלו הם רחב הסקרים. אם אכן קיימת הזות בנטיה בין שני סתי הדם, כפי שקרה במקרים מעטים יחסית, נמנעת מבני הזוג ומשפחתם חלאה נוראה, כאשר כל אחד מהם יסצא לו בטיד בן הזוג אחר.

בדיקת הדם הנעשית בסמנה ובצניעות, הפכו בארה"ב למנהג קבוע בדבר הביבור החרדי, ואין מביאים השידוכים לפני נתר־בנים נתקבלו התשובות מן הר־עבה. עתה, משעשתה האגודה חיל רב במקום היחסדה, נפתחה פעילותה החשובה גם בארה"ק.

★

כדי להבין את חומרת המחלה, הנה דבריו של הגר"ש הלוי האזנר שליט"א, הכותב: "ואני הגבר כבר ראיתי משפחות חשובות מת־מוטטות ר"ל, ע"י שרואים עולי־ליהם הולכים וחסרים בגיל שלש עד שש, ואין שום עזר להם פע"י רופאה — ואי אפשר בשום פעם להצגל מאמון זה רק ע"י הזהרות לפני קישור השידוכין ע"י בדיקת הדם שיכולה להראות בעליל אם ח"ו רמיון זה נמצא בדמיהם של הבחור או הנערה".

חשוב גם לציין, שסיכוחות המחלה, בדלה יתור במשפחות הדריות עקב הנטיה להנשא בתוך מצומצם, במשפחות אלה, קשה יותר חומרת הפגיעה, עקב מבלות הלכתיות על פרוחות הנקטים בעני המשפחה. אפילו מקרה אחד של מחלת הטי־זקס, ואעפ"כ כאשר יגשא לבן או לבת זג שלהם מכנה גנטי זהה, יפגעו ח"ו ילדי־הם.

★

לפנינו מכתבו של פרופ' בדעון בק, מנהל המחלקה לגנטיקה של האדם, בבית"ח הדסה בירושלים. הכותב שהמחלה התורשתית השכיחה ביותר בין היהודים האשכנזים היא מחלת טי־זקס. מחלה זו נמצאת בינינה, הא ואחד מכל שלושים יהודים. הוא בעל מבנה גנטי כזה, החשוף לסיכון צאצאיו אם יגשא לבן או לבת זג בעלי מבנה דומה.

מכאן ברור, שכל אחד ואחד מהאוכלוסיה היהודית האשכנזית, אף אם לא שמע ולא אירעה שום מחלה כזאת במשפחתו, עשוי להתגלות בכבל מבנה גנטי הנשוף לפגיעת המחלה בצאצאיו ח"ו, ובאמצעות בדיקת דם פשוטה, ניתן לגלות ולמנע יצירת קשר נשואין, ופגיעה קשה וחמורה במשפחות.

בגלל סיבות מאוד ברורות, וללא שום בסיס הגיוני, מעט מאוד "המידע המגיע לציבור, על המחלה ועל חומרתה. משפחות נצנעות ונעשות מפרסם פגיעות, לבל יבולע להם ולילדיהם האור־רים, ע"י ידיעה מוטעה של הס־שפחה בנושאי מחלה ותורשתית, דבר שכאמור אינו נכון. בכך נגרם נזק כבר לציבור שאינו מודע דיו לחומרת הסכנה הנחזיקות בס־ביעתה.

הרב אלחנן סורוצקין — הנימים לתענית אסתר

דברי הצומות וזעקתם

מדברי קבלה אנו למדים בימי אדר הצום דוח נקרא תענית אסתר. ומשונה צום זה מד' הצומות שתקנו הנביאים. מה שכל ד' הצומות נתקנו לזכר הצרות שבאו עליהם ומיירן לא נתקנו לזכר הזה: צום הגדליה — התחלת החורבן, צום הי' ביטי — הסגירה הסיר; צום הרביעי — חורבן הבית הגדול ג"ל — סוף החורבן וגלות שאירית הפליטה. אולם צום תענית אסתר בא, לזכור ברה שלא נתקיימה ולא באה.

ובעצם אין זה לזכר הצום שהכריזה אסתר: "צומו על ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום" כי הצום ההוא היה בימי ערב פסח, אי דפסח ואי דעזרה"ם ואין שום שייכות לזה ליום שנקבע תענית — י"ג אדר. וכבר נתקשו בזה הראשונים. הגר"א מסביר את ענין התענית הזה חמגן בזה האופן: מכיון שבי"ג באדר גלחמו היהודים במבקשי נפשם ורעתם: "ויכו היהודים בכל אויביהם מכת חרב והרגן ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם", הלא בטח התענו באותו יום. לפי שיהיו צריכים לרחמים", וכן מצינו במשה שעשה תענית כשנלחם בעמלק. (הלא גם כאן היתה מלחמה בעמלק, בהמן האגגי), דכתיב ומשה והאהרן וחור עלו ראש הגבעה, והרשינן במסכת תענית, מכאן לתענית צבור שצריך שלשה — מכאן נראה לדיה סעד לתענית אסתר שאנו עושים כמו שעשו בימי מרדכי ואסתר, שנקהלו היהודים לעמוד על נפשם ולא מצינו לו סמך בשום מקום אלא בכאן" עכ"ל הרא"ש בריש מגילה.

ועדיין יש מקום לשאול, מדוע לא עשו זכר לתענית שעשו בימי משה כשנלחם בעמלק (ולא לתענית שעשו לפני כל המלחמות שהיו לישראל, בכל הזמנים, בכיבוש הארץ ובימי בית שני) ולא במלחמת שאול בעמלק, כאשר שרו מתוך שמי ה' את כל עמלק ולא נשאר אלא אגג המלך, וגם אותו שסף שמואל, ובכל זאת יצא מהשורש, שהשאיר בלילה אחד, פרי באושים — הרב עמלק (כי עמלק הוא כמו סרטן, שאם לא עוקרים אותו מהשורש בעוד מועד, ולא משאירים ממנו "זכר", אדי הוא קם לתחיה הרגים את בני האדם). ומלחמה לה' בעמלק מדור דור, ואנו מצווים למחות את זכר עמלק, כי אין הכסא שלם, כל זמן שיש שם ושארית לעמלק — אשר קרן ברזל. וגם בימי מרדכי ואסתר לא נמחה זכר עמלק ועדיין הוא חי וקיים, בכל הדורות החומים, הוא "חשוב מספר אחד" של ה' ועמו, וא"כ נשאלה השאלה, למה "הנציחו" דוקא את התענית הזה של י"ג אדר?

הנה הרל"ד גילו לנו כי בימים פורים", שבו נצלו כל היהודים בקב"ר מדינות המלך אחשורוש, שנבר עליהם "להרג ולאבד את כל היהודים וכו'", והפך הוא אשר היהודים שלטו בשונאיהם וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, היה עוד "יום" ריבחון" ותחני גדול, והיום "קבלת התורה" במדרגה הגבוה. וכדברי הגר"ז "הדר קבלה בימי אחשורוש דכתיב קימו וקיבלו היהודים — קימו מה שקבלו כבר" (מהאהבה, הנס שנעשה להם ר"ל) ובתורה תמימה מסביר: צריך הדור לכתוב קבלו ואח"כ קימו — וזה כמו נעשה ונשמע בשעת מתן תורה, יותרן לקבלת תורה לור על הראשונה בהר סיני, בזה שפס נגפה עליהם הר כגיגית ונאמר להם: אם תקבלו את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם מדעה רבה לאוריתא

כאשר הגיע ר"ח אדר הלולה. השמחה מכה גליל ומתפשטת ברחניק העיירה הקטנה, בה שימש ברבנות בצעירותו, הרב הקדוש מצז"ר.

"משנכנס אדר מרבין בשמחה" קבר המילים המהבהבות מן הפלקט מאיר העינים שתולה בלבו, בחדרו בית הכנסת.

ר' יום טוב, יהודי קטן קומה, שפניו מאירות ומתוקות, בא שמח מלבבת, שלח את ידיו במלאכת אומנות יד: ר' יום טוב הוא אומן נפלא היה. חתיכת עץ, פסולת ניר, קטע של קרטון, עטוות על יד באומנות מיוחדת במינה. בעיניה הקטנה לא היו החמניות רבות סדן באו לידי ביטוי כשהתנדבו של ר' יום טוב, ובשל כך לא בלטו כמעט "ידי החדר" שתובדן בהם. אך בהגיע "עת לעשות לה" לדבר מצוה, לקישוט בית הכנסת, לתחלוכת ספר תורה ולכל ענין נצרך שבקדושה, היה ר' יום טוב מפליא את יראיו ביצירותיו.

עובר היה בכובד ראש, בדולו ורוחמו ממש בשפשפותיו מרחשות ביטו לבינו: "זה קלי ואנוחה". עתה משהגיע אדר לעיירה קפצו עלומים והתלבשו "בר יום טוב ששים הרבה כרוכות בעקבותיו. בידים מרטטות מחמת שמחה תלה את הכרוכה מאיות הציצים בחדרי בית המדרש, אחוזות בדולות ובדלעות צבועות בחוב ובכסף, מאין השיג ר' יום טוב האביון צבעים נפלאים שכאלה? שאלו הכל אך ר' יום טוב הניף ולא השיב.

הכרוכה קרצה בשמחה ובעליצות, משל תיתת אמיתית בכנסה כה, משל אם דחוי העליה המובה המסיק ר' יום טוב ביצירת כפיו זו, להנהיל בני אדם, ואת השי"ת לרגל חדש השמחה.

האשורים הביטו מרקסמים בכרוכה הנעלת, שאחוזותיה מקושטות בכוכבים צבעוניים, קודים, מרמים, מבדיחים שוחה... מזה ומזה דגים ממש חיים, וצבעיהם תענג לעינים.

אך לא רק האשורים מנו ממעשה ידיו של האומן העני, אלא כל בני בית המדרש רחב ליבם בקרבם למראה עיניהם. במשך ימות השנה, פרוד הלב בראגות פרטות, צער גידול בנים, שרוזכים, תוכחות, דאגות "ברי"אות" שאינן מתירות לאדם פסוי לעצור במקומו, לשאוף אויר ולהתבונן במקום עמוד. יום ורוץ יום ולילה ורוץ לילה, ודומים הם הימים אלו לאלו, חדמים הם הלילות, הנורף האפרורי מלביש את האנשים במעילים כבדים וצביעים מתיקים, הלב מסתנר תחת מעטה של המלמשים, אבל כאשר שמש של אדר מתיזה קרן חמימה מבעד לענני מסטיר ולעפות, מפשיר מעט הלב, ובשל כך, כאשר נכנסו המתפללים בבוקר של ראש חודש אדר, וכרוכת השמחה קדמה את פניהם בעליצות, ברכו איש את רעהו בברכה מלבבת יחוד, הפנים נצהלו יחוד הלב המולא ביל, — כחוד של ר' יום טוב, האלי כחוד של הפסוק המשמח הלו.

★

הכרוכה הוכיחה לתושבי רחניק כי הגיעה העת להתעורר לכבוד פורים.

רחניק, כרבות מן העיירות בישראל, קיימה את "משמנה אדר מרבין בשמחה" בפועל ממש. יפי אדר הביאו בעקבותיהם אווירה של עליצות ופריקת דאגות. "פורים קהל" יחול להתעורר כדי למנות את האישים ה"חשובים" לתפקידים ה"כבדים" שיהם ישמשו בפורים.

את התפקידים הרמים והנכבדים קיבלו ברוך כלל אלו שעבר על הדרישות — הייתי "יותפף הוא" ממש...

נוחם הסבלה, יקרי הנים ישר דרך השקר על הקפה הנמליים מהבוקר השכם עד רדת החשיכה, נכנס ל"רב" הביר. ואם כי כדי להעביר את "הסדרה" בימים כתיקונם צריך הוא להתאמץ ולעמול מספר שעות הרי שלפורים, כשר וישר הוא ומתאים בהחלט לשמש ב"רבנות".

אך גם שאר בעלי מלאכה לא קופחו. ר' מנדל הדיים שבעבר תמיד לדקות ארוכות כדי להבין ברוחה, אי אמרת כגף פשוטה, נבחר לראש הקהל, בעוד שכבר יחסל הגבר הנכבד להיות משמש בקודש של ה"פורים" רב.

גם ר' יום טוב בעל "הכרוכה" קיבל את שלו: גבאי ראשון של הרב, ומפקיד הה נתקבל על ידו בסבוב ראש, כפי שכל ענין ומעניין מתקבל אצלו בהשתוקה ובהרצנות.

הרבנים האמיתיים ששימשו ברבנות מפורים זה עד לפורים הבא, לא הוגבלו כלל ל"מוגבלים".

שמחת פורים בעיירות דאז, שמחה יהודית אמיתית היתה. שמחה של מצוה, ולא חס ושלום של פריקת עול והתפרעות.

צדיקים היו מחשיבים מאד את ההצנעה הפרטיות בעבודות היפורים רב', "הפורים קהל" ושאר המשמשים בקודש של יום הפורים.

מה שאי אפשר לפעול ביום הכיפורים על ידי תפילות ותפעות — אפשר ואפשר לפעול בפורים על ידי בילופין ושמחה של מצוה...

"ההצנעות" שהיו נעשות בעבודות הצדיקים, הרבנים, למעשה רמזים וחבלים דקים המתמשכים גבה גבה. וכה יסופר על אחד הצדיקים הגדולים שמשמש נתמה על ידי לזיות "הקיסר" בכבודו ובעצמו ר"הקיסר" הגר מהגר מלכות, לשמחת כל המשתתפים. גם הצדיק היין לפראה גימגמי, תוך כדי שמחת היום פנה הרבי אל ה"קיסר": "שמא תבטל את בחירת בעם כני ישראל לצבא?"

"הקיסר" לבש עוד הישיב בנקיפות:

"ואת לא רבין? כאת לא אוכל!"

הקהל התמהמה ממש, אך הזקנו של הצדיק מש. משמחה...

"שמא בכל האת?!" — הנשען הרבי.

"לא ולא! — השיב "הקיסר" בבנקנן, כמומה היין שהלם כראשו — זאת לא אבטל! אך אותן הקלה בפיסים!".

הלכות פרזים ומוקפים לכבודה של ירושלים

בצלאל לנדוי

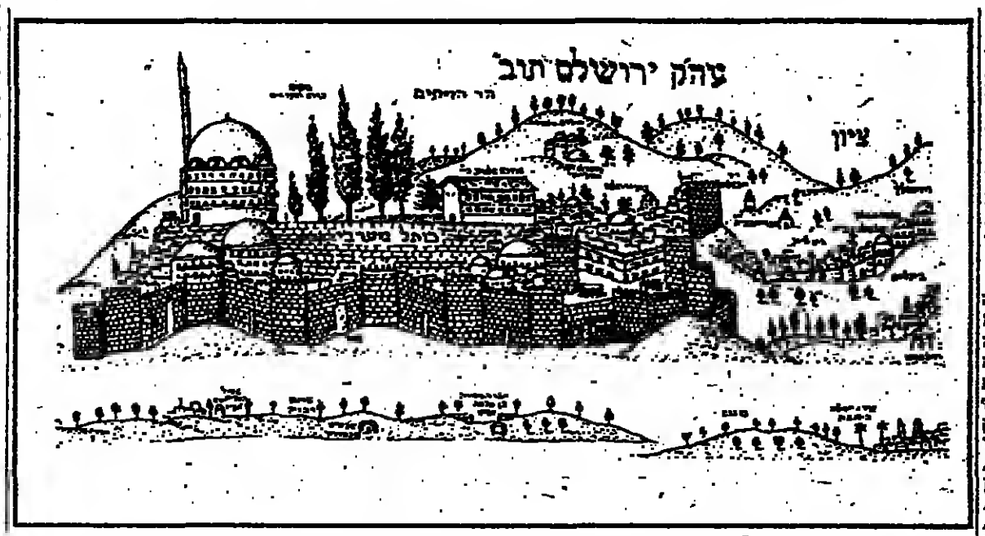

קריאת המגילה בימי הפורים שהוה בכפרים ובעיירות גדולות שקוראים בהם בארבעה עשר, מסכים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון שקוראים בהם בחד משה עשר. לדברי רבי יהושע בן קרחה (מגילה כ' ע"א) מרכים המוקפים חומה הם מימות אחד שורש, אולם ההלכה היא כתנא דמשמה הלומר "פרזי פרזי — מה להלן מימות יהושע בן נון אף כאן מימות יהושע בן נון".

לפי הירושלמי רפ"ק דמגילה "הלקו כבוד לארץ ישראל שהיה חרבה באותן הימים, הלו אותה מימות יהושע בן נון". ומעם זה הוא מרמבים (פ"א מהלכות מגילה הלכה ה): "ולמה הלו הדבר בימי יהושע, כדי לחלוק כבוד לארץ", שהיתה חרבה באותו זמן, כדי שיהיו קוראין כבני שושן, ויחשבו כאילו הן מרכין המוקפין חומה, אף על פי שהן עתה חרבין, והאיל היו מוקפין בימי יהושע, קרין בס"ו, ויהיה זכרון לארץ ישראל בגם זה".

עם זכרון גם פורים כאשר אותו רשע זמם להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, מפני רוב זקן מלך נשים, ובזמנו ה' עליו נהפוך הוא "והשיבות לו גמולו בראשו", ומסרת הוא חרוב. לדורות אנו מרגיש את תקפו של הגם, — סעמו אנו חכרים גם את ארץ ישראל שמרכזה ירושלים, עיר הקדש המקודש.

"הזשועתם היתה לנצח" — בישועת יעקב אנו מרים לה' ומעלים את זכרה של ירושלים, כדברי רבי עקיבא "הנצח זו ירושלים" (ברכות נ"ח ע"א). כשם שירושלים והמקדש קדושתן היא בגזרת כדרשת חז"ל "והשיבותי את מקדשיכם" — "קדושתם אף כשהן שוממין", כך גם לגבי מגילת אסתר, כדברי הירושלמי (פ"ב דמגילה הלכה ה') "ר' יחזקן אמר הבאים והכתובים עתידין לבטל חמשת ספרי תורה אין עתידין לבטל וכו', ושביל אמר אף מגי לת אסתר הלכות אינן עתידין לבטל ועל יסוד זאת פיים הפיטן

ואף אם כל המוקפים יהיו אף בס' לים — ימי הפרזים אין נבטלים".

התמודדות בצה בין ישראל ואדום

מימות עולם מתנהלת ההוד מרדנות בין ישראל ואדום, הוא שיחה בין יעקב ועשיו, עוד במעי אמם. על הפסוק "ויתרוצצו הבנים בקרבה" חדשים חז"ל שיעקב ועשיו היו מתרוצצים עוד בבטן אמם ורש"י מביא את שני הפירוש שים, אם שהיו מרבים בחלת שני עולמות, ואם כדברי חז"ל, שהיתה עוברת על פתחי תורה ה' של שם ועבר, יעקב רץ ומפרכם לצאת, ואילו כשהיתה עוברת על פתחי עבודה זרה, עשיו מפרכם לצאת. וכאשר הגיעה לדודם שם ה' בית מדרשו של שם, נאמר לה ע"י שליח ושוב מפרש רש"י "לשם נאמר ברוח הקודש", הוא העביר אליה "שני גוים בבטן" — ולאום מלאום יאמץ", לא ישבו בגדולה מפני שזה קם וזה נפל.

רש"י מוסיף את הפסוק אמלאה החרבה (יחזקאל כ"ו ב) "לא נת" מלאה צוד אלא מחרבה של ירושלים", המדרש הרבים מפרשים זהו על התמודדות המתמדת בין ירושלים וכן קיסרי מסרפולין של אדום, הכלשון הכ' תוב "כה אמרה" המסמלת את רומי: "אם יאמר לך האדום חרבו שיתין — אל תאמין, ישבו שיתין — אל תאמין, חרבה קיסרי ושבה שבעתי (בשלח רמז רס"ז) "וכי בשר ודם יש בו כח לפשיט יד בכסאו של הקב"ה, אלא על ידי שהוא עתיד להחריב את ירושלים דכתיב (דמיה ג' י"ז) בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה', לפיכך מחה אמחה את זכר עמלק" הקב"ה מצוה עליהו "מחה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים" וזרעו של עמלק תתקיים בנו "כתן למשפם כסאר", כאמור.

"בני אדום" מחריבי הבית השני הם שהפריעו גם בראשית בנינו

אותו מזמור "על מהרות בבלי" (והלים קל"ז) כולל נבואה על חורבן הבית הראשון, כאשר גלו וישבו על נהרות בבל שם ישבנו גם בכיתו, וכולל גם נבואה לחר' רבנו ואנו מתפללים "זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים, האומרים ערו ערו עד היסוד בה" (שם קל"ז ד').

בעקבות קריאתו של כורש מלך פרס "מי בכם בכל עמו יהי אלוקיו עמו ויעל לירושלים אשר ביהודה" (עזרא א ב) קמו ראשי האבות מיהודה ובימין התחכנו לבנין הבית. עם ראשי האבות, שעלו לקול קריאתו של כורש, עלו גם חני זכריה ומלאכי, שהחדו להם בענני הלכה הקשורים בבנין הבית, וכך אמרו חז"ל (זבחים ס"ב ע"א) "שלושה נביאים עלו עמהם מן הגולה, אחד שהעיד להם על המזבח, ואחד שהעיד להם על מקום המזבח, ואחד שהעיד להם שמקריבין אעפ"י שאין בית".

הנודרים מחריבי הבית הרא' שון הצמיקו את תורבות ירושלים, הרחו את היטחות וכאמור "ערו ערו עד היסוד בה". כעתה כן אז כבר היתה בעיה על מקומו של המזבח, שמקומו קבוע מימות עולם, וכרבי הרמבים (הלכות בית הבחירה פ"ב ה"א): "המזבח מקומו מכוון ביותר ואין משנין אותו מקומו לעולם, שנאמר, "זה מזבח לעולה לישראל", ובמקדש נעקד יצחק אביו שנאמר "לך לך אל ארץ המוריה", ונאמר בדברי הימים "ויחל שלמה לבנות את בית ה' בירושלים בהר המוריה, אשר נראה לדוד אביהו, אשר הכין במקום דוד בגורן ארנה הי' בוסי" (דברי הימים ג, א), ומסורת ביד הכל שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה, הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, הוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה.

תשועתם היית לנצח - והנצח זו ירושלים "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני" אם ירושלים היתה נשכחת גם פורים שקבעה "איש ימיני" היתה נשכחת.

בראשונה ישב הגאון רבי אברהם תה של אוליעב, ומספר מתלמידיו עימו, העגלות הבאות הכולו את בני ביתו זכן ספרים, הרחים, מלבושים, חבילות חפצים, הכולה של בית שלם. כלום חושב רב הגליל לעקר לרחניק? ואכ כן מדוע הוקא בעבר יום הפורים... ומדוע לא להוריע לקדם... ואיך לא לביקש לראות עכשיו למפרע לבית מהאים?...

אם אם קרבו העגלות לעבר בית הקהל. הרב בכבודו ובעצמו יד מגלגלו ובבנו פרטה.

באותה שעה ישבו בני הקהילה סבב השולחן וכמנו "הרהה" בפי "הרב":

"אחשחורוש מלך מפש היה, ואת מכן ?" שאל "הרב" והקהל ביקה לחשוב ברוחה כמהב ליבם ביין.

בדגע זה הופיע רב הגליל על כף הבית.

על אף שהיין מריין פיעפע בגרתם. קפצו הכל כל הליהם לכבוד הדודה. יהודי איש מאבד כשהגיעו גם כאשר הדודה מצוה לשהות... הדודה כרוכה בעקב הגלה...

"מה לכבוד בעקומנו? כמה זכוי לכבוד גדול כל כך?" — שאלו "הנבאים" "המכשמים" "ידורב" בראשכ.

ההרי"ק מאוליבב הבים מחיך אל הדודים הישב כבוכד ראש:

"כלום שכחתם את איגרת ההזמנה שהרצתם אלי כיום אתמול? הלא ביקשתם מכבי להפיע ביום הפורים בביתכם כל כל הכרמי, בני בחי, וכל אשר לי. פרט אחד לא יחסר מהוט ומר שדוך מגל..."

"רבינו... ובינו... — נמנמו הנאספים, בלאים כלימה בוכה חרושה — כלום ההבחנו ברצינו?... רק לבדה דעת קושי חפצנו... כלום הייתי מפרים? — ריסס זקנקנו הלבן המרבע של "הרב" — כלום הייתי מחיים... בעשה פרים היה שבבר הוי לא..."

אך הרה"ק מאוליבב נשאר עומד ברצינותו. "סלח לנו רבנו, — נפל "הרב" לרגלי הנאון, ד"בבאדי כמעט שפיצו בבבי — הרשפר לנו?..."

אך הרב לא כעס כלל. אדרבא, הוא לא הכין סרוג משבעים הם את מהלך "שולחן" הפורים בדבר סליחה ומחילה. הוחה למעד בהם על פגיעה בכבודו מעה ואמר בעברה:

"קחל קודש, סלחו לי, אמנם בזדיתי על דכם להביא ביטי כל אשר לי והשתדלתי לקיים בבנהכם, אך דבר אחד הסרתי מהבא — את ספרי הדודה אשר לי, לא אביתי לשלמם ביטי, בחקוה כי הסלחו לי..."

הקהל עמד מוכה המהון, אילמלא לא היו שומעים בבו אזניהם את קול העגלה אילמלא לא היו הדים בבו עיניהם בכבודה שהגיעה, היו חושבים כי חלום בדים ועלומים הם. בלתי יאומן ממש...

לאחר שהתאוששו קמטא מן הדודמה. פסע. "מוסקה" לפני הצדיק ותחל מדבר ותחנים:

"סלח לנו רבנו, אשמנו! יכפר לנו. הסאנו! אך לא מרע לב עשינו את אשר עשינו ורק לכבוד שמחת הפורים הבהבנו. וסלח לנו כבוד הרבנו... אך סמא יוכל לגלות לנו מרע נשמע לקול המצוה, הבא לשקדת הבריחה... כיצד זה קיבל ברצינות את הבריחה?!..."

מרגע הרה"ק מאוליבב: "הלא כל דבר "הבריחה" הנעים הי' אף רב הדיר ודבי אלימלך, וכי אחרים בנפשי לעבוד על דברי הרי"ל האומרים, מצוה לשמוע דברי הכמים?..."

★ ★ ★

הכאשר סיפר הרה"ק מהרי"א מדרישבוב סיפור זה לבנו, מאמ ואמר: "בבו, צא ולבר כמה התאמץ אותו גאון רחניק כדי לקיים מאמר חז"ל בפשיטות..."

פורים בעיירה

ר. פרידמן — סיפור

יחמא דפוריא הופיע צוהל וכבוד. שמים מהדים נשקפו ממעל, השמש חייכה בחביבות, הטלם, אף הוא דומה שהתחפש, אך אחמול הסטירו השמים בשמי עוז הדים רגע הוא האדיר כחיתיל פפרים, אין בשמים ואין רחוות, רק עבים לבבים מטיילים בחיתחוא ברקיע.

יהודי רחניק השכימו קום. קבוצות קבוצות מהרו לבתי מדרש ולבתי כנסיות, אנשים נשים וטף, הכל חייבים בשמיעת המגילה. יום גדול הוא יום הפורים ומלכי קוראה המגילה משופע הוא במצוות נוטפות ויקרות, מצות חביבות שהלב משתוקק לקיימן — משלוח מנות, מתנות לאביונים, סעודת היום, אשרינו ישראל שכה עלה בגורלנו!

הבעל קורא מסלסל בגרונו מטעים תגיגת כל מילה ומילה. הנגון הערב של המגילה מחדד כליות הלב. המתוקות קשרים קשר רב, אין צוף לטפן באצבע צריכה כדי לעדדם, אין צוף במשיכה במעל או בלישוף" קל על הלזוי כדי לכסן את ליבם להיטיב לשמוע, מעצמם ומעומק לבם מקשיבים הם להבחות הגזיגות המתגעות היצאות מפיו של הבעל קורא. עוד מעט ותגיע שעתם — שעת המלחמה, הדרבה, הסכה, הכאה, ומהיום של הגן האגגי נגד עמלק צורר כל ההדרים...

ה...ם...ן... — מסתלסל הבעל קורא, אך כוף הדבה נבלע במטת הרעש הרדום של הדמיקות.

בדרי דוסיבר, חיים'ל וליינוקה, האמנים בכלי לחים ארמונות ועצים יקרות שולפים ממחבוא כיסים אצרות של אבק כדיפה, וכלי רעם, ועשנים ותותחנים, אקדחים ומרעשנים למיניהם.

הנהדה השפוכה על פניהם, אח אין לו. מה חפצים הם לחמות ולעקור את כל הרשע מן העולם בכלי נשקם... אך מדע אינו מבין אותם "העולם", המבטר ואינו יודע לעמוק דעתם? הנה "המשמ" שולח ביסיניו מכם מתגן האומר: דו! ואבו הבנו של בדבי מרשן בשרוולו ומרבע שקט, וכך האמנים מכבדים איש איש כלי ומשקו עד למערכה הבאה...

★

הקהל כבר יצא מבתי המדרש, הנה קריאת המגילה. עתה נהיים כולם בשמחה שמחה לקיים מצוה מבחה לאבותים.

מגל המלמד, יהודי דל בשר, שסיעל הבריר מלהיה לכל מקום ישב בבתו בהרחבה. אשתו גיבורה אף היא, ביום הפורים שוכחת היא את הצרות ואת ההאבות. אה הלילה החולאים, אף שיעולו של מגל נרמה בעיניה רך יחוו, עשה להבריא...

על השולחן הערוך בביתי ניסים, פרחה מפה צהבהב כשלג, עוד מעט קם — מהרהרת היא בבל — יראו הלבדים את משלוחי המנות.

בשעון כל ימות השנה זו ר' בבל חי צער, יהודי בעם לב הוא, מחוור קצת מה וקצת שם... כלום אפשר ליהנ' מבנו את פת לחמו?... אמנם כיון שאינו חפץ לגזל להכם של אחרים, חיכ הוא עצמו לרעוב מעט... אך ביה אף מכם לא הצדיק לבנבה בשר הים...

בעלי הבתים השלוחים את בתיהם לי' כבל, בסרבלים להשלים לפחות בפרים את שמחסירים הם בכל ימות השנה.

הנה נשמעת נקישה דפרה על הדלת, הבריר הדבל הגיעו, זה ספרדיק נאה על ראשו זה זקב אחוך וכפיהל.

"פורים שמח! פורים שמח!" מברכים האחבהים. אין ר' בבל מצהיל פנין כלפי תלמידיו, מחליק יד הצובה על לחייהם הארמוניות "יום טוב לכם ילדים הבכים!"

הילדים ממהרים לשים את הבגדים על הבהלהן וכמהרים להסתלק, "לא לחכות לשתות יד" — ההיה אבא.

"שנה טובה לכם!" — קוראת אחריהם קילה ינקילה תבינ.

בבאת הילדים מסיבה הוא את הלום מכל בעבי "המסלה מעוגן" ולבמה הרגיל בדלות ואבינות מתיחב בגיל.

דמבשנית אפרות הטבב, מנו רגש, מרגיה תיבה! ואין מספר קרבנים צחדים בבסיבות.

ר' מנדל לוגם מן הנה בקדוח הזה. אין הוא הפך בטבעה בסד הים, אך בראשו חזנה שבעת רצון, בה לבו אף הוא...

הדלת נפתחת ונסגרת, נפתחת ונסגרת, האבוהים בבאים כל טוב. זה פתות הה יהוד. יחיה של קילה עבמבה. בסדרת היא את המנות ולבה מלא תודה להגרית "אודה לך אב יקר, כל הבדן הנפלאים!" ממלכות היא ברגש הבבמבה בבמבהה הלק הנוך עבוד חייקה האלמנה ר' זכריה הביחיר, כי הלא אחרי לחנות לבר מן הטוב...

★

הרבנים כבר יצא מבתי המדרש, נפרדו אחרון אחרון בשמחה ובחיים ומדרבה לרחבות.

הכלי זמרים שמנגנים ובדר בהתמנה יהודיה, הסבים מעולה ותומה לסוס חו משוגרבת בריחוה בהתבנה הדיה, כאשר צלילי זמר משמחי לב נשפכים מבנה ומלאים את הרחובות בשירי פורים מבחילים.

ילדים ושליחים מתפשטים בכל כיני הרפשות נרשאים בגשים מוכא לתתם ומהתם להכא.

פורים, יום אחד בשנה הוא ובריך להתפיק כל כך יכבה!

הנה נשמע שאון רב ממבוא הדיירה, תפנה לאזן עבוה הרגשה:

אורחים רבי מבלה הגיעו לעיירה!

עתה? בעצם יום הפורים? מי הם האורחים הנשובים? לאיזן הגלגלו תבמו הפרכבות לבר...

ניעבע הצדיק בדר הבהרה לאות ביטול.

ההבנה נמשכה עד שעה מאוחרת בלילה. ראה זה פלא. לאחר הפורים הקל של המיסים מעל בני ישראל, אך בדרה הגיעו נשארה בבלא הקפה...

"עת רצון היתה זו — שה הבדיק באזני מקרביו — אך "קיסרנו" הנעקש מדיי ההחכל נשמט מידו.

הכל הביטו כמתנו.

בשל כך, היו בני הגיירות מתיחסים ברצינות שכזו אל הבקידי הפורים. שעת השמחה — שעה גדולה, אסור להחמיצה!

★

הגיירה רחניק צוהלה ושמחה, יום רוקד יום השמחה גברת. רוב "המשמשים בקודש" כבר נכנסו בסדי השרד המשרדים אחם ביום הפורים, הרחד, כבר מן ה"ברים". הדיים עמל שעת אוכחת בכדי שיהיו ראוים לשמש איצטלה למכבדים.

ערב פורים הגיע ריחוו המיחוד, עמו, הבדים הקטנים הריפו ריח ניחוח של מיני מאפה, נשים חרבות עשו בבצק בוריות מיני מעדנים; אוזני הנן ממלאים. בפרג וסוכר, ובשמיה הזבבות פרחות, מבחקות בשומשמין עגנות רבש ורקיקים. ריחון עשות בטלאכה הן הנות בגם פורים. מתנות הבחנה הן לו... וכי לא היתה זו אמנר המלכה שמרמה להנלנו של עם ישראל?

דמותה הנמרה של אמנר המלכה ניצבה לפיהן בעמדן בבצק, חמצנות כשה מבבצבת בחריות עיניה: "אלוהי ובנו של עולם שמכה כבר לטאלה שלימה בחרה. גאולה מכל הנמים ומכל הנחרים..."

קנדיסים ואמנים מתרוצצים כנון, מסתודדים, מחליפים מרמות נרמיות ארחות ומתפשטות ארצלות שונות. חיים'קה בן הסבלה, הנביא מפתבאבו, זקן אורך ומפולל, כולו עשוי אגיבי מפוחן, מרובלל, קרבוהיו ארוכים ומשוגרים על הרצפה, חיים'קה בולו אוכל ובולו קרבן, זקן שכנה, כמל חיבון שיורד על הדרי ציון, מה מכבדת הנה הנפנגו, מה יתפעלו הכל לראותו!

אף בנגי בן הדיים לא נמן יד בצלחת, כגר זקנו של חיים'קה, שלוף הנה כבע עשר הרכות הרחבות בדרה. בגמל לו הנה הקרים, ובגמל לו הנה הקרן לו אחר, אך כבע שכנה — הנד הדר; "ספרדיק" של ממש! מי ידמה לו ומי ישוה לו.

הילדים עמקים בשלהם, אך גם ה"פורים קהל" עסוק בשלו. בדעבו של "הרב" עלה רעיון נגלא. מכיחן שוכה לישב על כסא הרבנות שבחרחיק, מן הראוי שישלח מנות ואיגרת ברכה לרב הגליל המשמש ברבנות אולינב, הדר האחר כלו שיך למחה ובמחו של הרה"ק ר' אברהם מאוליבב ז"ע.

רעיון זה מצא מסילה ללב "הנבאים" ה"משמשים" לסיניהם הבעבר יום הפורים יצא שליח מיחוד מרחניק כשבידיו משלוח מנות אל רב הגליל. השלוח היה הרב של פורים של רחניק שבמוסף למשלוח המנות שלח אף איגרת שלומים בכתב. מסלסל ונאה, ברכות וחשבונות, דברי שלום ואמת. על קנה המגלה "פורים תורה" הגף דברי בדיחיין לשמח הלב.

לסיום האיגרת הגלבבת הוסיפו קול של פורים אף "בדיחה": "בבוחות קהל קדילה קדושה רחניק, חייב רבה של אוליבב להודיעב אצל המרא דמתא, ביום ז"ד באדר, למען הרבות השמחה ברחניק. ובדי שתהא השמחה שלמה, על רבה של אוליבב להמיע ברחניק עם כל בני משפחתו. האם לא ר' בואלה עליך להבא עמו כל אשר לו... מתנה ועד שרוך נעל, פרט אחד בל יחדר!"

ובין מתנה זה של המנות הרב עדר שמחה אמיתית בקהל. רק בפורים מנו אדם לעשות כן...

האגרת הנשמה היתה על ידי "בבבי הבדר" ראשי הקהל ה"משמשים בקודש של פורים, האם לא ר' בכן עלה בדעתו של "מוסקה" המשמן לבאי הראשי להוסיף את "הרחמחמים" של הנכבדים האמיתיים של הדור. הינו של הרה"ק מבאבו הרה"ק ר' אלימלך, נכד של הרה"ק ר' אלימלך מליזנסק ז"ע שאף הוא הנמנה ברחניק.

מוסקה משמה "לראש הקהל" הנם את שמחיהם בלב שפבר על גדולתו מעליצות, כמה רבתה הזמינה המקוריה לחיקוי המצלה של מוסקה...

בני קהילת קדש ורחניק חמימים וישרים, הפילו בשמים שבהם — מלאים בהנות שמחה כיכון. מלקא דעתך שמוסקה חשב חלילה רחי רצ' וכי נחשוב שה"פורים קהל" שהכנים למעשה הקומים לרבי רע נתמהן חלילה?. חס ושלום! אלא כל כוחנם היתה לבדי ולהמחיל את פניו הטהורה של רב הגליל הרה"ק רבי אברהם מאוליבב ז"ע, שמשמ בלבי עדיי ראה ואהבה מלב כל מכריה.

★

מקורו מן הדפס

בניגוד להנחיית משרד הפנים:

ועדת הפנים החליטה שלא להעלות מיסי ארנונה ב־87

ברוב של 7 נגד 4 אשרה ועדת הפנים ואיכות הסביבה בראשותו של ח"כ דב שילנסקי, החלטת ועדת המשנה לעניני ארנונה הקובעת כי אין להעלות את מיסי הארנונה בשנת המס 1987, בניגוד להמלצה משרד הפנים והד' חלטת הקואליציה הקובעת כי יש להעלות את הארנונה השנה ב־22%.

ההחלטה קובעת כי יש לענן את האיסור להעלאת הארנונה בחוק יציבות המשק. עוד קובעת ההחלטה כי על הרשויות המקו־מיות להחזיר ההפרשים לאלה שכבר שילמו את מיסיהם. אם שילמו במזומנים, יוכלו ההפרשים

ממס הארנונה לשנת 88, ואם כתשלומים על־ידי נכויים מתש־לומים שטרם נפרעו.

הצעת מיכום של ח"כ רב בן־מאיר שנתמכה על־ידי בני שליטא ואמל נסראלדין, הקובעת כי יש לאשר לרשויות המקומיות העלאת מסים לכ־22%, לא נתקבלה.

ח"כ בני שליטא אמר לאחר ההצבעה בדעם רב ותוך נפנוף בידיים, כי הסכום שנתקבל מהוזה ביזון הכנסת. הוא הודיע כי יפלין בפני השלטון המקומי שלא לקבל את מכום הוועדה.

ח"כ אהרון בחמיאס ועדנה סולודר נמנעו בהצבעה כיישק כי ניתן לקבל סכום פשרה שיגשר

בין שתי ההצעות שעמדו להצב־עה.

לפני ההצבעה עשו הסיעות השונות המיוצגות בוועדה ביום כלכלי בקרב חבריהם ובהצבעה נכחו כמעט כל חברי הוועדה.

הסיעות השונות דאגו לשלוח מתליפים במקום אלה שנמצאים בחו"ל או שנבצר מהם להגיע לישיבה. ח"כ אמירה מרסני הוד־ליפה את מרחמד ואחד הנמצא בחו"ל ויהושע מצא מלא את מקומו של אמל נסראלדין.

היום העלייה לציון הגר"מ פינשטיין זצ"ל

(המשך מעמוד אחרון)

לאלפים אשר הסתופפו בצל תורתו וחמודי ההוגים בחידושיו ונהנים מתשובותיו עצה ותושיה.

מנהל "אגד" בירושלים הודיע, כי יתנהל פיקוח מיוחד על תנועת התחבורה המיוחדת והבהתאם לד־רשת הציבור יתוגברו תדירות הנסיעות. ססלול הנסיעה מרח' מאה שערים במסלול תחנות קו 11.

נסתיימה השביתה במפעל פרוטרום

200 שיח יזכו לאלתר ל־500 עובדי מפעל פרוטרום בעכו. כמיקדמה על חשבון ההסכם הקיבוצי והסכם הממגרת שפרם ישמו במפעל.

הודעת המנכ"ל א. מוקמן על הסכמתו לתת את המיקדמה לעובדים, הביאה להפסקת הש־ביתה של 100 מאנשי האחזקה במפעל שהפסיקו את עבודתם כמחאה על אי יישום ההסכמים.

סוכם עוד כי הנהלת המפעל תשלים את המו"מ עם העובדים, על כיבוד ההסכמים, תוך 30 יום ובמהלכם ואופשר להמהלה להעלות חביעות שיש לה כלפי העובדים.

אם עד לסוף החודש לא יסתיים המו"מ, תעוצל לעובדים מיקדמה נוספת בסך 100 ש"ח. (עתי"ם)

ועדת עניק חסינות לפוינדקסטר

חשינגטון, — ועדה מיוחדת של הסנט עשויה לאשר תוך שבועיים חסינות מוגבלת מפני העמדה לדין ומשפט לדמויות מרכזי־ות בשערוריית הנשק האדראני, כדי לאלצם להעיד — כתב היחשינגטון פוסט".

העתון מסר מפי מקורות שלא זהו, כי הוועדה תציע על הענקת חסינות מוגבלת לקולונל אוליוור נורת. עתה במועצת הבטחון הל־אומית, ג'ון פונדקסטר.

הוועדה עשויה גם להציע על הענקת חסינות מוגבלת לריצ'רד סיקורד, גנרל בדימוס, אשר לדעת החוקרים אולי סייע לנורת לספק נשק לסורדי ניקרגואה.

חוד גדיא לפורים:

משרד המסחר והתעשייה אישר שיווק קפצונים ופיקות לפורים — המשטרה ופקחי המשרד החרימו אותם מן החנויות

אלפי קופסאות דיקוקים ובאות נמצים ופיקות הוחרמו השבוע ע"י משטרת מחוז ת"א בשיתוף עם אנשי משרד המסחר והתע־שייה, למרות שמשרד המסחר והתעשייה אישר השנה את השיווק של הקפצונים והפיקות לפורים, בהסכמת המשטרה.

בעלי חנויות שונות עמם שוחחה כתבת עתי"ם הוגלונו, שהוחרמו להם פיקות, קפצונים, דיקוקים ואקדחים, לאחר שהשקיעו כסף רב בכרכשתם. אם אסור למכור צעצועים אלה, כיצד יתכן שאיפשרו ליבואנים ליבא אותם ארצה ולהפיצם בשוק? — הם שאלו. עוד קבלו על כך שהמוכרים בחנויות אותם את תחנת ההחרמה ובכך הם סופגים את כל ההפסדים, בשעה שהיבואנים מפיצים את הסחורות כאחת נפשם.

כשביקשה כתבת עתי"ם את התייחסות משרד המסחר והתע־שייה לטענה זו, השיב לה בנימין פומרנץ: המכס אינו משחרר צעצועים ללא בדיקת מכון התקנים. יתכן שמשלוחים אלה לא הוצהרו כצעצועים, ולפיכך שוחררו מהמכס.

התנגשויות בין סטודנטים למשטרה בירושלים

בהפגנה נגד העלאת שכר הלימוד באוניברסיטאות

כאלף סטודנטים התנגשו אתמול עם כוחות משטרה, במהלך הפגנה סוערת שהתקיי־מה מול משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר בירושלים בשקר־בת תביעותיהם של הסטודנטים שלא להעלות את שכר הלימוד באוניברסיטאות.

במהלך ההפגנה, עצרה המ־שטרה שבעה סטודנטים לחקירה והיא נאלצה להשתמש בגז מדמיע לפיזור הסטודנטים לאחר שהמפ־גינים יידו אבנים לעבר מכוניות שנסעו בשדרות קפלן.

היתה זאת אחת ההפגנות הג־דולות של סטודנטים שהתקיימה בירושלים בשנים האחרונות.

קצין המבצעים של משטרת ירושלים מר"צ איתן כץ, הודיע לכתב המשטרה להתייצב ליד משרד האוצר ולמנע מן המטר־דנטים להגיע לשם. במקביל, ביזמה הראה לקצין הבטחון של המשרד לנעול את דלתות המשרד. הסטו־דנטים המשיכו לצעוד ואז החליטו לפתע כמה מהם ליידות אבנים לעבר שדרות קפלן, המקשרות בין משרדי הממשלה לבין משכן הכנסת. מפקד משטרת ירושלים ת"ת ניצב יוסף יהודאי מסר לאתר ההפגנה כי מספר שוטרים נפגעו מאבנים וכי שימשה קידמית של מכונית שעבה"ם במקום נופצה. בעקבות זאת, ניתנה הוראה לשוטרים לעצור את המפגינים בכוח ולמנוע את התקדמותם לכ־יוון משרד האוצר. (עתי"ם)

עתירה נגד רה"מ בענין סעד לפולארד

ידוע אליהם מתל אביב שעתר אתמול לבג"צ נגד ראש הממשלה בענין פרשת פולארד.

בעתירה מבקש אליעזר לדעת מדוע רה"מ לא יתן סעד לבני הזוג פולארד שפעלו בשליחות ישראל.

היום עצרת תפילה בירושלים

היום יום ה' בתמוז תעצרת אפתר מוקדם תתקיים עצרת תפילה המונית בירושלים בבית־הכנס ישועת יעקב מאה שערים בשעה 3.15 לרגל המצב הנורא השורר בארה"ק בין ברחצות ובין בגשמיות.

כאמור תתקיים עצרת תפילה באמירת כל ספר תהילים וסליחות וחקיעת שופר.

הליכוד מתנגד להרחבת ת"הועדה לעניני מודיעין

מאת כתב "המודיע" בכנסת

בעיני הליכוד הודיע אתמול ליו"ר ועדת חוץ ובטחון בכנסת ח"כ אבא אבן, כי הם מתנגדים לצירופם של שני נציגי האופוזי־ציה, הח"כים אלעזר גרנות ממפ"ם ורפאל איתן מתחיה — כפי שהציע לעשות, בכוונה להרחיב את תת־ועדת "הועדת חוץ"כ, הועדה המיוחדת לענני מודיעין, השמדת לדון היום בפרשת פולארד.

יחד עם זאת הביעו נציגי הלי־כוד ההסכמה לצרף את נציג המפ־"ל הרי"ד יוסף בדוב לועדה זו. הבוקר, לפני תחילת הישיבה עם שר הבטחון, תתקיים הצבעה בע־ניין ציוות ח"כים חדשים לועדה זו.

"אסיר ציון וולאדימיר ליפשיץ ישוחרר מחמת מצבו הרפואי החמור"

אסיר ציון וולאדימיר ליפשיץ המאושפז בבית חולים במחנה פרוופלכוסק כקמצ'טקה, ישוחרר בשבועות הקרובים. בשום מיצה מתצית מעתשו, כראה מחמת מצבו הבריאותי החמור.

אשתו בישרה זאת בשיחה טלפונית ממוסקבה עם המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בתל אביב, לדבריה, קיבלה הודעה על השיחרור הצפוי מן השלטונות הסוביטיים. (עתי"ם)

סבתא ונכדה חולצו מדירה בוערת ביבנה

סבתא ונכדה חולצו אתמול מדירה אפופת להבות ביבנה, על ידי צוות כבאי של מד"א.

האשה עליה בנשו (54) וחילד איל בנשו בן 5 — קיבלו טיפול רפואי ושוחררו.

הדליקה פרצה בדירה בקומה הרביעית של בנין מגורים.

הכבאים איתרו את הלהבות ומנעו התפשטותן. (עתי"ם)

הצעת אי אימון לממשלה על איכלוס המרכז המורמוני

מאת כתב "המודיע" בכנסת

ח"כ הרי"ר אברהם ורדיגר הגיש אתמול הצעת אי אימון בממשלה בקב התחמקותה מלבצע את החלטות ה"שלה בענין המרכז המורמוני בירושלים, חרף תחילת איכלוס האתר המיוחדר.

באתר וכבר עברה מחצית השנה במעט מאז התלמות הכ־משלה לקבל התחייבות של המורמונים תהיה פעילות מיסיונ־רית, ואילו המורמונים התלו כבר באיכלוה המרכז מבלי לקבל אי־שור של מינהל מקרקעי ישראל ובניגוד להחלטות הממשלה —

בואו לקבל פילים חינם!!
פסח גאולה
חג שמחה
מלכי ישראל 14, ירושלים, טל' בשופר

מרכז הוצאות
וצלמון
למשלוח מנות
בחבקוק
מלכי ישראל 14
ירושלים

ב"רהיטי נעורים"
מבצע לחג הפסח
כל הסמטון הזדי שיבת, ארונות מרחיץ, שלחנות סלון + כסאות, ומיטות משולשות
הנחות עד 30%
ר' עקיבא 16 703934

המחותנים יוד לכם אחר שיקבלו לפורים מתנה ממבחר
דברי הריקמה הנפלאים של "מעשה חקם"
ב"ב רח' חזון איש 1
פינת ר' עקיבא 136

קסטות לפורים
החל ביותר בארץ
המדרח ההינון
מ' חזון איש 2 ב"ב

רק היום ומחר
אפשר לרכוש את חסס
באר משה
על התורה
במחיר מבצע

ברכה לראש משביר
שלוחה בזה
ברכת מזל טוב נאמנה והברת טובה
למעכ"ק האדמו"ר מטאלנא שליט"א
לרגל שמחת נישואי נכדו בנש"ק
החתן מוה"ר משה דוד מרדכי נ"י
עב"ג תחי'
בברכת יישר מוחכם למפעל הכביר לומדי המשניות החודשיות
יזכה לרוות רב נחת דקדושה, לאורך ימים ושנים עד ביאת ינון בב"א
ויזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת אבוה"ק זיע"א
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
לומדי המשניות החודשיות בארה"ק

מכון "אל ההרים"
להוצאת ספר הצה"ק לבית זלאטשוב-זוועהיל ז"ע
בשורה טובה הופיע ספר
"יקרא דמלכא"
דברי תורתו ואמרותי מכתי"ק של
מרן האדמו"ר רבי מרדכי מזוועהיל זצוק"ל
הפצה ראשית:
מ. פרידמן הרצל 2 בני ברק

מזכרת נאה ביותר
זמירות לשבת המפורש
טל. 02-817570

הקסטה
שמימי מרדכי נאסתר
לא נשמעה כמוה!!!

סמינר בית יעקב - עמנואל
קרית חינוך עמנואל טל. 052-921511
נמשכת ההרשמה
לכתות ט-יא לשנת הלימודים תשמ"ח הבעל"ט
ההרשמה מתקיימת במזכירות בית הספר בתאריכים מי"א אדר - כ"א אדר בשעות 8.00-13.00 בימי ג' בין 16.00-18.00
נא להביא תעודות ציונים מכתה ד' מחצית ח' וצילומים של התעודות הנ"ל, תעודת זהות בה התלמידה רשומה
לתשומת לב הורים המתעתדים לבוא לעיר
בברכת וידוי נועם ה' עלינו
ההנהלה

1,080 יצירות!!!
למי???
"מגילת אסתר"
מתוק
5 האגלות
שבהוצאות
"כפיר"

להסיר מכשול!
אנ"ש המזמינים מטבח יקפידו לדרוש מהמורר שני כיורים נפרדים
ולא כיור אחד כפול
כשרותו של הכיור הכפול היא בדיעבד ובמעט באותו המחיר
ובאותן המידות ניתן לקבל שני כיורים נפרדים מגש
מגש כשרות לציבור ע"י
ב"ב, ר"ע 20, 03-703231 "המטבח המודרני"

עתירה לבג"ץ בענין מינוי אשה למועצה הדתית בירוחם

נגד שר הדתות המעכב את הרכבת המועצה הדתית

צבי שקדיאל שתרה אתמול לבג"ץ שיחדה לשר הדתות לבטל, מהרב הוא מתעכב למינוי מחברה במועצה הדתית ירוחם ומדוע אינו משלים את מלאכת הרכבת המועצה.

שקדיאל מבקשת בעתירתה מבג"ץ להורות גם לועדת השרים הדנה במינויים במועצות הדתיות לנמק מדוע לא חסים תוך 30 יום את חידוש הרכב של המועצה הדתית.

שקדיאל טוענת באמצעות היועץ המשפטי של האגודה לזכ־יות האזרח ע"ד יהושע שופמן, כי היא נבחרה כחוק לכהן במועצה הדתית של ירוחם מטעם המועצה המקומית, אך כהונתה נפסקה אך

רק בשל היותה אשה.

בעתירה מפרטת העותרת את כל השלבים שקרמו לבחירתה כמומחמת למועצה הדתית ירוחם. לדבריה ראש המועצה הדתית הודיע כי לא יסכים למינויה של שקדיאל למועצה הדתית. היא מפרטת את התכתבויותיה עם ראש הממשלה, משרד הדתות חברי כנסת ואת בקשותיה לשינוי הדר־חלטה שלא למנותה.

שקדיאל מציינת גם כי לאחר כניסת השר המר לתפקידו כשר הדתות הוא לא חזר על התנגדותו למינוי, אך גם לא הודיע על הס־כמתו.

שקדיאל מגלה בעתירה כי התכוונה להגיש אותה כבר לפני

שבועיים אך זמן קצר ביותר לפני שעמדה להגישה הודיע לה היועץ לענייני נשים של שר הדתות, הגב' ליכטנשטיין, כי השר המר מסכים למעני. בעקבות פגישתה עם גב' ליכטנשטיין היא דחתה את הגשת העתירה, אך מאחר שהשר המר לא הודיע על המינוי רשמית היא פנתה לבסוף לבג"צ.

עוד טוענת שקדיאל כי חל שינוי במציאות החבריתית של ימינו המאפשר מינוי נשים לתפ־קידים דתיים.

העתירה הוגבה לעיתון של שופט בית המשפט העליון וטרם נתקבלה החלטה בענין. (עתי"ם)

תלונה בכנסת נגד ח"כ אלוני

מאת כתב "המודיע" בכנסת

יו"ר ועדת הפנים, ח"כ דב שילנסקי, הגיש אתמול תלונה ליו"ר ועדת הכנסת, ח"כ מיכה רייסר, נגד ח"כ ש. אלוני בשל הביקורת שמחתה על עמדת השופט מנחם אילון.

לדעת ח"כ שילנסקי דבריה הם בגדר בזיון ביהמ"ש ויש לראות אותם בחומרה. לדבריו, היא ניס־תה בעבר להיכנס כחברה בוועדה למינוי שופטים ונכשלה, ועתה היא קובעת שהשופט אילון נבחר למישרתו כשליח של עסקנים דתיים.

הודעת ביני לח"כ אלוני פרסם אתמול בכנסת גם ח"כ מנחם הכהן מהמערך. שלשום הודיע ח"כ הרב חיים דרוקמן כי ביקש מהיועץ המשפטי למשלה להסיר את תמיכתה של ח"כ אלוני עקב דב־ריה נגד השופט אילון.

התקפתה של ח"כ אלוני על שופט בית המשפט העליון מנחם אילון היא דבר חמור ביותר ויש בו משום זילות בית המשפט — כך אומר היו"ר החדש של לשכת עורכי הדין בישראל, עו"ד יעקב רוכן.

עוד הנוסיף ואמר: "יש לציין בחומרה מיוחדת את העובדה כי ח"כ אלוני היתה גם חברה בלשכת עורכי הדין ובדאי היתה צריכה לדעת לצנוע את לשונה ולא לתקוף את השופט כאשר לא היתה לכך הצדקה כלשהי, ואת תוך פגיעה במעמד בית המשפט".

● תל אביב — צלבי קרס צויירו בתל אביב על הקיר של בנין מבטחים בתחנה מתמ"פידי ושל בנין מועצת פועלי ת"א ברחוב בנר.

בשלב זה, אין למשטרה מושג מי האחראי למעשה. (עתי"ם)

● פורים — יאסר ערפאת קיים שיחות עם שליח מובייטי בשנים, על המאמצים להסדיר ועידה בי־נלאומית להשכנת שלום במזה"ת — על כך מסרה סוכנות הידיעות הפלשתינית "וואפא". (ע"ר)

ועדת שנים תברר

(המשך מעמוד ראשון)

עד לתשובתו, אולם מביזחים שהוא ייענה לבקשה כדי להרגיע את הצבוד ולהפיג את המתיחות היחסים שבין ישראל לארה"ב.

בהודעת הממשלה שמסרה ע"י מזכיר הממשלה אליקים רו־בינשטיין, חזר על הודעתה, כי היחה זו פעולה תרימה ומגוברת למדיניות הממשלה. הלשכה הס־יחדות שעסקה בכך בוטלה והצאו הנחיות למנע הישנות מקרים כגון אלו בעתיד.

הדבר הוסיף, כי ישראל נקטה בצעד ללא תקדים, בכלל היחסים המיוחדים בין ישראל לארה"ב, לשיתוף פעולה בין הרשויות לחי־קירת הפרשה.

בהחלטה נוספת נמסר, כי הממשלה תגיש את מלוא העזרה לועדת המשנה שהוקמה ע"י חב־רת הנחיל הבטחון של הכנסת כדי שתקבל את כל העזרה למילוי תפקידה.

בכלל חשיבותה המיוחדת של הפרשה — מסתיימת. הודעת הממשלה — החחלם על הקמת ועדת הביחה, שתגיש את דיוחה לממשלה.

דיווחים מדאיגים מנציגיות ישראל בארה"ב

הנהלת משרד החוץ הגישה לישיבת הקבינט מסמך עמדה, שבו צויינו פרטים מהדיווחים שהוקבלו מהנציגויות בחוץ לארץ. מדיווחים אלה מתברר, שגם דיון המנהיגים של ישראל מעוגים שממשלת ישראל תייבת לנקוט צעדים מיוחדים, כדי להחזיר לחיקתם את היחסים שנתערערו עם ארה"ב.

הם מציינים, כי בשבועות הק־רובים יעסקו בתי המחוקקים בארה"ב בחוקי הסיוע הנוגעים לישראל, ואם לא יקטו צעדים

דיסקו בלבי של כל התחפושות
25% הנחה
ב"חבקוק"
מלכי ישראל 14
ירושלים

יריד הצעצועים
רח' יעקב מאיר בחלה
כל קנה זוכה
ברעשן אור
עם בטריה
במחשיק פתוח
מהשעה 7.30
בשה מתת,
שרות אדיב

מבצע
הקסטה שחייבים לשמוע

"ונהפוך הוא"
מכירת חיסול
כל המלאי
עד הפרים האחרון
במחיר
פחות ממחיר הקרן!!!
מחירים לדוגמא:
מסיכה מנמי 4.99
מסיכה מפלסטיק 0.99
איפה רק
ב"הכל לגן"
רח' מאה שערים 7 ירו"ם

נכון אני לאוכל
אוכלים קנתר
לפי אות המאמר
ה"הכל לגן"

חקסטה המצחיקה
לצנוים ומלעגטיי לפורים
בביצוע מיטב הסטרים המחסידים בעולם!!
להשיג בחנויות!!

פעוט נדרס למוות ו־8 נפצעו בתאונות

פעם בן שלוש וחצי, משה ידקוני, נדרס למוות אמש בשעה שחצה את הכביש ליד מעבר החציה ברחוב דרך לוד בתל אביב.

מכונית פרטית פגעה בפעוט שנפצע באחיה אנוש. תובשים של מד"א, שהשיר למקום, הגישו לו טיפול עזרה ראשונה במשך למעלה משעה והעבירוהו לבית החולים ע"ש שיבא, אך כל מאמצי הרופאים להציל את חייו לא הועילו.

שני תושבי מיבה נפצעו אתמול בבוקר, לאחר שמכוניתם איבדה את בלמיה והתהפכה בסמוך למסבר הצייה, ברחוב אחוזה בראשון.

במכונית הפרטית, מרגם פורד אסקורט, נסעו שלושה צעירים, בסמוך לצומת המשביר לצרכן, כאשר נאלצו לעצור, בסמוך למעבר חציה, איבד הנהג את השליטה על הרכב, סטה ימינה, פגע בעמוד ובעץ והתהפך.

שניים מן הנוסעים נפצעו קשה ואחד מהם באופן קל. הם הועברו לבית החולים מאיר בכפר סבא.

6 נפצעו באופן קל בהתנגשות בין אוטובוס שהסיע מיול של תלמידים לבין משאית באיזור בת שלמה, ליד הכרון יעקב.

תחילה דווח על מספר נפגעים, רב ולמקום יצאו 5 אמבולנסים של מד"א, אך לבסוף הסתבר, כי נפצעו רק שישה, באופן קל.

תחזית מזג האויר

מעונן חלקית. לקראת ש"ב יתחיל לרדת גשם בצפון הארץ ובמרכז. מחר גשום.

הטמפרטורות: ירושלים 5 עד 12, תל אביב 9 עד 18, חיפה 9 עד 18, צפת 3 עד 7, מבריה 6 עד 15, השומרון 5 עד 13, באר שבע 5 עד 18, מעלות. (עתי"ם).

רייגן ביקש להתחמק משאלות ואמר שלקה בדלקת הגרון

וושינגטון, — הנשיא רייגן פיתח מכניקה חדשה כדי לד תחמק משאלות של עתונאים. הוא משמיד פנים שהוא לקה בדלקת הגרון.

זה היום השני ברציפות לחש רייגן: "איבדתי את קולי", כאשר כתבים שאלו אותו היום על פרשת אספקת הנשק לאיראן ומה המצב בעניין סיוע נוסף למורדים בניק־ראגואה.

יצריך, שהנשיא מצא את קולו, מיד כאשר אחד מבין הכתבים שאל אותו שאלה בענין אחר... (ע"ר).

בימי הפורים
רכוש את הסידרה המופלאה
אדרי התורה
על מעשיהם ופלאותיהם של התנאים

נרתיקים מעץ למגילות
כל הגדלים
"עטרת"
רח' חזו"א 25 ב"ב

משחק
"פורים שפיל"
ועוד אלפי פרטים!!
במחיר פרוטות!!
"הכל לגן"
מא"ש 7 ירו"ם

ספריו
באישור מכון התקנים
רק 1.99
אופה 2
ב"הכל לגן"
כמובן
רח' מאה שערים 7 ירושלים

ירושלים: רח' מלכי ישראל 6
בני ברק: רח' חזון איש 15
משלוח מנות מקורי
קלסות הלכות שבת
בעברית ובאידיש

ירושלים: מלכי ישראל 6
בני ברק: חזון איש 15
מספר וצבע לפורים

בלם
קונים
אוצר
מילים
עוד
מוצר
מוכר
מבית
תפוצה

ירושלים:
רח' מלכי ישראל 6
בני־ברק:
רח' חזון איש 15

משלוחי מנות
עבור
החיפאים
בפורים
חיפאים
שימו לב!
הזדמנות שלכם!
אם נכבדו עבורכם את
"משלוחי המנות"
שאתם מעוניינים להעביר
לבני ברק, ולעמנואל
ניתן להביא מהם
את המשלוחים
לשם ברור מקור בתוך 8
דמות ויציע חיפה
בין השעות 2.00 אחה"צ
11.00 בלילה גם בלילי פורים מ"ש
אם נעבר לתעודם
בפורים! ובאחריות!

כ"מ הסעה סיומת ביום א' פורים, מחיפה לב"ב ב־1.00
בפורים-הזדה ב־8.45 בסמוך
פורים לפרטים טל. 04-666753
כ"מ 2.00 אחה"צ 11.00 אז בסל.
11.00 כ"מ 8.00 בסמוך 04-666696

נעלי
גילית
נעלי "בילבי" תגיבות
לילדים ולילדות
הנעל היפה עם השיק
המיוחד והחזקה ביותר
במחירים נוחים מאוד!
שי פרטי על כל קניה
ר' עקיבא 88 בני־ברק
(מאחורי בן נרשון)

שי"ם 20 כרכים בגודל 25x35
390 ש"ח
סט משניות 13 כרכים
145 ש"ח
ב־4 תשלומים שוים
מבצע פורים
עדיין קיים המבצע לפורים דלהלן:
מקראות גדולות מפואר 39 ש"ח
מגן קטשע ב"כ 36 ש"ח
רבינו בחיי ב"כ 12.50
שטת אמת על השי"ע ב"כ 33 ש"ח
של"ה ב"כ 26 ש"ח
ראשית חכמה ב"כ 12.50 ש"ח
המכירה כל עוד יעמיק המלאי
ירושלים - רח' מאה שערים 7 למטה מ"ת
בני ברק - רח' מלכי ישראל 6 מחה"ת
חיפה - רח' מיכאל 8 מחה"ת בלבד
ביתם ר' מתנה בכל המקומות לפורים.
פאר התורה
כספך אצלנו שוה כפל כפלים — קנה היום ושלם מחר

אין המצוה נקראת אלא ע"ש גומרה!
עדיין חסר סכום בספי נכבד להשלמת המשימה
לנדיבי עם
הנני לומלץ עבור תיבת שמנה יד לשיל אשר ותבות מוסרים על צוואת, אחרי הרבות ופאיות. שניו נדיה לבעל חוב ראוי לעזר בפין יפה להלוו מן המרבה.
הנתנים ברכה לכל המשתתפים ש. י. ניסים קרליץ
תרומות לשלח אל:
הרב הגאון משה מרדכי שולזינגר שליט"א רח' השל"ה 18 זכרון מאיר
בני ברק ולציין ע"ג המעטפה "עבור תיבת בתבות"
ולחשבון הבקשה המיוחד בבנק הראשי שמטמרי 4/813470 1
ולחשבון הבקשה המיוחד בבנק המזרחי רח' שטמבר 39 פתח תקוה מס' חשבון 530505 מס' הבנק המזרחי מס' הסניף 429
או לשלח לת.ד. 734 פתח תקוה

לת"ת של "אגודת ישראל" בוינה
דרושים
מלמדים חסידיים ומורות
עם נסיון תעודות המלצות
לפנות ליצחק יונגר רח' פרנק 10 וינה 1090 אוסטריה

בס"ד
מבצע פורים!!!
ב"אור־קור" מזגנים
בני ברק רבי עקיבא 30
כל החברות בארץ העלו המחירים
ואנו מוכרים במחיר הישן
ואנו נותנים
דר־מזגן מפוצל 2½ כ"ס + חימום
2,000 שקל ב־3 תשלומים
מערכת מרכזית של 2½ כ"ס
בתוך אינטרסול (בודים)
במחיר מזגן מפוצל "תדיראן"
הספקה והתקנה מיידית
★ אחריות לשנתיים! ★
★ המבצע עד גמר המלאי ★

אין ערד ממית אלא "ערד" מחייה

"ערד" עיר האבות זכותם מרחפת במקום ★ הצצה ל"עולם התשובה" בערד החילונית ★ משפחות רבות משנות אורח חייהם בעקבות פעילות המדרשיה "מעל"ה" ★ ספריה בת 5000 ספרים, קלטות, וצעצועים ★ מומרן "פאר ישראל" — מהפיכה שקיטה ב"דור הצעיר"

דרך ארוכה ומתפתלת מבר־כישי המדבר, אי־שם הרחק מביב ירושלים "שלמרין של מלך", בנגב המזרחי השמם והמאובק, ביעות לחלוות מזרים ואוהלי בדואים המפוזרים על פני הישימון האין סופי, בעבר "ערד" הדרומית הזו ליקו "המבבים המצמרים" את אבוקות "אור הנרה" הדתשובה" אור שקרניו מגיעים לכל עברי מחוז מזרח, מסכת צרופה מן בהת שמים של מעלים רבים הנעשים מבחוצה בשקט ובהצנע ללא פרסום ורעש, וכל זאת עם שלא לקבל פרס.

"ערד" עיר האבות הקי, באר־בהם אברהם נאמר (בראשית כ, א). "ויגר בגרר" ומביא התרגום ירושלמי "גרר זהו ערד", וכן ביצחק נאמר וישב יצחק בגרר" — בגרר, ומובא בספרי שבתפילתו מהקביה שיזמן לו חברים צדיקים כמהו ע"מ שיוכל לעסוק עמם בתורה נענה הי לתפילתו ושלח אליו את בני יתרו, אמר הקב"ה "בואו וחסידים אצל תסיד ללמד תורה", בני יתרו עובר את אדמתם הדשיה בדיוקו עיר המדרים ועלו לערד מקום מושבו של עתניאל בן קנז ע"מ לשמוע תורה ממיר, וכותם של האבות וגדולי ישראל שלמדו תורה בעיר תופסת על המקום, והפירות הניקצרים מה־מעשים במקום הינם בזרעי מכתם של הקדמונים קדושי עליון שקידשוה לשמה ולדורות.

אך בעיר שערד הקדומה והיומה מושב לתורה וי"ש הרי "ערד" דהיום נבנתה כידוע על בסיס ויסוד של תולין וחילוניות ללא שמץ של לתלוחיות קדושה, והנה מר־פלאות ההשגחה העליונה אשר בעיר שכזו בתוך השממון והריק־נות צמח וניבט גרעין של טהרה, גרעין של קדושה וגרעין של שיבה חזרה אל המקורות והשורשים, עד אשר "הלא יאומן" קרם עוד וגידים אי שם בין סופות החול וה"בלתי יעלה על הדעת" קנה לו שכיתה בתוך הנקודה הנידה הפרוסה על מפת הישימון האין סופי, תאת ללמוד אשר "אין דבר העומד בפני הרצון" ובכח הפועל והיגיעה ניתן להגיע לגדולות וב־צורות, כפי שהגלה לעינינו בבר־כישי המדבר.

מחזה מרהיב ומיוחד אשר זכותו לא יפוש במהרה כי "אין השיכחה מצויה בדברים המופלאים".

בכניסה של אחד המבנים לכ־אורה מבנה ככל המבנים בעיר אך בפנימיותו שונה הוא במהותו, מתחת לשלט גדול ורחב עליו מוטבעים האותיות "מעלה" — מדרשיית ערד ללימודי־היהדות" חלויה מדעה המעבירה לציבור מידע על פעולות המדרשיה, ושר־מות המרצים שאמורים להגיע אחור שבוע להרצות, המקום מהנה אבן שואבת לאנשים המתפשים מידע, והצמאים ל"מים חיים" — מי התורה, תדיר. הפגישים מטופחים להפליא, כאולם הנדל מסודרים כסאות ומפסלים רבים עבור הרצאות המתקיימות מידי יום ובערי כל הלב, מחיצות נפולות, הקשר הוטר להיות יחוד אישי הדוק, האישה מגלה באחד השיחות כי גם בעלה מעוניין לשמוע מעט, כעבור שבועות של עבודה שקטה, מופיע גם הבעל לשיעורים המתנהלים לגברים ע"י הרב בצלאל בן מסבי וגאבריס בבולל. בד במקום, אף להרצאות הקבועות מידי יום רביעי בשבע, המשפחה הצעירה משמה כיתן, בפקבוריהם מגיעים חברים, ידידים, שכנים, ואף־קרובי משפחה המתגוררים הרחק מעיר.

יום רביעי בערב, לכאורה עוד ערב אפור ושגרתי בעיר הדילונית, אך ראה זה פלא, לקראת השעה 8 מגיעים מכל פינה קבוצות קבוצות של "בעלי תשובה" לשמוע את הרצאה. שם המרצה הנשא בבר־הוא לדיעה הציבור מספר ימים קודם לכן ע"י מודעות שהודבקו בהודעה הנידה, הקראות לציבור להבטם ולהתחמם באיזה של דתיות, האולם מתמלא, ואיך יכול שלא לגוש באווירה מיוחדה במינה אשר נדיר למצא כמותה, אילו הם הפגישות של קהילת הנתרים בתשובה, אשר ערב זה הוא היחיד בשבוע בו ניתן להם להמנע ולפגוש ולהתעלות מעט מעל הפירה החומרתית השגרתית בתחומי, חיזקים, להיצות ידיים, קרוב לבבות מיוחד בגוים המשרה אוירה של התעלות, הרוח את רוחו יצורה ויאמרו חזק, שיחות אלו נמשכות בדרך כלל עד לשעות הלילה המאוחרות, תאת מבלי להתייחס כלל לתם עבודה וגיל המצנה למדרת לכל אחד ואחד, גם המרצה אינו עוזב את האולם בתום ההרצאה הנשמעת בקשב רב, לא מעט שאלות וקושיות מעלים קהל המאזינים במשך ההרצאה, ופעמים מוחירים הם את המרצה בדרך בעמדתו, אך אם הוא מפריך אחת לאחת את כל הנושאים שהועלו, אותה חש כיצד מהפך הפקר למישור וכולם ניסוד־פים אל על כמסילה הנעלה בית קל. בתום ההרצאה נשאר המרצה לשיחות "כארבע עינים" עם רבים מהמאזינים המעוניינים לברר נושאים אישיים, להתייעץ, ולה־חוזק, מי בחינוך ילדים, או בקניית ערכים, ההסתגלות לסביבה, או מעבר, מה עוד שלא חסרים סיבות נוספות. אך לא כל אחד יכול להרשות לעצמו זאת".

בקיץ נפגשות הנשים בשבתות אחה"צ ל"יצוגת שבת" כאן דוקא שמתות כולם כ"שעון קיר" — כל שעה נוספת היא דוחה נסר של מפגש חברות ב"צוגת שבת".

אך גם צד שני למטבע אומרת ת. פרחור בבאב, כאשר לצד הה־צלחה של המדרשיה והספריה בשני אורח חייהם של משפחות רבות ואף שליחת בנים ובנות ללימודים בישיבות ובפנימיות חרדיים עם כל זה חסרים רבים ומרי דוך הנוטקים בהבחנה בעלי תשובה, הה חסר מאוד פה בעיר, "לא פלא שהרבה שמגיע פעם בשבע נאלץ להשאר ארבע תמש שעות לשיחות עם בעלי התשו־בה", וכאן המקום לחרים על גם מציעת ת. פרחור, את תרומת "ער־כים" אשר במימנם מגיעים המרצים מידי שבע בשבע, פע־מים אף מבני ברק וירושלים ואת תודות להנה"צ רב חיים גרינמן שליט"א אשר בהראתו החלו ס"יצרנים" לשלוח מרצים. "אי־לולי המרצים איך היינו נראים? בעיה נוספת היא הקציבות. "הם קום צר מהכיל את הבאים ואין באפשרותנו להפריד בין הנרשים "המתחילים" לבין אילו שנמצאים בשלבים מתקדמים כן שלא פעם בהרצאות מורגשים השאלות של "התחדשים" שזה מכבר הגיעו "חמן יקר הלך לאיבוד".

בחלק השני נמצאת הספריה "שאר ישראל" ע"ש האדמ"ר בעל הבית ישראל מגור זצקל"ל, הספ־ריה ממוקמת כמול לאולם הה־רצאות ופתוחה מידי יום 4 שעות. "הקריאה היא שיטה שבה מפרנס האדם את נשמתו" לכן חשוב לתת לבערי ספרים מבוקרים על מהות הקודש, כל הספרים מקוטלגים בא' ב' לפי מסאים ולפי מחברים זאת כדי להקל על פעולת הזיהוי אחר ספר מסוים, קרוב ל־1000 מגרים קיימים, והתחלופה בין הנוער גבוהה בביחוד "אצל חלק ממיים של הילדים יכול לקחת שעה ויותר עד שימצאו להם ספר" אומרת הספרנית "הסיבה היא שכבר רוב הספרים עברו וחזו ידים והם נגשים הישר למדף הספרים החדשים שהגיעו" בנוסף לספרים אפשר בספריה להשאיל גם קלטות של שירה תפילות, מר־ניות, חזנות, וספרים לילדים, סמר"כ ניתן לקבל קלטות הנוסקות בשיחות של השקפה, מוסר, וכו', "בבית אין לנו ילדים באלו" אומרים הילדים הבאים מהקלטות למיניהם, "לא פעם קרה" אומרת הספרנית שילדים חדשים שזה עתה הגיעו ליאסוזה ופתחו לעצמם כרסים מגוי מחדרים מע־בוד יום יומיים את הספר או הקלטת באמרה "אמא לא מרשה להכניס דברים כאלו לבית". נשמע מוזר ונוזם, אך כבבר שבעיים שלש הם שבים ומחדרים. "לא מעט הורים של "הילדים שבאלו" מגי־עים היום מידי שבע בשבע לה־חלוטות הדאגה אלי קורצים מימי אדר בכל שנה בגדי מחפושות ימים נוצצים אך אני רק רואה ולא קונה רואה ומתגרה לקראה המחפושות וחושבת לעצמי מדוע לא אפשר לקנות לילדי מחפושות אמנם יפות אבל יקרות מאד בחנויות לשם מה להוציא הון תועפות אם אפשר לתפר תלבוש שאריות? ואמא עמלה, תופרת ותופרת הבעצם גם מגליחה במשיכה המחפושת יבה — אך כל כך לא מפארת לאלו המגבות כלל איה רוקה. השנה, בתחילת חדש המחה הצטיינתי במיוחד בעבודה, ועוד ועוד "נגיע לך פרס" אמרה אמא וחזקה בחור לך ובני שאתה מאד רוצה. על המציאה מיד קפצתי: "אני רוצה מחפשת מרהיבה כזו שתמיד תמיד חמצתי מבריקה תוצצת מתלון הראתה". — "אתה בטוחה שכך אתה מחליטה?" שאלה אמא בקבט המהוה. "אחרי שמחליטים — אין ברשה, לא תוכלי לבזר ובר שני". "בטוכן, בטוכן" ענתי במהירות אני רוצה מחפשת מפארת מיד נגלתי את האבשרות וקניתי מחפשת יפה ומגנדרת. חביתי לפורים יותר מלמשיהו המחפשתי תהיה בו הכפה ביותר היא תהיה בו עקר השיון אותה יהיה קשה לתאר. הגיע הפורים — אני כה מאשרת לי, כן־לי, הכנה במחפושות אבל — אחרי שעה קלה אני פחות חדרת קשה לי אכילו לאכל ולשתות. הרי הבגדים להתלכלך עלולים אחרי שקפף כה רב עלו כתם לספג הם יכולים

נתבה: רינה לורמיר, אשדוד

וכי אפשר שבגדים אלו יתקלקלו? עובה בגבתי בקשי, בזהירות על כל המטחקים ואלצתי לרחר גם לשחק לא היתה אפשרות ולא שבשוק אחר יכלתי רק לחרוק שבים אך לא להשמיש אף תלוקה הלא אמא קבלה פעם ופעמים ואיך לא אתבייש לומר שמנה?

תחפושת מפוצצת

היא תהיה בו עקר השיון
אותה יהיה קשה לתאר.
הגיע הפורים — אני כה מאשרת
לי, כן־לי, הכנה בתחפושות
אבל — אחרי שעה קלה אני פחות חדרת

קשה לי אפילו לאכל ולשתות.
הרי הבגדים להתלכלך עלולים
אחרי שקפף כה רב עלו
כתם לספג הם יכולים

בביתו של מבא נמשכות הכנות
תחפושתי רק עושה כאב ראש וצרוח
בגללה אני עומדת בשום מחריות
המסמרה הפנות ותריות אחרות
אני עומדת לי בודדת בצד
והתחפשת מבריקה, מקסימה נוצצת
איזי משתוללת: אני מפש לבד
ונם דמעה בעין מתנצנצת
ובחוץ ילדים על מטאטא רוכבים
ולהם תחפשת פשוטה, רגילה
הם נהנים, שמחים, מדעים, משתובבים
כי תחפשתם — ביקר לא עולה
ואני מביטה במטאטא בקנאה
גם אני עליו רוצה קצת לרכב
אילו יכלתי לפחות לשעה
לפשט את מה שעלה כסף רב...
אמא, יקרה שם מצביעה ואומרת
ראי, איזו תחפשת מפוצצת!
אמנם כן — בקלות בלי להתאמץ
אני מצליחה מתחפשתי להתפוצץ.

מיטה בספריה שפרים - לכל דורש ומבקש

ילדים מתקדמים מהר מאוד. הלכות רבות שלמדו כבר מאחור ויהם, ברכות הנתנין יודעים כבר בע"פ, על הלכות נט"י כבר נבחנו, עד שאפילו מורות בית הספר המלכתי לא מסתירים התפעלו תם מהחיות ההתקדמות של הילדים בכל השטחים, כולל "התנהגות"... דבר קצת משונה במערכת החינוך המקובל.

גם ה"בס"ד" בראש מחברות הילדים מעטר ומפאר בפרחים, כי הסדר וההתלהבות של הילדים כ"כ אמיתי וטהור עד שהמקום הצר והחודרים העלובים מאירים באור יקרות מהבל פיהם של "יחי־נוקות בית רבן".

בספר האורחים עב הכרס הנמצא בכניסה באולם הקבלה — רבים שורות ההערכה, אנשים חילונים אינם מסתירים התפע־לותם מסראה עיניהם, בין הכות־בים ראש המועצה ?. שחם גם מגן ראש המועצה וגם יו"ר מועצת הפועלים בצאלא סב"ב.

גם השפעת המסיונרים מכתות שונות למיניהם לא פסחו על "ערד" ולהיפך, חלק מהכיתות תקב יתר בעיר ומנהל פעילות ענפה, כת אחת היא "עדי ה'" המנהל ע"י משה ופטרושה גיר, יש יוגה, מדיטציה, מורמנים, (אשר ערכו קתצרם לפני כשנה בעיר), ואף לדים של מורים ותצרים לומדים בבתי ספר ממלכתיים כאשר הש־פעתם והמיון דתם דח"ל, הע־סקנים בעיר הלחומים נגד הביתות מרדים והיטב למצב הענגם השורר בשטח, לא אחת נתקלו הם כ־

ישראל הנסתרים

הסודיים הצניע ביניים

פרשת "תצוה" גליון 56

נתבה: שרה גולדן, מקור-ברוך, חיפה

הַשֵּׁם הַנִּרְדָּף לְחַג הַפּוּרִים הוּא שִׂמְחָה, עֲלִיצוּת, חֶדְוָה. אַךְ לֹא, בְּפֵרוּשׁ לֹא - הִתְפָּרְקוּת. בְּפֵרוּשׁ לֹא זְרִיקַת כָּל עֹל וּהְשִׁמֵּשֶׁת, בְּתַרְגּוּם שֶׁל "פּוּרִים הַיּוֹם". שִׂמְחָה בַּלַּבְסִיקוֹן הַיְהוּדִי פֵּרוּשָׁהּ קְדֻשָּׁה. וְאַף הַשִּׂמְחָה בְּפוּרִים צְרִיכָה לְהֵלֶךְ בְּמַסְלוּל הַזֶּה, שֶׁשְּׁמוֹ "שִׂמְחָה יְהוּדִית".

מְקַבֵּל בְּפוּרִים קְצָת לִצְחוֹק, קְצָת לְגַלְגֵּל, וּסְתָם — בְּאֱמֶת רַק בִּצְחוֹק — לְהִתְגַּלְגֵּץ מֵעַט עַל חֶשְׁבּוֹן הַזּוּלַת. נִזְכַּר שֶׁבַּתּוֹרָה נֶאֱמַר: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ". בְּהִחְלֵט לֹא נֶאֱמַר: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ - חוּץ מִפּוּרִים". כִּי גַּם בְּפוּרִים, הַזּוּלַת נִשְׁאָר בֶּן אָדָם שֶׁצָּרִיךְ לְהַשְׁלִב, לְהִפָּגַע אֲפִילּוּ מֵהִתְגַּלְגְּצוּת קַלָּה. עֲבוּרֵנוּ הִיא קַלָּה, בִּשְׁבִילוֹ — אוּלַי כְּבֵדָה?

אָז קִינְדְּאַרְלֶעך זַאן פְרֵיילֶעך - בְּהוּתָאם! עֵת טָאן בֵּיתִים, שָׂרָה.

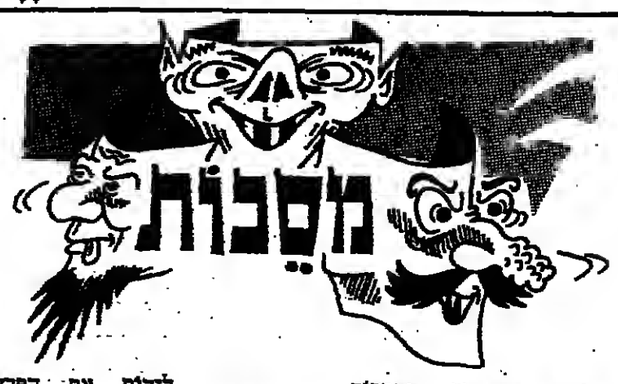

אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַמַּסֵּכוֹת הֵן הַמְּצָאָה חֲדָשָׁה? לֹא, לַגַּמְרֵי לֹא. כְּבָר בִּזְמַן אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נָהֲגוּ לְהִתְחַפֵּשׂ בְּמַסֵּכוֹת. עֲנָדָה: אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ שָׁאַל "מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא". לְשֵׁם מָה שָׁאַל? כִּדֵּי לְזַהוֹת אֶת הַפְּרַצּוּפִי מֵאֲחוֹרֵי הַמַּסֵּכָה... וְלֹא, מִדִּיעַ לֹא רָאָה לְבַד שֶׁזֶּה הַמָּן?

נתבה: לאה רבינוביץ, ירושלים

שיתיבש!

בְּרְחוֹב עִיר עַל יְדֵי הַמָּן שֶׁפְּכָה בְּתוֹ שֶׁל הַמָּן עַל אֲבִיהָ מִי שׁוֹפְכִין. וְכַמּוּבָן: בְּבֵית דִּין, חֲלוּדוּ לְכָן, בְּדִיוּק, חֲלוּדוּ עַל אֵין נֶבֶל. כְּדֵי שֶׁיִּתְיַבֵּשׁ!

נָא רַב לִיצָן וּפְרַשׁ: בְּיִדְיָדוּת, הַעֲבִירוּ אֶת מְדָדֵי

נתבו: בחק ויצ כתה תקוה

שביל במגילת אסתר

בארכון היתה תקנה סאיך לבוא אל המלך ללא הזמנה מראש. אבל מרדכי צוה על אסתר, שלא להתחשב בהקנה הזו, אלא לבוא ולהתחנן על עמה. אסתר נשמעת להוראת כרדכי ומתבוננת להליכה.

מה קרה אז בארמון? הקשיבו ושמעו מה מספר המדרש. בני הארכון היו בטוחים שאחשוורוש יכעס על אסתר, ויגזור עליה מיתה. היו מביניהם שאמרו: אני אקח את בגדיה! אחרים אמרו: אני אטול את תכשיטיה! כך חילקו כבר ביניהם את כל השלל. כשראתה זאת אסתר, פנתה לד' ואמרה: "אתה ד' אל הרחק, אילותי לעזרתי חושה". ראה דוד באיזה לשון היא קוראה לקב"ה, "אילותי" — סידר עליה את המזמור "על אילת השחר".

והימים-ימים קשים לישראל. למה? בגלל הפיוור, הפרוד. "מפחד ומפורד בין העמים". כיוון שידעה אסתר, פנתה ואמרה "לך כנוס את כל היהודים". עצה טובה.

(עפ"י מדרש שוחר טוב)

הד היום

קיצוצים לא בבשר החי

מ/ה. מתידו של החינוך העצמאי הוטל על כף המאזנים. אין כל הזמה בדברים, הקיצוצים שמציע משרד החינוך והתרבות, יש בהם משום מידה של קיומם של מספר ניכר של בתי ספר, בעיקר במקומות הקטנים, בהם. אין בתי הספר של החינוך העצמאי מאוכלסים במספר מספיק של תלמידים, מספר שיענה על הכללים שקבע משרד החינוך והתרבות.

ניתן היה להבין את חמניע הגורם לקיצוץ זה, שהוא צורם רבים, אך מה נאמר, כאשר מתברר שהקיצוצים החמורים ביותר שמרצעים עתה על ידי משרד החינוך פוגעים במערכת חינוך זו יותר מאשר היא פוגעת במערכת הממלכתית והממלכתית דתית.

חברי הכנסת מסיעת אגודת ישראל פועלים בכל האמצעים העומדים לרשותם, כדי להעביר מידה זו מן העולם. במכתבם אל שר החינוך ביקשו להוכיח, את מדת האפליה של איפה ואיפה עם החינוך העצמאי, לא רק הפעם אלא גם בהזדמנויות קודמות. וכבר נאמר, שהחינוך העצמאי הוא ראשון לקיצוצים ואחרון להמבות.

אין אנו מדברים על האפלייה הגדולה שקיימת לגבי צרכי הביטוי של מוסדות החינוך העצמאי, אפלייה שכה חדוז לא פעם המומדים בראש משרד החינוך והתרבות. אנו מדברים על האפלייה בחלוקת האמצעים לשעות לימוד רגילות ולא רגילות. לחינוך הממלכתי לשני חמיטן ניתנו במשך שנים שעות לימוד שונות, תחת שמות מושאלים. כך שכושר מפיגת הקיצוץ בחינוך הממלכתי קיים גם מבלי לפגוע בכשר הדתי, לא כן החינוך העצמאי שמעולם לא פונק בשעות לימוד מיוחדות ובתכניות דוחה מעבר למי קובל. קיצוץ זה שאינו הראשון במדרת הקיצוצים עלול לגרום לכך לנעל שערי בתי הספר בשעה מוקדמת הרבה יותר. ולמנוד בתי ספר רבים, בעיקר במקומות ישוב קטנים.

אנו מקוים, כי גם משרד החינוך ישתכנע מן הטיעונים שהעלו אנשי החינוך העצמאי באמצעות חברי הכנסת. אולם צריך כבר לומר, כי היהדות החרדית צריכה להתכתן למצב שיוצר ולהתגבר עליו בכוחות עצמיים, אם משרד החינוך והתרבות ימשיך לעמוד על הקיצוצים הדרסטיים.

מגירת בתי הספר במקומות שונים, פירושה הפקרת מאות ואולי אלפי תלמידים אשר מחוסר ברירה יחמשו להם מסגרת אחרת, ואנו עלולים לאבד דור שלם אין אנו רוצים להשוות שזוהי מגמתו של משרד החינוך והשומר בראשו, אבל אנו צריכים וחייבים לדיות מוכנים להחזיק את בתי הספר גם ללא השתתפותו של משרד החינוך, אם לא תהיה ברירה.

ככד היו בעבר הלא רחוק בתי ספר שמשרד החינוך מנע מהם את ההכרה, בגלל שיקולים שונים, החינוך העצמאי לא נרתע מלקבל על עצמו את האחריות ואת העול הכבד מתוך רגש של אחריות היסטורית. גם הפעם אנו חייבים להוכיח כי לא נוותר על קיומם של אותם בתי ספר.

השאלה היא כיצד עושים זאת? התשובה היא בידי היהדות החרדית, צריך להוציא את היהדות החרדית בארץ ובחוצה לארץ, להסביר לה את המצב שנוצר ולקרוא אותה להתגייסות, יש בה חשיכות מרובה גם מבחינות אחרות, גם בתי הספר הקטנים ומשיכו להתקיים יש גם מיכוי סביר, שבבוא היום יחזרו לדיות מאוכלסים במספר מקומות גדול יותר. בידי היהדות החרדית האמצעים להוכיח, כי היא לא תהיה תלויה רק ברצונו הטוב או הרע של הזולת.

פועל פאקיסטני מובטל בסעודיה קטע את יד שמאלו מרוב יאוש

ג'דה, — פועל פקיסטני שהיגר לסעודיה בתקווה למצוא בה עבודה, הגיע אל קפ ראש לאחר שלא מלה בידו למצוא עבודה, וכשקבות זאת קטע את יד שמאלו לעינים של עוברים ושבים גדהמים בכיכר השוק בג'דה.

העתון המקומי "עוקאז" המדווח על כך מוסיף, כי האיש הוא מחמר אסלאן, כן 28. הוא הגיע לסעודיה כדי לעבוד בחברה מקומית. אך כאשר ביקש להתחיל בעבודה התברר כי החברה איננה זקוקה לו. האיש לא היה מוכן לחזור כלי פרוטה אל אשתו וילדיו בפקיסטן ולכן המשיך במאמצים לחפש עבודה אחרת. בינתים שוטט ברחובות ראשן תחת גשרים ובמסגדים.

אולם למרות כל המאמצים לא עלה בידו למצוא תעסוקה ואז עשה את מעשהו הנואש. הוא דיבק לתוך אטליז, חפף סכין לחיתוך בשר וקטע את ידו השמאלית בשלוש מהלומות עזות.

עוברים ושבים מזועזעים הזעיקו אמבולנס והעבירו אותו אל בית החולים על שם המלך פאהד, בצירוף היד הקטועה, שאותו ארזו בקרח.

צוות המנתחים של בית החולים חיבר את היד הפצועה חזרה למקומה בניתוח שנמשך שמונה שעות, ועתה נותר להמתין ולראות אם הניתוח הוכתר בהצלחה.

"עוקאז" מוסר, כי פסיכיאטרים טיפלו במצבו הנפשי של האיש, וכפי שנמסר הוא מבור עתה בי ניתן למצוא פתרון לבעיותיו. (ע"ר)

המתנה לפורים
אוצר ההלכות
על הלכות פסח
ליל הסדר

מבצע פורים
שרשראות, עגילים
זהב ופנינים
רפאלי
ההר' עקיבא 15 בני ברק

כוכבעים קונים ב"עתיד" משה דוד
רח' העליה 1 תל־אביב
נוסד 1958
אצלנו אפשר להשיג מבחר גדול של מגבעות
תוצרת הארץ ותוצרות חוץ

כמו מגבעות מצרפת, אנגליה, איטליה ואמריקה
כובעי בורסלינו במבחר צבעים
שחור, אפור, כחול, לבן

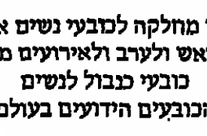

אפשרות להזמנות מרוכזות לישיבות
יש אצלנו מחלקה לכובעי נשים אופנתיים
לכסוי ראש ולערב ולאירועים מיוחדים
כובעי כובול לנשים
הכובעים הידועים בעולם
כמו כן כובעים אמריקאים בשלל צבעים
מבחר גדול שדות אדיב
קנה מהמקור ולא תתאכזב
רח' העליה 1, תל־אביב טל. 03־370859
עשהאל 08־228011

אגוה"ר בארה"ב תוקפת פעולת שמיר לשלול מיהודי רוסיה מעמד ה"פליט"

נידיודק, — "יהודי שיכול להציל את עצמו לצאת מרוסיה, יש להושיט לו כל העזרה ויש לו הזכות לבוא לכל מקום שירצה כדי לבנות לעצמו את עתידו בחומר וברוחו" — נאמר בהדרשה של אגודת הרבנים האורתודוכסית בתעוכה לנסיונו של ראש ממשלת ישראל, מר יצחק שמיר, להשיג את הסכמת הממשל האמריקאי לבטל את מעמד הפליטי מדור הדדים יוצאי רוסיה.

בישיבה מיוחדת של הנהלת אגודת הרבנים, שנערכה בשבוע שעבר בניו יורק, יצא הדיר הגרי"ש אלבוג שליט"א, במלים חריפות נגד יוזמה זו של ראש הממשלה שמיר, אשר בביקורו האחרון באה"ב העלה את הדרישה בקשר לכך אצל הנשיא ריגן, כדי לאלץ את היהדים היוצאים מרוסיה לעלות לישראל.

במיוחד תקף הרב אלבוג את אמירתו של מר שמיר, כי אין ליהודי רוסיה לצאת מגלות אחת לרוסיה לגלות אחרת באמריקה. מבלי כל רצון להתפלמס עם מר שמיר על אודות השוואה מוזרה זו בין רוסיה לאמריקה, מן הראוי רק להזכיר לו כמה מרוכות הן פינות הגלות במדינת ישראל, אותן ניתן למצוא על כל צד ושעל. אם סר שמיר רצה להכריח יהודים לעלות לארץ, יעשה זאת קודם כל כלפי "הציונים הגלהבים" המתגודדים באמריקה, וכל ילך לחבוב מאה"ב להימנע מהמצוקת וכיוות פליטים ליהודי המצוקה מרוסיה.

בסיום הדרשתה של אגוה"ר נאמר, כי פעולה כזו נגד יהודים מעבירה בסימן שאלה את יכולתו של מר שמיר להחזיק בכהונה הרמה של ראש ממשלת ישראל, ורק תמה הוא כי המנהיגים הדתיים כאה"ב, סימן חוד שמאל, לא השמיעו את קולם כנגד אי נגד הגשת הבקשה הזו של מר שמיר לנשיא אה"ב.

מרבית האמריקנים אינם מרוצים מתיפקוד רייגן

וושינגטון, — מרבית הנשאלים בסקר דעת קהל שנערך על ידי רשת "אי בי סי" הגלה, כי מרבית הנשאלים אינם מרוצים מאופן הנהגתו של הנשיא רד אלדר ריגן.

52 אחוז מן הנשאלים הביעו דעה שלילית על תיפקודו של הנשיא, לעומת 47 אחוז כלבד שהביעו דעה חיובית.

המשאל הקודם של רשת "אי בי סי", שנערך מיד לאחר נאומו האחרון של הנשיא העלה כי 54 אחוז מרוצים מן הנשיא לעומת 43 אחוז שאינם מרוצים.

אשר לפרשת איראן השיבו 62 אחוז במשאל הנוכחי כי הענין נראה להם כסטיה חד פעמית, שאינה מלמד על כל המדיניות של מר ריגן.

55 אחוז הביעו את הדעה, כי ריגן עשה את השינויים הדרושים כדי לחזק את המשגים שנעשו בפרשה האיראנית.

61 אחוז הביעו את הדעה כי הנשיא יצטרך להמשיך להתמודד עם בעיות חמורות בנושא הזה. (ע"ע)

היכן מתאמנים "החוטפים" בלבנון?

אבו דאבי, — מבצעי החטיפות בלבנון מתאמנים בתחנות אימונים בדרי המתן ובבקאע — כך נודע לעתון "אל אתיחאד".

באחד ממחנות האימונים מכונה בשם "בולוניה" והשני נמצא בלב הבקאע והחוטפים עוברים אימונים מחודרים. על האימונים מפקח אדם בשם האשם אלמעלא. (ע"מ)

קורט ואלדהיים הוכרז ל"אישיות בלתי רצויה" ביוגוסלביה ב־52

בלגראד — נשיא אוסטריה קרל אלדהיים הוכרז ב־20 בנובמבר 1952 ל"אישיות בלתי רצויה" על ידי ועדה מכלכתית יוגוסלבית לחקר פשעי המלחמה — כך גילה העתון הדומי "וצרר" ניה נוטפסי" הוצא לאור בבלגראד.

העתון מוסיף, כי ד"ר אלדהיים — אשר עמד בשנה שעברה במרכזו של פולמוס בינלאומי בשל טענות בדבר מעורבותו בפשעי מלחמה — הוכרז כ"פושע מלחמה" על ידי האו"ם על בסיס דיון שסופק על ידי יוגוסלביה. זיקן זה חושף פרטים על נוכחותו באיזור קרואה בעת מעשי המבח שנעשו שם על ידי הצבא הנאצי.

העתון מספר להלן, כי שמר תיהם של הנשיא אלדהיים ורבים מקורביו כלולים ברשימה של במה אלפי קצינים וחיילים מחיל הביבוש הנאצי, אשר הוכרזו כ"בלתי רצויים כיוגוסלביה".

מדוע הראוי לציין, כי למרות זאת נתקבל אלדהיים במה וכמה פעמים ביוגוסלביה על ידי המנהיג המנוח המארשאל טיטו, בשנים שבהן כיהן כמזכ"ל האו"ם. בי"ד חוד היה הזכר בשנים 1972, 1975 ו־1978.

הארכיונים הלאומיים הצבאיים של יוגוסלביה נבדקים על ידי ההיסטוריון האמריקני הברט הרטשטיין מאוניברסיטת רוטגרס קארולינה, המבקש עתה לשפוך אור על "השנים החסרות" בביוגרפיה של ד"ר אלדהיים.

הרטשטיין אמר בתשובה לשאלותיו של בתב העתון, כי התפקיד שמילא אלדהיים באיזור קרואה — בהיותו קצין צבא בדרגת לוטנאנט — עשוי להיות המפתח לפיענוח "חידת אלדהיים". (ע"ע).

שיראק מתנגד לחנינת ג'ורג' איבראהים עבדלה

פאריס — ראש ממשלת צרפת זאק שיראק אמר כי לא יפנה אל הנשיא פרנסואה מיטראן בבקשה שיתנשיק חגיגה למנוגיג המחבלים הלבנוני ג'ורג' איבראהים עבדלה, שנידון לכאמר עולם על ידי בית משפט בפאריס.

מיטראן הודיע מצידו כי יחיה מוכן לחון את עבדלה, שנמצא אשם בהשתתפות בריצחתם של דיפלומט ישראלי ודיפלומט אמריקאי, אם יקבל פניה רשמית בידון משיראק.

משנשאל בראיון ששודר בדיו, אם הוא מוכן לתמוך בבקשה מסיון זו למיטראן, השיב שיראק: "דבר זה כלל לא בא בחשבון".

נגרית
ששון בן יוסף
ארונות קיר, חדרי שינה, מיטות נפרדות לדתיים, מטבחים בסגנון כפרי וחדיש ביצוע מעולה, סמרטיך־פנל תכנון ועיצוב פנים — עצמי תצוגה מתמדת במקום
לפסח!
פלסטר פורמיקה ושיש ולטסבה
תל־אביב, רח' המשור 20 (פינת אבן־גבירול)
טל. 828505, 813475

לקראת מגילה בירושלים

בני עדות ומושבות הנמצאים בירושלים ביום ראשון י"ד אדר הכתעתם לחזור מירושלים לליל מ"ו, וכן בני ירושלים שרצתם לנסוע בירושלים ביום י"ד — יבואו לשמע קריאת המגילה בליל וביום י"ד אדר בבית הכנסת בשכונת "עץ חיים", בהנהג בירושלים זה עשרות בשנים ע"י הגאון רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי זצ"ל.

זמני התפילות בבית הכנסת בשכונת "עץ חיים" מרצש"ק: ערבית שעה 6.20, שחרית: שעה 6.30.

"עמידר" מכרה 5,000 דירות

ב־1986 מכרה חברת "עמידר" כ־5,000 דירות בכל רחבי הארץ, בהן 1181 בבר אילן, בדרום ובירושלים — והשאר במרכז הארץ, על כך מסר יו"ר הדירקטוריון של "עמידר" עו"ד מיכאל קליינר.

על פי הנחיות משרד הבינוי והשיכון, מאפשרת חברת "עמידר" לדיירה לרכוש את דירותיהם המחזיקות בתנאי שכירות.

משרד הבינוי והשיכון אף מעודד את הדיירים להיפך לבעלים של דירותיהם ובבע תנאים נוחים שיקלו על תהליך הרכישה.

שופט־חוקר הורה להעמיד לדין את אבו־נידאל

רומא — שופט חוקר איטלקי הורה ביום שלישי להעמיד לדין שלושה מרחיקים טרים, בינהם רב המרגדים אבו־נידאל, באשמת התנקפה הרצחנית על גמל התעופה של רומא, הרימה מותם של 16 בני־אדם.

רק אחד מתוך שלושת הנאשמים האלה נמצא בידי שלטונות איטליה הוא הטרוריסט איברהים מחמוד תאלה, 29 והיה ד' ששרד מתבדה של ארבעה מרצחים אשר ביצעו את התקפת הדמים בטרמינל הנוסעים של שדה התעופה האיטלקי באזור חברות התעופה של ישראל ואה"ב ב־27 בדצמבר 1985.

מסכות לפורים?
חינם
על קניית 2 פילמים
רפאלי
ההר' עקיבא 102 בני ברק

דמיאניוק בתשובה לשאלת הסכן המשטרתי:

"אנשי הכנסיה האוקראינית בארה"ב מבינים שאדם שהטל עליו תפקיד חייב לבצע"

בכך השיב לשאלה: יהאם אנשי הכנסיה האוקראינית באה"ב הם תומכים בן. הם אם היה מודה שאכן מטרבליינקה * הסנגור ביקש לחתי יחס לגרעשת הביטי ידיד

מא יעקב שליש, כתב עיתון "האם הכנסיה האוקראינית באה"ב היתה תומכת בך גם אם היית מודה שאכן היית בטרבלינקה וחיפלת שם יהודים, כמיהם ליאוזאן האיתם?" — שאלה זו הציג רב־פקד אריה קפלן, הסוכן המשטרתי המושתל בתאו של בזן דמיאניוק בכלא רשלה. דמיאניוק לא השיב חד־משמעית, אבל על דבר אחד חזר: "אנשי הכנסיה האוקראינית באה"ב מבינים שאדם שהוטל עליו תפקיד אכן חייב לבצעו. רק אם היה אדם עושה זאת מיוזמתו ולא בפקודה הוא חייב לבוא על עונשו".

דין ודברים אלו, הקריאה אותו מול רפ"ק קפלן בעדותו בשפטם דמיאניוק בירושלים ביום השני לעדותו. אתמול נסתיימה חקירתו הראשית של העד וכן חקירתו הנגדית בידי הסנגוריה. בשבוע הבא תעיד גב' ברידבקר, שבפגישה העידו בשעתו ניצולי טרבלינקה שזיהו את איזאן האיתם בחצותות.

"אמרתי לרי" — ממשיך קפלן לצטט — "שאיכמן לדגמה, לא רצה אישית איש. נכון, השיב לי דמיאניוק, אבל הוא נתן פקודות, ואולם אלו שקיבלו פקודות, השאלה היא אם הם הוסיפו מע' שים מעצמם. ואז הוסיף האשם ואמר: הרי כל העולם יודע מי זה היה איכמן ומי היה מנגלה" — סיפר העד.

הער קפלן ציטט עוד מפגישתו האחרונה עם דמיאניוק, ב־19.5.86, בטרם סיים את תפקידו ב"פרשתו". "בשלב הזחלתי של השיחה אמר לי דמיאניוק שאין הוכחות כנגדו, וכי ההוכחות שבידיו חזקות מאלו של המשטרה. 'אמרתי לחוקרים', אמר לי דמיאניוק, 'בעיה ויש לכם את ההוכחות בשביל מה אתם מש' כבים אותי להדרות. אני מרגיש שאין לכם שום דבר, אלא רק מה שהרוסים פרסמו וחייפו. אתם לא יכולים לתאר לעצמכם איזה תומר יש בידי ובידי עורך דיני'.

הער סיפר עוד, כי בהמשך שיחה זו אמר לו דמיאניוק, בת־שובה לשאלתו, כי "איש לא היה ממוגל לבצע דבר ללא הגרמנים. כשהייתי שבוי — סיפר לי דמיאניוק — שמרו צלי רומנים ולהם אמור היה להכנס למחנה". לדברי הער רצה בכך דמיאניוק להוכיח שכל אלה שאינם גרמנים פעלו רק לפי פקחת אדתיהם.

בהמשך השיחה בין השניים, המשיך הער, להציג לדמיאניוק תמהה, ותגובת הנאשם היתה כי אינו זוכר תמהה זו. הוא אמר לי כי הוא מכור "שהיא נלקחת מת' עדת חבר קומסומול של תשוחלה בממגן גרמני". דמיאניוק המבכיר, כי הוא שלח חבילות, כשהיה עצור בידי הרוסים בזמן מלחמת העולם, לבני. משפחתו באוקראינה, "יחד אחה הסיבות שהרוסים כעת מת' נקמים בי", טען הנאשם באוזני רפ"ק קפלן.

החקירה להגנדית

לאחר מכן החל הסניגור מאוק ארקנזר בחקירה הנגדית ובאן התפתח "ויכוח" בשאל למתה "ידיד".

הסניגור: הביטוי "ידיד" בדר' סיה, מה משמעותו ליהודים?

העד: "ידיד" זהו ביטוי רוסי.

שאלה: מהיכן אתה מסיק שהמלה "ידיד" נשמעה כפי דמיאניוק במלת גנאי וכביטוי אנטישמי?

העד: המלה "ידיד" מוכרת לכל כמלת גנאי בברית המועצות כולם יודעים זאת, והיתה אף תקופה כאשר הושמעה מלה זו בברית המועצות היא התפרשה כעבירה פלילית לפי החוקים הסובייטיים.

הסניגור: אבל בפולין ובאוקראינה "ידיד" אינה מילת גנאי, אלא כינוי להגדרתו של יהודי?

העד: נכון שבפולנית, "ידיד" היא מלת ביטוי ליהודי, אבל אני חוזר — ברוסיה זוהי מלת גנאי.

בתשובה לשאלת הסניגור, באיזה הקשר הזכיר דמיאניוק את המלה "ידיד" סיפר רפ"ק קפלן כי הנאשם דיבר על כך ש־10 מיליון אוקראינים מתו בשנת 1933 מרעב, ובהקשר זה הזכיר את הדיד". כעובדיו ממהיבי המהפכה הרוסית, שהיה ממוצא יהודי, והוא אחראי למותם של 10 מיליון אוקראינים.

בתשובה אחד סיפר הער, כי דמיאניוק אמר לו בכלא איילון, שמבחינה מעשית הוא בכלל לא יכול היה להפעיל שום מנגנון (הכוונה למנגנון שרחם את הנגים לתאי ההשמדה) — כי לא היה לו יד להופעלה כזו כמו כן סיפר דמיאניוק, כי בברית המועצות למי שאין שבע שנות לימוד, אינו יכול ללמוד מדינה ולקבל רשיון. ואילו הוא למד 4 שנים בלבד.

במהלך העדות סיפר קפלן, כי דמיאניוק אמר לו בארחה הזדמנות ויות שסניגורו גילה לו יום אחד, שהוא הולך להפגש "הערב" בתל־אביב עם יהודי אשר יפיד לטובתו. הוא הוסיף כי אינו יודע את שם היהודי הזה.

בתשובה לשאלות הסניגור עריך יורם שפטל, מסר הער קפלן כי בשיחותיו הזר וסיפר לו דמיאניוק כי הוא נפל בשבי הגרמני בקרב קיץ בשנת 1942, בחזי הארי קרים. אז הוא עסק בעבודת כפיה, ובעיקר בבנית פני רכבת. משם הועבר למחנה שבויים בחבונה, ולאחר מכן למחנה השבויים בחולם.

מהמחנה הזה התגייס לדיביזיה האוקראינית, הקרויה "הארמיה של ולאסוב".

שפטל: נכון שמי ששירת בצבא ולאסוב, היה שם נדף לבגד בברית המועצות?

הער: כן לפי הידע האישי שלי, מי ששירת בארמיה זו, לא ראו אותו בעין יפה.

שפט: הנאשם דיבר אותך מדי פעם על שני סוגי משתפי פעולה עם הגרמנים. האחד שמצבע פקודות — הזא אינו פסול, ואילו

(המשך בעמ' ט"ו)

משתקי רביעיה
לפורים
ומגילות אסתר
לטף
אלי ביתן הצילום
ר' עקיבא 102 ב"ב

בית מסחר ספרים
מבצע
משלוחי מנות!
לקראת חג הפורים (בעל"ס)
מכירת ספרים
מיוחדת
לכל אחד שתשקה נפשו להתענק
ליקרין ומוקרין את למתוכים מגוון
רחב בכל מקצועות התורה!
נשמח לעמוד לרשותכם!
פתוח כל יום 5-10 בערב
יום ו' 1-10
"מלשור" — איכות במחיר־קרש

הנוצץ שרותי נקיון ופוליש
פארלאז זיך נאר אויף א בני־ברקער מענטש
בעלת בית
נקיון פסח בהלכתו
בכלי ויסודי בכל סוגי הדירות
הקי בבצוצה ישר
חברת הנוצץ
החברה לנקיון הדרגית היחידה — מעסיקה פועלים דתיים
אל תלכו שולל אחר מודעות פרסומת!
אינכם יכולים להכניס כל אדם לבתיכם
ביצוע גם בירושלים
רצתכם בבית מבחיק בנקיון לחג הפסח, בעובדים ישרים, אדיבים ומסודרים, בשקט נפשי —
פנו לחברת הנוצץ
המוניטין שלנו: אמינות, יסודיות, אחריות, ונקיון
בני ברק נותנת אימון בנוצץ
להזמנות טל. 03־323823, 03־310030

בגדי עור
מחיר מאבחת אופנת
עד 50% מהמחיר השוק
בגדי סור איכותיים ואופנתיים
* ג'קטים * חצאיות * אביזרי אופנה ועוד.
במחירים אטרקטיביים
מכירת סוף העונה
מכירת סוף העונה
SALE
פתוח בכל יום מ־09:00 - 21:00 ומוצ"ש עד 23:00
בורוכוב 38 דירה 20 קומה 5 רעננה (15 דקות מתל־אביב) טל. 03-457633

בסיטונות וליחידים
פתוח במוצ"ש 14.3.87
8.00 — 10.00 פר' תצוגה בין
מבצעי פתיחה:
ארונות אמבין 20% הנחה
צעצועים מיוחדים 10% הנחה
צמחי משי 10% הנחה
אביזרים לתינוקות 5% הנחה
כלי בית תוצרת הארץ 5% הנחה
כלי בית תוצרת חוץ 10% הנחה
נברשות מרהיבות 10% הנחה
על כל קניה בסך 100 ש"ח הפלאפון פלסטיק
שעון יד חינם
על כל קניה בסך 30 ש"ח
רעשן חינם
בני ברק רבי עקיבא 65
טלפון 03־787626

בס"ד, משנכנס אדר מרבים בשמחה, תשמ"ז
מתנות לאביונים
בו ביום
הננו בזאת לבקש מאחינו בני־ישראל רחמנים בני רחמנים לבוא לעזרתה של האלמנה החשובה ותחי' מפה עיה"ק ירושלים ת"ו אשר הגיעה ללחם שאלה כהוגן. ומצווה גדולה לבוא לעזרתה בדרך כבוד וברוח נדיבה כי בעלה זצ"ל היה מחשובי אנשי חסד דפעיה"ק
ובזכות מצווה גדולה זו, תתברכו מפי אבי יתומים ודיין האלמנות בכל מילי דמיטב וימלא השי"ת כל משאלות לבבם לטובה מתוך שמחה שמחה ושמחה
משה הלברשטם
גם אני אבקש מאד להענות לבקשת הנ"ל ברוח נדיבה
שלמה זלמן אויערבאך
הנני מצטרף להדברים האמורים לעיל
יוסף שלו' אלישיב
בתובות לתרומות:
הרב שמואל שמעלקא הלפרט זכריה 5 בני ברק
הרב אלחנן ארנטרוי, ירד' מעבצה דתית רכסים, הרב עזריאל 3
הרב משה סירר, רמת רזיצ' חיפה
הרב שלמה קופשיק, עצבאות 35 קרית אתא
חשבון 102685 בבנק הפועלים סניף מא"ש 12־533.

הגיע מאמריקה!
WALNUT OIL
שמן אגוזים
(מאגוזי מלך)
לסלטים, אפיה, בישול וטיגון
כשר לפסח שמורה
תאריך ייצור 7075
מכיל 1000 סמ"ק
מיוצר מאגוזים מקליפורניה
ללא חשש שביעית, ערלה, טבל וכו'
להזמנת
נא לפנות ישירות אל:
מגדים, טל' 03־785858, 03־785353

שבת זכור שבת "מיהו יהודי"

ביא אדר ימלאו לו שנה למדינה האיומה של "מיהו יהודי"; שהביאה עד עתה הרס וחורבן בחומה חמבדילה בין ישראל לעמים וחחדירה לתוכנו אינם יחודים לאלפים ולרבבות

הכרה ב"גיור" רפורמי וכיו"ב, ע"י החוק של מדינת ישראל מחווה חילול ח' נורא, ואיתות ליהודי התפוצות, שאין חילה הבדל בין ישראל לעמים. בעקבות זאת מתקיימים מידי יום ביומו בישואר־תערובת והאחרות היא על כל מי שמתן יד להמשך המצב המרא הזה.

קריאה לרבני ישראל שליט"א

בקריאה ובבקשה להשמיע דברים בשבת **פרשת זכור** על הסכנה הצפויה לנו מהגזירה האיומה חנ"ל, ויעורר את שומעיהם לפנות לנציגים הדתיים בכנסת לעמוד בתוקף על הדרישה

גיור כהלכה!

אם פנים אל כבוד הרבנים עליט"א

הועד למען שלמות העם רח' שלום עליכם 20, תל־אביב טל. 03־282098

המדיע — עמ' ב' יום ועדש"ק י"ב אדר מ"ז

לוח המודיע

זכרון להלכים

הרהור ר' חיים מלך זיל

שנה לפטירתו

תלפה שנה מאז לוקינו עם הלקחו של עטרת ראשנו, ראש משפחתנו, אציל הנפש המיודדת, מוקיר רבן ומחזיקם, ואיהו גופיה גדולא מרבנן, הר"ר חיים בהר"ר יצחק מילוי זצ"ל.

המנוח נולד בשנת תרע"ה בצר־כסלובקיה, כשכבר בילדותו חונך ע"י אביו שתול על ברכי התורה, ולה התמסר כל ימי חייו, בהיותו צעיר לימים לאחר למוד כמה שנים בישיבת פרעסבורג נסע מביתו לישיבת באלאנטא ומשם התמסר לרבו המובהק הארמריך מבאל־אנטא זצ"ל ונחשב לבחיר תלמי־דיו, והסתופף תמיד בצילו.

את מוראות השואה עבר בי־סורים כאשר בכל צרותיו עשה ופעל למען הצלת שאר אחיו הי־הודים, ורבים הציל מגיא ההריגה ע"י עזרתו הכבירה.

ככלות השואה האיומה עלה לארצו, והשתכן בביתו בחיפה, כשביתו נודע לכל, לבית פניה לעזרה לכל צורכי גמילות חסדים, כאשר כל נצרך ומקבל בסבר־פנים יפות, ובצולם הישיבות נודע במיוחד בפעילותו הרבה ע"י עזרתו הכבירה בתמיכתו למוסדות התורה בכלל הפרס, באשר הוא עצמו התמסר שעות רבות בתשך היום לבר מעיסוקו, ללימוד התור־ה, והתאבק בעפר רגליהם של גדולי התורה.

עליו ניתן להאמר מה שנאמר בפרשה שעבר "בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו", בשכבר פי מר"ר האדמו"ר מר־אלאנטא עפ"י הפי' הידוע שטב־עות הארון היינו המחיץ תורה, ועליהם נאמר שאעפ"י שהם מוד־ריקים התורה, מ"מ אל להם למוד מלימוד התורה בטעמה שהם כבר מחזיקי תורה אלא גם עליהם מוטל החיוב להתמסר ללימוד התורה, וכמה היה הר"ר חיים שתוך כן החזקתיך כלומר התורה התמסר גם הוא ללימוד התורה כאשר זה נחשב אצלו לעיקר שבעיקרים, ובמה חיקך את צאצאיו.

סבולה היתה בו מדת האמונה והבטחון באופן מופלא, שגם בעת תוליו שחלה משך שנתים האחר־רונות, בכל עת ובכל מצב לא נראו עליו אותות דאגה וחומר היה מלא בטחון ושמחה.

תפילותיו גם היו עבודה שבלב פשוטו כמשמעו, אשר כל ראיו ידעו שכל תפילותיו היו בדמיית אביו ושס"ה גדיו.

כשנותיו האחרונות מכר את בית עסקו ועבר לגור בירושלים, כשעיסוקו בכל היום היה אך חוץ ללימוד התורה, וגם כאן התמסר בפעילותו הכבירה למוסדות התור־ה והצדקה.

הבית אחריו את אלמנתו תחי־לאר"י אשר התמסרה לו כל כולה, בביתו בשנותיו האחרונות שהיה מקוטע לגמרי בפיפול צמוד, תשמ"ב עצמה גם פעילה במוסדות התורה, את בנו הרה"ג ר' יצחק מילה, מתשובי תלמידי הכוללים בי־רושלים, ואת חתנו הגאון הרב מרדכי שמואל סמיאטיצקי, מבר־תיי תלמידי מרן הגר"ד מאלא־ווייצקי זצוק"ל, כשצאצאיו מר־שיכים בדרכיו אשר חפץ בם.

יהי זכרו ברוך

אחוי מבני המשפחה

התפטר מנהל חברת "בופורס" לייצור נשק

שטוקהולם, — המנהל הכללי של "בופורס" יצרנית הנשק הג־דולה של שוודיה, שנגרה מתנדר־לת חקירה משטרתית כל דקב מעלהר נשק בלתי חוקיים לאיראן, התפטר מתפקידו.

מרטין ארדבו כיהן כמנהל מחלקת השיווק של החברה בת־קופה שבה לדברי ארגונים להגנת השלום "בופורס" הבריחה נשק בפליטי דולרים למדינות שנכללו ברשימה השחורה של ממשלת שוודיה.

החברה השוודית לשלום ול־בדרות טוענת כי עשרה אתו מיצוא הנשק של בופורס, כולל טילים נגד מטוסים עם בקרת לייזר הוא יצא כלתי חוקי. (ע"ר).

● לונדון — איראן וסוריה ניהלו ישיחות חיוביות ברבר הענקת חופש פעולה לאנשי תנועת חז־בלה הפרד־איראנית בלבנון — על כך דיווחה סוכנות הידיעות האיראנית הרשמית "איראנה".

דוניאוניוק אמר לי:

(המשך מעמוד ב')

הער השיב בחיוב: "איוואן היה סוס גדול חזק וחזק, בעל שער גדל וקצוך, גבוה, כן 25, ואנשים בולמוה".

כאשר נשאל כיצר ידע את גילו של איוואן השיב הער: "לא הבטתי בשיניה שלו. הערכתי כי היה 25 לפי הופעתו. כך הוא נראה לי".

אשליית הדר בלגריה

"בשהגיע סראנספורט יחדו מבולגריה, הם לא ידעו להיכן מובילים אותם, הם הגיעו בקרונות של בני אדם ולא בקרונות של בהמות. כשירדו שאלו האם הגיעו למפעל שבו הם יעבדו. הם באו עם רוסים, הם האמינו כי זהו מקום חיים, אך זה לא היה מקום חיים, זה היה מקום מוות". כך סיפר הער יחיאל דייכמן במהלך החקירה הנגדית.

יחיאל דייכמן נשאל על תפקידו במרד בטרבלינקה וסיפר, כי הוטל עליו לצעוק "יהודים באו מהמחר־נה, מהמכה בברלין". הוא אמר עוד כי המרד פרץ מעט לפני המרד המתוכנן, כאשר הסימן המוסכם היה שתי יריות. "בזמן המרד עשיתי הכל כדי להרוג את עצמנו מאשר ליפול בידיהם של הנאצים, פלחזור לשם. אם היו תופסים אחתר היו הולים אותנו ברגליים. מי יודע איזה צרות היה עושים לנו לפני שהיינו רואים את המוות. בשבילנו המוות היה טוב". "אמר הער הנוסף, "אין ספק שהחשש מנפילה בצפורניו של איוואן היה גדול מחשש המוות".

בנשק ובכבודה

המלצה לפשט את הליכי רישוי עסקים

להקפיץ את המטריבות של הרשויות בתהליך רישוי ומתן עסקים ותך הרחבת האמון בגו־רת הגברת המקוח האביבה של הקטנו והגולתו של המשק — פוכם בישיבת המועצה הציבו־רית ליד המפה לייעל המשק שבמשרד הכלכלה: התחבון, שהתכנסה לדון בנושא משוש הליכי רישוי עסקים.

הדברים ציינו רק שנוי יסודי בתפיסה יביא לחסל "הפלצת הביזנוקרטיות", שקמה במדינה, המבריחה יומים רבים, מבבירה על האזרחים ומקשה על פעולתו התקינה של המשק.

המשנה למנכ"ל משרד הפנים — יעקב מרקוביץ הציג הצעות שנובשו במשרדו לשיפור ולקיצור תהליך מתן הרישיון, ביניהן: צמ־צום מספר הפסקים הסעונים ר־שוי, הכנת מדריך מפורט לאזרח שיכלול הנהלים החדרישות לשם הקמת העסק והגבלת הרשויות באשר למשך הטיפול בהעבקת הרשיון.

המשתתפים בדיון, התריעו על הקשיים הכרוכים בקבלת רשיון לעסק וציינו הצורך בשנוי מהותי בגישה הקיימת לגבי מתן רשיונות. לדעתם, יש לבסס מתן הרשיון על הצהיר של מבקש הרשיון שעמד בכל הדרישות המקומות, בצירוף חתות דעת מקצועית של מומחים.

בישיבת המרצה נמסר עוד כי המטה ליעל המשק שבמשרד הכלכלה התבטן ממלין על חדש רשיון הנהיגה אחת. לחמש שנים במקום אחת לשנתיים, כהוג היום. הצעה זו מקובלת על משרד התחבורה ופרטיה יחזו בקרוב ע"י הגופים הנוגעים בדבר — משטרת ישראל, משרדי התחבו־רה, הכלכלה והאוצר והנהלה בתי המשפט — כדי להביא ליישומה בהקדם.

מחסור חמור באחיות ברמב"ם

מחסור חמור באחיות מסבר־כות שורר במרכז הרפואי רמבם בחיפה. לבית החולים דרושים אחיות ואחיות שעברו התמחות בפיתול נערך, לעבודה בכל הר־חידות. לפיתול נערך לב, הת־אנשות וכמחלקה הגיזרתי־רודיגית. כן דרושות אחיות מומחיות ליחידת פנים, לחדרי הניתוח ולחדרי המיון.

לכתב עתים בחיפה, מאיר שושני, נמסר כי המרכז הרפואי נכון לקלוט לאלתר 50 אחיות מוסמכות לעבודה מלאה או חל־קית, מאחר ותקני האחיות בבית החולים עומדים מזה תרשים רבים בחסר ואינם מאוישים.

לכתב עתים נודע, כי בחלק ממשרות אלה מועסקים באחה וסי־סטרנטים לדראגה, ולמרחות בית ספר לסיעוד, עובדים זמנים ובלתי מוסמכים וכתוצאה עור אחיות.

המחסור באחיות האחיות מקורו בפרישה של אחיות מעבודתן, שושני, נמסר כי המרכז הרפואי נכון לקלוט לאלתר 50 אחיות

100 תנורי חימום חשמליים ללא תו תקן נאסרו לשיווק

מאת סופרנו הכלכלי

למכלה מאה תנורי חשמל להסקה נאסרו לשיווק בימים האחרונים במבצע שערכו מפקח משרד התעשיה והמסחר באיחוד דיפה והצפון.

התנורים היו ללא היתר סמוך תו תקן של מכון התקנים הישר־אלי ולפיכך הם אסורים בשיווק. התנורים לא ישווקו. אלא לאחר קבלת תו תקן כנדרש בחוק.

במשרד התעשיה והמסחר קראו לציבור להקפיד שלא לרכוש תנורי חימום חשמליים ללא תו תקן. במשרד ציינו כי ביקורות אחר שיווק של תנורים ללא תו תקן ימשכו בימים הקרובים על־ידי פקחי תמ"ים, בכל איזורי הארץ.

● בית המשפט העליון דחה את בקשתו של יהושע בן ציון לקיים משפט חוזר בעניינו, לאחר שקבע כי לא התגלו כל עובדות חדשות העשויות לשנות את תוצאות המשפט לגופו של בן ציון.

השופט בן ציון ששימש מנכ"ל בנק ישראל בריטניה נדון ב־1975 ל־12 שנות מאסר לאחר שהורשע בשורה ארוכה של עבירות מרמה.

תוצאות הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 87 שנו־תקיימה בימים ב' עלו המספרים הבאים: — 35 22 17 13 8 5 המספר הנוסף — 34.

עליה במספר הולכי הרגל שנפגעו בתאונות הדרכים בשנה החולפת

185 הולכי רגל נהרגו ו4,315 הולכי רגל נפצעו בתאונות דרכים בשנה החולפת, זאת פחות שר התחבורה שהודיע על מבצע מיוחד לשיפור הבטחתם של הולכי הרגל, נוכח עליה של 14 אחוזים בתאונות הדרכים, בהן היו משתתפים הולכי הרגל.

קורפו אמר, בעניין אחר, "אלו הוסיפו לפני שנתיים עוד 3 מיליון ש"ח, ניתן היה לפתוח את בשר ההלכה בנתיבי אילון בצפון ב־6 חודשים. היום, אין אפשרות לזרז את הבניה, גם אם ישפכו זהב במשפך". שר התחבורה חיים קורפו דיבר בסיכת עתונאים מרטטת, שיצאה משדה דב בנ"א והתקיימה בשנה עמוסה בדיווח־לים.

השר קורפו אמר, שבניית נשר ההלכה היתה נודמת להסכמן ניכר למשק. לדבריו, ומן חצי שנה היה החסכון מכסה את כל הוצאות הבניה.

לדברי השר, תייבים לרכז את כל נושאי הנתונה — תבנון ביצוע ובקיאת סדרי עדיפויות — ביד אחת. לדוגמא, הוא הזכיר כבישים שמתפרשים על פני כמה רשויות מקומיות, כגון כביש דבוטינסקי בת"א ומרכז ופתח תקוה. כבי־שים כאלה, אשר קולטים כמות אדירה של תנועה ביום, הינם בע־יתיים במיוחד.

עוד אמר השר, כי לא יתכן שמשרד התחבורה אינו שותף לקביעת מדיניות בנושאים הק־שורים למיסוי, מכס, מחירי תלקי חילוף, דלק וכו'. לדבריו, השיקו־לים בקביעת המדיניות הינם, אינה לוקחת בחשבון שיקולים תח־בורתיים.

השר תקף גם את העובדה, שאין בפשטה יחידה מיוחדת למלחמה בדרכים, אשר תשמש גם מטבחת לאחראי בדבר, כדוגמת היחי־דה ללחמה בטרור. בהעדר יחידה כזו הזם, משתמשת המשטרה בכח אדם, בעיידות ובמשאבים המוקצים למלחמה בתאונות הדרכים למטרות אחרות, הנושא עצמו יוצא נפסד. אם יהיו נידחות בתכנות מאסיבית בכבישים בין עירוניים — יש סיכוי לצמצום התאונות, אמר השר. הוא הבריר את הנידחות המסתרות "אחיות עי־נים".

תחבורה ציבורית

באשר לתעריפי התחבורה הציבורית, סיפר שנלחם בתצר נגד כוחתם להעלות את מחירה ב־35 אחוזים. לדבריו, הוא מקוה שבעקבות התערבותו יעלו מחירי התחבורה הציבורית ב־20 אחוזים בלבד.

מתוך מגמה לתת רגש לחוד־בות הציבורית, סיפר השר על כוחתו להכניס עוד 30 אוטובוסים מפוקרים בגוש דן, ולחייב להחזיק מיתות אחיר בכל האוטובוסים מוך שנה. כן הודיע על הגדלת מס־פר רכבת לשותי רכבת פרבריות — האחת בקריות בחיפה האחת מפתח־תקוה לתל־אביב. כן הבטיח תמיכה במרכזיה המלמ־ית שהמציע בן ישראל בשמירה על ריסון האשראי. קביעת היכל בסך של 3 אחוז על יבוא הון מחרול הינה חיונית ויש להפציר בהקדם. חברי הקיר נעמנו שלמדנו לפרישה מסכבות בעמדת זו בחוזה הכלכלה).

פער בין הצהרות לשומות של נישומים

מאת סופרנו הכלכלי

מניתוח תוצאות 16 אלף שו־מות שנערכו לאחרונה מתוך מס הכנסה המרכזית לשנת 1984 (לא ברור הצהרות נישומים שהתקבלו משומה מיפה ה"א שיבוי), מתברר כי קיים פער של כ־60% בין הצהרות הנישומים שנבדקו לשומות הנכונות שהוצאו אחרתם הנכונות.

שם המבצע: "מילה של הבר". הדגש בו יושם על שינוי ההרגלים של הולכי הרגל, מכח הכליה בתאונות הדרכים שבהן היו מעורבים הולכי הרגל.

רוב הנפגעים מבין הולכי הרגל הם ילדים וקשישים, המהוים כמחצית מכלל ההרוגים בכבישים ובדרוכות הערים, אמר.

מתבנן להשלים את הרכבת אילון. הוא אמר שהמדובר ככל הנראה בתוכנית תומש, שהוא מקוה שביצועה יתחיל מיד.

השר בישר על פתיחת מבצע חדש להיחרות בדרכים בשיתוף עם המשטרה, המשטר האזרחי, המועצה הלאומית למניעת תאונות, משרד הרוחק ואלוני מתבנים.

עלה מפלס הכנורת

מאז תחילת השנה, עלה מפלס הכנרת ב־3 בסרים שהם כ־346 מיליון מטר קוב מים. הנר מד מטר אחד, מדי לשנים למפלס האפסולמי של הכנרת שהוא 209 מטר, מתחת לפני הים.

נמסר, שישנם התקוות כי הכנרת תתבלא הנגיע לפיפלס האפסולמי לקראת הקיץ — לראשונה מזה שלוש שנים.

דובר מקורות מרדכי יעקובוביץ שמסר על כך, הדגיש שגם במאגרי מי התהום ניכר שיפור המפילסים. (עתים)

משלחת קרן המטבע הגישה דו"ח בינים

— מאת מוחרנו הכלכלי —

חברי המשלחת שבקרו מאוש בשבוע הנני האחרון ומסרו שם ראשי המשק, הנשיא, אחמל דרזה בנים לנגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברנו.

בדו"ח מציינת המשלחת כי יש להקפיד על מסגרת הקציב המרזה ולמנוע חריגות ממנה. היא מזהירה כי תוכניות ייצוב דומות לזו של ישראל, שהופעלו באגר־טינה ובברזיל התמוטטו ועל כן חוזה על ישראל לשמור על הוכנית הכלכלית.

המשלחת הביעה ראנה לנכון עליית השכר אשתקד, בשל עלייה בביקוש ובצריכה הפרטית. לדעתה יש לרסן את השכר הבקרשים המקומיים, לשמור על גרעון נמוך בתקציב המדינה ולא להגדילו. כמו כן, מובעת תמיכה במדיניות שער החליפין שנקטה הממשלה ובכלל זה הפיחות שבוצע בראשית 1987.

חברי המשלחת מצדדים בר־פורמה המתוכננת במסים אך מצ־יינים כי התחזיות לגידול בהכנסות ממסים הין אופטימיות מדי. הפחתת מס ההכנסה ללא הרחבת בסיס המס איננה רצויה לאור הגי־דול בהכנסה הפרטית, כמו כן, הביעו תמיכה במדיניות המלמ־ית שהמציע בן ישראל בשמירה על ריסון האשראי. קביעת היכל בסך של 3 אחוז על יבוא הון מחרול הינה בלתי מספקת. יש לבחון מחדש את הרחבת הקביעה בהקדם. חברי הקיר נעמנו שלמדנו לפרישה מסכבות בעמדת זו בחוזה הכלכלה).

פולין מתאוששת פוליטית וכלכלית

מאת דף

מעיריצו של שלים פולין, ואף מתבריו, מודים בפה מלא שהרפורמות הכלכליות הר־חיקות, חוש הפיתוי ויכולת התכנון שלו. במשך 5 השנים הפוחרות בהן אחז הגנרל יחזלסקי ברסן השלטון הוא הצליח למוסמס את כוחה של פולידיות, תנועת הסבודה האופוזיציונית, ולהחניק את פעילותה.

תחילה נקט בדרך של דיכוי ומאסרים, ולאחר מכן, כאשר ניתנו הזכויות למרבית פעילי הארגון, הוכיח למנוע את עליית כוחה באמצעות אימוים ורפרמה למראית עין. סרוצאה מהאמצעים שנקט נחקו מרבית אנשי הסולידיות והלוכים הנרצים לעמדה של אדישות, וכרוך הוטר פעילות. עתה יכול הגנרל להתהלל בהישג נוסף — הדחה לסבלמתו סוכל גם הלחץ הכלכלי שהפעילה ארה"ב על ממשלת פולין, ועתה עומדת כראה ארה"ב לבטל את הסנקציות הכלכליות שהטילה בשעתו.

הסנקציות כללו ביטול כל ההטבות הסחרניות למדינה מרוצת ומניעת בטוחות של ממשלת ארה"ב לקבלת אשראי והלוואות. כל אלה עדיין בתוקף, אך לאחר ביקורו הרשמי של תת שר החוץ האמריקאי, ברנהן ויטהר, נראה שבקרוב תבא ההכרזה על ביטולן.

אף שהממשלה בפולין הודיעה ללא ספק להמבון איפוק ולא לתגוב ברמה את בטחונו על הלחץ הכלכלי של ארה"ב, אין ספק שלפעמת מן הבריחה הסכנית הוא יוכל לכך. מלכתחילה הוסלו הסנקי־ציות כמתאה נגד ההכרזה על המשטר הצבאי בפולין ודיבורי ארגון הפועלים הנאשי, אך אין מי שיעלה על דעתו שבכשיו משיסרו הסנקציות תשוב טולידיות למעמדה הקודם.

במשך חמשת השנים האחרונות בין דחה פולין להתמודד עם ארה"ב ובמת בריתה כאר־רופה, בחלשו הקריאות למען זכות קיומם של ארגוני הפועלים הנפשיים ובתחלפו לזכן בסאנק כוללני יותר למען זכויה האזרח בפולין ולמען פיתוח לאומי.

פולין עמדה איתנה ולא איפשרה חזרה לפי לחילוים הדרגתיים של חזילה שנות ה־80. ומנגי נמתה העמידה האיתנה בעמדה, ומכל המרינות נשארה רק ארה"ב נאמנה לעמדה ולהגבלות הכלכליות. כאשר מקבל הגנרל יחזלסקי אצל האפיפיור לפני למעלה מחודש, נפלו למעשה כל המחיצות והגבלות. השמועה אומרת שהאפיפיור יחזר עם ראש הכנסיה הפולנית, הקרדינל גלמפ, ומבהיר סולידיות לך ולנטה, פנו יחזרו אל חשי־גנטון שתסיר את הגבלות הכלכליות, בטענה שאלה למעשה מקשות על האזרחים הפולני ולא על המשטר.

אין ספק שעמידה איתנה היא הישג גדול, אך חמש שנים אלה של מצוקה כלכלית נתנו את אותותיהן בכלכלה הפולנית, וגרמו לתופעות של מפעלים מתמוטטים, צמצום בהשקעות, דמוד ליזיה בקרב הפועלים והחוו ובהו במערכות השכר המחודים. דרשה היתה נהנות לטעון שהמקציות האמריקאיות עלו לפרינה כ־13 בלתי דולר, לאחרונה מתקן המשטר שהבטלות גרמו מק לאזרחי פולין יותר מאשר לממשלה.

אך הפיתון שהסנקציות לא הכיתו את יכון אינו לצרי משמכה. מבטים הפולנים, הן בר־משלה הן מוצאה לה, מ"ביריבו שהסנקציות הן שהשפיעו על המשטר לשחרר אסירים פוליטיים, להביא לידי יציבה בתחל הכלכלי ולהרוס את הכלים הפוליטיים.

כבר בתחילת דרכו היו לידחלסקי שתי מגמות — פוליטית וכלכלית. הוא נתן עדיפות ראשונה למטרות הפוליטיות אף שידע שמחיר הכלכלי יהיה כבר. בתחילה שם קץ לאופוזיציה המאורגנת, אסר את מנהיגיה ועודד סיכסוכים ומחלוקות בין פלגות השונים. כאותו זמן הפגין סובלנות מסוימת כלפי התבטאויות ותבוזות דתיות כדי להקל על הלחץ. כאשר חשיב את מטרותיו אלה וסכנת השביתות המהומות פוחתה, פנה לטפל בבלכלה ולנסות לגבור על ההגבלות שהוטלו על פולין. אחד האמצעים שנקט הוא ניצול הפחד בנרמניה המערבית מפני חזרה היציבות באיזרחה שתגרום הפרשנות של פולין. בהזדמנות בקרוב מחנות אבלקות וצרפתיות נמצלה עד תום, ולימים הזהר להשתמש בפולין כדי להחזות את מצבו מצרי היצוא שלהם, שכאילו אינם מגיעים מיפן אלא מפולין.

משנשברה האחוזת הארידות לא עמדה לפני ארה"ב הברירה אלא לשוב ולשקול אם יש הבדן בהמשך המצור הכלכלי על פולין. לפתע התבר־לה לחשיגנטון שהיא מוצעת מעמד של מדינה מרוצת מפולין, מדינה המאפשרת הקלאות פר־טיות, מדינה בה הבריחה הפעיות יחזר מכל מקום אחר בעולם הקומוניסטי, שהבטחות האמריקה בה משתחרות כמעט מכבלים. וכל זה בעת שמדינה כמו רומניה, שבה אין תופש כלל, זוכה לטעמר של מדינה מרוצת.

מוחר רק לראות אם אכן השכיל פולין לנצות מן הבריחה הכלכלי בטקבות הטרת הבטלות הנפרדת.

יתכן חסכון ניכר בצריכת האנרגיה במערב

פאריז — מדינות המערב יכולות לצמצם בצורה חדה ביותר את צריכת האנרגיה שלהם בעתיד על ידי מימוש שכלולנות קיימות וחדשות — זהו מסקנת הוכחות הבינלאומית לאנרגיה בפריסה האחרון.

בדו"ח האחרון של ארגון זה שפרסמו בפאריז המקיף 21 מדינות צרכנות אנרגיה, נאמר שכמות האנרגיה שנדרשה לייצור כל מחר הצרכנה ירדה ב־20 אחוז בין 1973 ל־1985.

הדו"ח אומר כי המדינות המתועשות יכולות להגיע להישגים הדומה יחזר בדלים בחסכון באנרגיה עד כדי 30 אחוז על ידי מימוש טכנו־לוגיות שפותחו בתחום הקיפוי.

שימוש יגיל בטכנולוגיות האלה עשוי להוריד את צרכי האנרגיה השנתיים של המערב בשנת אלפיים, ביחוד ב־25 אחוז לעומת הכצב כיום.

הדו"ח מציין כי הירידה ההדרגתית בפחות הראיאל של האנרגיה בשנים 1982 עד 1985 האמה אבל לא הפסיקה את המגמה לחצרוכת קטנה והולכת של אנרגיה על ידי המדינות המתועשות, קבע הדו"ח. (ע"ר)

מצלמות, פלשים
במחירי פורים
רפאלי

ספר
אוצר ההלכות
על הלכות פסח (ח"ג)
לפי הסדר — הלכות ערב פסח והדר.
מאת הרב יהודה אריה טאוב שליט"א
— להשיג בכל חנויות הספרים —
נחתרה כמות מצומצמת
משני החלקים הקודמים על הלכות בדיקת ובטול חמץ
הפצה ראשית:
מ. פרידמן "מרכז הספרים"
בני ברק, הרצל 2, 03-794114

מצלמה + פלש
27 ש"ח בלבד
אלי ביתן הצילום
ר' עקיבא 102 ב"ב

מרוה לצמא
השבועון לבית היהודי
לראש המשפחה לעקרת הבית לבני הנעורים
ולגיל הרך יצ"ל גליון פורים 128 עמודים.
אוצר בלום, משלוח מנות לפונים.
שלשה גליונות חינם לכל דרש ותופסי מינוי.
בטל: 053-613755 03-774387 02-272478

מתנה יפה לפורים!
זה רגוזר לרכוש
את הסכרת הנפלאה
שבשבה לבבות ילדים
וילדות
"צלילי ילדות 2"

בית הפרי
רח' יחזקאל 11 רמ
טל להזמנות
288160 288139
ממשיך
במבצעים
עד אחרי פסח
כל המחירים
בין 20% - 50%
זולים יותר
ממחירי השוק
מחנה יהודה
ללא פער תיווך
בימים ראשון ושישי
מחירים מיוחדים
★ ★ ★
סחורה א' א'
משלוחים חינם
★ ★ ★
בהשגחת הבד"ץ
דקהל מחזיקי הדת בא"י

תחסורת פרסום בטלפון 02-522717/533444

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ 4 כרמות ג', בנין חדש, ק"ב, יפהפיה, גדולה, כזונים מצוינים 02-815699

★ 4 חדרים ליד ביהכ"נ אור הצפון $90,000 לא תיוכך 02-240339

להשכרה

★ דירת 2½ בדולים, מרוהטת, בבית־ישראל, לחודש ניסן. 02-829196 מ 9.30 בבוקר

בלשכה הרבנות ירושלים

עמר מרא דתא בן שלמה הכהן ירושלים — ירושלים — שמריה סיגה, ומרי מה הוקמה הכהן ירושלים — ירושלים. יפין הוד בן אברהם יוסף הכהן אלבז, ומרי מה יוסף הכהן אלבז — ירושלים — ירושלים.

אלבז (מרי) אברהם בן שאול הכהן ירושלים — ירושלים — סיגי שלי בת הוד הוקמה אלבז (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים.

בר אברי נעמי (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים. יפין הוד בן אברהם יוסף הכהן אלבז, ומרי מה יוסף הכהן אלבז — ירושלים — ירושלים.

בר אברי נעמי (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים.

אלבז (מרי) אברהם בן שאול הכהן ירושלים — ירושלים — סיגי שלי בת הוד הוקמה אלבז (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים.

בר אברי נעמי (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים.

בר אברי נעמי (אברהם) בן לפלי (מרי) אברהם — ירושלים — ירושלים.

אלבז (מרי) אברהם בן שאול הכהן ירושלים — ירושלים — סיגי שלי בת הוד הוקמה אלבז

משלחת ועידת הנשיאים מגיעה ביום שני

מה יאמר שמיר לנציגי היהודים האמריקאים: ומה הם יאמרו לו?

משלחת גדולה של ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב עומדת להגיע ביום שני לביקור בארץ, עם כי יש לה למשלחת זו סדר יום גדוש הרי ברור כמעט שצילה של פרשת פולארד תהלך עליה כצל.

כמשרדי הממשלה במשרדו של מר שמיר ובמשרדי החוץ והבטחון מביעים חומר רקע על הפרשה, חומר זה יבלול בין היתר ציטוטים מול ציטוטים, ציטוטים של אישי מדינה אמריקניים, גם בפומבי וגם שלא כפומבי, מול ציטוטים של דוברים אמריקניים. אין ספק שראש הממשלה יאמר להם כפי שאמר השבוע שהיהודים, (כאן אמר: הישראלים) אינם צריכים להיות אלה המובילים את הערכה בענין פולארד, מר שמיר ינסה להוכיח במהלך, שהחיסול היה בהחלו לדבריו חוגי השמאל הישראלי וירבבה את עמיתיהם הניו יורקים ומכאן גם ההשפעה על אמצעי התקשורת.

כמה סודרים הביעו את כעסם על אנשים, המנצלים את לחץ הקניות של ערבי חגים, כדי להפקיע שערים ולגבות מחירים בלתי סבירים עבור מצרכי חזג, משלחי מנות וכו'.

העצה שלהם לציבור הקונים: לא למהר לקנות מה שיחזור "מרשים", או עמוק בעיירות צבעוניים, מחבבים ומוכספים. עדיף לערוך סקר קצר בכמה דוכנים וחנויות, כדי "לנפות" מהרשימה את מפקיעי השערים.

א. בר

תיגרה ליד הכותל המערבי עם מפיץ חומר פסול

באי הכותל המערבי בליל שבת נתקלו בצעיר שהפיץ חומר שבו כלולים דברים שאין רוח חכמים נוחה מהם. כאשר סדרני הכותל החליטו להפ" טיק את ההפצה, בהתאם להוראות הרבנים הראשיים לירושלים, ניסה האיש לחרים ידיים על אחד משומרי הכותל וחילק את החומר למרות ההוראה.

הרבנים הראשיים עיינו בחומר שמתפרסם בבלין הש" בדי הקודא לצמצו "טוב", ני" רהמו למצוא בו דברים רבים שרוח חכמים אינה נוחה מהם והם אסורים כקריאה.

הרבנים הראשיים לירושלים הר יצחק קוליץ והרב אליהו משאש פנו במכתב אל הרב מאיר בן, רב הכותל המערבי, בבקשה שימנע את הפצת החומר מר שיש בו כדי להכשיל את הרבים והפצתו עומדת בניגוד לחקנת המקומות הקדושים שחיקן שר הדתות. אולם כאמור אותו צעיר הערשה זאת בשלי" תות אביו שהוא תושב הרחבה, המשיך למרות זאת במלאכתו וכאשר הגיר לו על כך הרים ידו על איש המשמר.

מפקיעי מחירים גם במשלוחי מנות

כדי לקיים כדת וכדין את מצוות "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים", מקדימים רבים וקונים לקראת חג הפורים שפע של יינות, מיני מאפה, תבשילים ועוד כתנה וכחנה.

במרכזים ההומים של השכונות החרדיות בירושלים ובמרכז בני ברק, הוצבו דוכנים על הר" דוכות, ושפע של מצרכים בסלסילות קש מעטרות, מרצ עים למכירה.

מי שבדק את המחירים הופתע להיזכה, כי יש פער ניכר בין מוכרים לדוכנים שונים. לא פעם מגיע הפער עד ל־100 אחוזים ויותר על מצרך זה או אחר. בסלסילות "מגדרה" פער המחירים ברול עד יותר.

היועץ המשפטי לממשלה מתכחש לעברו

חברים לספסל הלימודים של היועץ המשפטי לממש" לה יוסף חריש, הביעו השבוע תמיהה על שהורה למשטרה לחקור את אחד הדיינים שיזם את העצומה, למרות שהיה מוטבם עימו שאם ועד הדיינים ישלח לו מכתב הת" נצלות, הוא לא יעמיד לדין אפילו לא אחד מן הדיינים.

הם סיפרו לנו כי יוסף חריש למד בתלמוד תורה יד שלמי שנגר כבר לפני ארבעים שנה. חבר אחר לאותו ספסל הלי" מודים הוא מי שממלא היום את התפקיד של שר החינוך, חיים קורפו.

מ. ירושלמי

מי אומר שלממשלה אין כסף?

שאלה זו שאלו השבוע כמה מקידים זוטרים במשרדי הממשלה, כאשר נודע להם כי חברי הממשלה ולא רק הם אלא גם מקידים בכירים, התקינו לעצמם מכשירי טלפון במכוניות השרד שלהם.

עד כה ידוע על 42 כלי רכב ממשלתיים שבהם התקנו מכ" שירי טלפון. ההוצאה המשוערת של התקנה זו מגיעה לכדי חמשת אלפים דולר לכל מכונית. האחקה החדשה עולה עד 88 דולר לחודש, ומעבדי המיתקן דורשים להסתפק במשכורת של 500 שקל. כאשר מרשים לעצמם מקידים, ושרים סגני שרים לקבל מתרתת כאלה מדוע שלא ישבו עובדי המיתקן? שאל אותו מקיד שגילה לנו את השערוריה.

מ. דרורי

בר לב משליט סדר במשטרה

שר המשטרה חיים בר לב אינו קוחר שבחים רבים בעונ" נות, משום מה, אך הוא בחח" לט זכאי לציון גבוה, הוא משליט סדר מסוים, אולי לא מלא, בשורות המיקוד המש" טרתי, כך שמענו השבוע מפי מקור שיש לו הערכה על דרכי הטיפקוד של שרי משטרה בעבר.

השד הקודם לכר־לב, יוסף בורג לא הקדיש חשומת לב רבה מדי לטיפול מעמיק בעניני משרד זה הן משום שמשרד זה סופח למשרדו הן שנם במשרד הפנים, אחתונו הוחיקה, גם שם לא היה מעמיק להכנס לפרטי העבודה והתעניין בתחומים מוגדרים האחרים השאיר למ־ פולו של הדרג המינהלי.

אחרת במובן נהג בר־לב ובבר היו במה הדמגוגיות שהד" בר בא לידי ביטוי, די להצביע על האשמות שהושמעו בפרשת באלאס, אך לא רק שם. השבוע נודעה פרשה אחרת שגם בה התערב השר בצורה מעוררת ביקורת צבורית, אך זוכה לשיר" תוף פעולה מצד הדרג הפיקודי.

מדובר ברישה של מבקר המשטרה אלוף (מיל.) אברהם אדן לקבל חומר של חקירה משטרתית בנושא סחר סמים בעזה. חשדו של המבקר היה בי קציני משטרה ושומרים ניצלו את מעמדם כדי לסלק חשבונות עם אזרחים, אולי גם חפים מפשע, כפרשה זו מרובר בחש" דות של מחן שוחד לשוטרים ועד. אדם שהוגדר כידיד אישי של המבקר החשוד בסחר סמים, אך הוכיח אליבי ושחרר, המכקד דרש לראות את התיק של החקירה כולה בנושא, אך קיבל רק סיכום מפורט מאת המפכ"ל שמנע ממנו לקבל את דיק החקירה, המפכ"ל קיבל על כך את הגיבוי של השר. כאשר מצד שני מוען אדן כי על פי סמכותו הוא מוסמך לגשת באופן חופשי לכל תיק ולכל מסמך משמדתי.

סמכותו זו של המבקר מעג" נת כפירוש בתקנון המשטרה ומר אדן הדגיש כי לא יוותר על סמכותו הזאת עומד על דרישתו לראות את התיק.

מה עושה שר המשטרה כמקרה זה? מסתבר שיש דרך: הידעצת המשפטית של המשטרה נתבקשה להכין הצעה לשינוי החקנון...

מן הצבר הפוליטי ידועים מקרים ממריימים שבהם אפילו שתה חוק כדי להתאים אותו למציאות פוליטית, חוקקו גם הוקים ויטוראקטיבים כדי להסדיר את שליטת המפד"ל ברבנות הראשית.

אך מה שמעניין יותר מכל הוא מה שיש לה למשטרה להסוד מפניו של מבקר הס" מרה שדוחותיו עשויים גם להיות חסויים, איש צבא בכיר, ציתני נאמן, מעניין.

ר. ירושלמי

חיים אשר ברגמן

סוף שבוע

כאשר שמיר, פרס ורבין מחווים דעתם נגד הקמת ועדת חקירה, חזקה על שמאלנינו, בשיתוף כלי התקשורת, שועדת חקירה כזו קום תקום.

★

גם זו אפשרות:
לאחר הגשת כתב אישום בארה"ב נגד אביאם סלע, ידון אותו בית משפט אמריקאי למאסר עולם, ולאחר מכן יבוצע "חילופי אסירים", במסגרתם ישוחרר פולארד.

★

לשר הדתות אין פנאי לפעול להתימת ההתחייבות של המורמונים שלא לעסוק בפעילות מיסיונרית — הוא עסוק במאמצים להשגת התמלות 19 הדיינים על העצומה שפרסמו.

★

לא תגובתם של המסיתים החילוניים ושונאי הדת, בפרשת עצומת הדיינים — היא הנקודה החמורה בפרשה, אלא טיפולו הכושל והמתסכל של שר הדתות, ואמור לייצג צבור דתי גדול.

★

בין עדות אחת לשניה, של ניצולי טרבלינקה, בהן הועלו על קצה המזלג מן הזוועות האיומות שביצע איוון האיום — מנשה הסניגור לדלות מידע מעדים, קציני משטרה, על תנאי המאסר "הקשים" להם זכה דמיאניוק בארץ.

★

במקביל להצעתו של ורשובסקי וחבריו לבטל את הצב" זורה על מחזות, מן הראוי לזיגם חוק שיטיל צנזורה על ורשובסקי וחבריו.

★

חוגים מדיניים

דוד אבן

"מקרה קלאסי של היסטריה יהודית" — כך מתייחסים בירושלים לפרשת פולארד

אולם גם חוגים מדיניים רמי דרג סבורים, שעיתוי מיגויו של אל"מ סלע לתפקידו החדש היה "אומלל" ★ היחסים עם ארה"ב, נשארו חזקים כשהיו ★ הלקחים מהפרשה נלמדו היטב

"מקרה קלאסי של היסטריה יהודית" — כך תיארו אתמול חוגים מדיניים רמי דרג את המסרה הציבורית שפרצה בעקבות פרשת פולארד.

לא היתה זו אמירה סתמית בלבד. במסדרונות משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ יכולת למצוא הסברים מפורטים, המ" ספקים את ה"ביסוי" למילים אלו.

מי עשה את כל הרעש? מי בנשף בקודרה?

בכמה מקרים לפחות מצביעים בירושלים על חוגי השמאל, שהיו מעוניינים ללבות את הפרשה. אחריהם נגרר, כדבר המובן כמעט מאליו, עותנאים בעלי השקפות דומות, המשורתים בכלי התקשורת הישראלים בוושינגטון.

תסמונת ההיסטריה "הדביקה" מכאן ואילך גם עותנאים יהודים בארה"ב. במה פעמים שמעבר השבוע, כי העותנים הנרולים שם יצאו בחריפות נגד ישראל ועמדה ממשלתה בפרשת פולארד. מסת" היחסים עם ישראל חשובים מאד לארה"ב ואלה יזמים שהתפתחו ונבשלו במשך השנים על רקע חשוב".

עמדת משרד ההגנה

מעניין כי דברים אלו, כמעט ולא מוכרז בעתון "הארץ", בדיחוד על רברי שולץ. הוא הצריך לצמצם רק את דברים ה"חשובים" יותר, שנאמרו, אגב, בסוף עדותו: "אני מאוד מרוכזך מפרשת פולארד. זה מעציב לראות שישראל ריגלה נגד ארה"ב. אני מקוה שועדת הבירור שהקימה ישראל תבהיר לישראל עצמה מה אירע". דבריו המתוגים על הפרשה ועל היחסים ההדוקים עם ישראל הובאו ב־3 שורות, בסוף הידיעה...

יצא במשרדו מחריפות רבה נגד ה"מסמך", שכמה מעובדי משרדו הכינו לקראת ישיבת הקבינט, כדי "לדחוף" להחלטה על ועדת חקירה ממלכתית.

"מי שרוצה לערוף ראשים — אל יסתתר מאחורי מסמכים. אי אפשר לצמם עותנאים יהודים ולומר שזו עמדת העותנות האמ" ריקנית. אי אפשר לצמם חבר קר" נגרס יהודי ולומר שעמדתו היא עמדת המימשלי", אמר שר החוץ בכעס.

פרס הצביע על דבריו של שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, כעדותו בפני ועדת ההקצבות של בית הנבחרים. הוא אלה דברים מתוגים ביחוד ביחס לפרשת פולא" רד, עוד יותר נרחים מאשר דברים של במה שָׁרִים וחברי כנסת בי" שראל...

הנה חלק מדבריו: "חשוב לר כור את הבסיסים העיקריים ביחסי ישראל־ארה"ב ולנהל את הנושא כך, שלא נמצא יהודים ברגל שלנו... היחסים עם ישראל חשובים מאד לארה"ב ואלה יזמים שהתפתחו ונבשלו במשך השנים על רקע חשוב".

עמדת משרד החוץ

מעניין כי דברים אלו, כמעט ולא מוכרז בעתון "הארץ", בדיחוד על רברי שולץ. הוא הצריך לצמם רק את דברים ה"חשובים" יותר, שנאמרו, אגב, בסוף עדותו: "אני מאוד מרוכזך מפרשת פולארד. זה מעציב לראות שישראל ריגלה נגד ארה"ב. אני מקוה שועדת הבירור שהקימה ישראל תבהיר לישראל עצמה מה אירע". דבריו המתוגים על הפרשה ועל היחסים ההדוקים עם ישראל הובאו ב־3 שורות, בסוף הידיעה...

לא היה צריך לחכות לדמיו של שולץ, כדי להיוכח שהמצב אינו כה חמור. דובר משרד ההגנה האמריקני, בוב סימס (זוכרים איך ציטטו כאן את שר ההגנה, קספאר ויינברגר, נגד פולארד וישראל?) אמר, כי אין שחר לידיעות, כאילו צימצמה כבר ארה"ב את שיתוף הפעולה הצבאי עם ישראל, "אין שינוי ביחסים הצבאיים שלנו", אמר.

זמכלל, מדע צריך לצמם עותנים ופקידים. העובדה בשסח מדברות בעד עצמן ומוכיחות יותר מכל, כי לא זו בלבד שאין הרעה ביחסים — אלא להיפך.

רוצים הוכחות? — בבקשה!

★ מזכיר הצבא האמריקני, (בדרגת שר המימשל) ג'ין מאוש, עומד להגיע בחודש הבא לישראל, לדיון בהגברת שיתוף הפעולה האיסטרטגי.

★ משלחת רמת דרג מדינית־ צבאית עומדת לבוא לישראל, בממגרת שיתוף הפעולה המדיני והצבאי בין שתי המדינות. גם משלחת זו תעסוק, בין היתר, בשיתוף הפעולה האיסטרטגי.

★ כאשר אומרים "שיתוף פעולה איסטרטגי", לא תמיד אפשר לפרש הכל. אך מי שמתמצא מעט יודע, כי כאשר יש שיתוף פעולה כזה, אי אפשר לדבר על הרעה ביחי" סים...

★ המעמר המיוחד של "בח" ריתי" כמו מדינה בתאט"ן, שהתענק לישראל בעת ביקורו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בוושינגטון, לשיחות עם נשיא ארה"ב, רונאלד ריגן, הביא להי" לישראל עצמה מה אירע". דבריו המתוגים על הפרשה ועל היחסים ההדוקים עם ישראל הובאו ב־3 שורות, בסוף הידיעה...

"מאבקי כח" בצה"ל ובממשלה

יש מספר הסברים. אחד מהם נוגע ל"מאבקי כח" בצמרת חיל האויר: "בירושלים מזכירים, כי עיקר הכעס בארה"ב נגד הפיתוי והמיתי של אלוף משנה אביאם סלע למפקד בסיס חיל האויר השני בגודלו, תל נוף. הלחץ למיגוי זה בא מהצבא, בעוד שהדרג המדיני כלל לא היה מודע לו ונאלץ לאשרר ד'יעבו.

יש גם "מאבקי כח" במשרד החוץ ובממשלה. פרשת פולארד יכולה להיות הזדמנות מצויינת, למי שמעוניין, ל"חיסול חשבו" נות". מתנגדי סלע — מצאו להם זמן מצוין לדרוש את סילוקו. מתנגדי השר אריאל שרון, מצאו עת נוחה לפגוע ברפי איתן, הידוע כאחד מקרוביו.

אם נוסיף לכל אלה את חוני השמאל בישראל, שעמדו בראש הסערה הציבורית, יחד עם אנשי תקשורת, שעמדותיהם האנטי" מיסטריות ידועות זה מכבר, אפשר להבין, איך קרה, שהסערה הב" ולה פרצה רוקא בישראל ולא בארה"ב...

"אילו קוים אוליבר נורת"...

יחד עם זאת, צריך להסיק ממה. שקרה את הלקחים הנכונים. כאשר נשמרות הפרופורציות — אפשר להבחין גם בפרטים. רק בעת "סערה" הכל ממושטש.

כפי שמנסים להציג זאת, מדע בכל זאת, קמה סערה, דוקא בישראל?

אפשר להבין את האמריקנים, כאשר הביעו בעם על עיתוי מיגוי של אל"מ סלע. מן הראוי לצמם בהקשר זה את דבריו של ג'ורג' קארוזר, ששימש לפנים כאיש קשר עם הבית הישראלי: "תגרו לעצמכם, איזו זעקה היתה קמה בארצות הברית, אילו אמר רייגן שהוא מעלה את אוליבר נורת לדרגת בריגאדיר־גנרל וממנה אותו לתפקיד פיקודי בכיר בחיל המודיעין, וכי הפרשה תגרה ולא תעלה עוד לדיון".

קארוזר מציע לאמריקנים, דוקא בעת כעסם, ש"אסור לנו למשוך את ידינו מישראל. אפילו אם מדובר ב־גל, עדיין גבולות הסובלנות האמריקנית נרחבת למרי".

פרשנים אמריקנים (מעניין, דוקא הגויים שביניהם ולא היהו" רים!) סבורים, כי יחסי ישראל־ ארה"ב איתנים כתמיד, למרות פרשת פולארד ופרשת הנשק לאיראן. מומחים לענייני המזרח התיכון צוטמו כמי שסבורים, ש"ארה"ב מקורבת לישראל יתר על המידה, עד כדי כך שיכא לא ראתה את האינטרסים שלה עצמה לטוחה ארוך במזרח".

פרדריק אקסלבארד, מן המרכז ללימודים אסטרטגיים ובינלאו" מיים בוושינגטון, אומר, כי ארה"ב סומכת יתר על המידה על הביטן הישראלי לצורך הערכת המצב במזרח". ויתכן שלעובדה זו יש חלק גדול בשני הסיסוכים — הן בפרשת פולארד הן בפרשת הנשק לאיראן.

ביטוים צריך לקוות, שהחלטת הקבינט על הקמת ועדת חשנים לבירור הפרשה, תוריד את המתח המסוים שנוצר עם הסערה, והיחסים בין שתי המדינות ישארו חזקים, ואין אמתן הדדי, גם בעתיד.

בס"ד

קריאה להצלה ומתנות לאביונים

באנו בשורות אלו לעורר עורה נעתרה ורחוקה עבור האי גברא רבא ויקירא, תלמיד חכם גדול, הרה"ג מתבר הספר החשוב וכו', אשר זי כל ימיו בעניות, ועתה כאשר הוא כבר בגיל זקנה ושיבה ותשות כו' מוטל עליו עול גדול וכבד של הוצאות נישואי בנו החתן הנעלה והמצויין נ"י הרב הנ"ל נמצא במצב כאשר דובבים עליו חובות קודמים ולרש אין כל למלא התחייבויותיו למשואי בנו, וכידוע כהיום גדול ההוצאות ואפילו באופן המצומצם והצנוע ביותר ע"כ בקשתינו אחים יקרים! אל נא תעמד מנגד לראות את הרה"ג הנ"ל כורע תחת משאו, הושיטו יד עזר נאמנה ככל האפשר למען יוכל לחתן בנו בשעטרם שלא יבוש ולא יכלם חיו ובזכות מצוה רבה והכנסת כלה המחזקת תורה יזושעו העושים והמעשים בכל משאלות לבם לטובה ולברכה, אמן

ועי"ז באנו עדיה כבוד התורה ועטליה בטהרה

חיים פינחס שיינברג
הריני מצטרף להדברים האמורים לעיל
יוסף שלו' אלישוב

ש. נסים קרליץ
גם אני מצטרף לכל האמור לעיל
שלמה זלמן אויערבאך

מתוך מכתבו של הגר"י וויס שליט"א גאב"ד ירושלים ת"ו

ביודעי ומכירי קאמיטא דיה הרה"ג המעלה תריב חיבורים מחכמים מנקי הדעת וכר הרב. ואין כל ביוד מאותה לכלכל והתחבות הגדולות והחברה לא יכולה לבקש אנו עורה אחזם מקודי הדרה ומעלה בטהרה להחיש לו עורה בשעת דחקו.

לכן מאוד אבקש מהלבבים אשר זלק לחם ר לב לדעת עוך עמלי תורה, כי הוא הי"ה בזל וקרוב לשבעים שנה וקשה עליו טלטולי דרכים וכל העושים והמעשים יתברכו בשפע ברכה והצלחה חיים טובים ותתוקים ורב בזת מבריהם וכו'.

הטרבר בדקה ומצוה לישועת ה' הקרובה.

יצחק יעקב וויס רב ואב"ד פעיה"ק ת"ו

מתוך מכתבו של הרה"ג ר' בנימין יהושע זילבר

הרב הנאון מהמנעים הישובים בבית ר' עמוס בתורה ועבודה. הדה מוכרח להתחייב בסכום גדול ולרש אין כל ואני מכיר באמתן אישי את הגיל שמגיע בזו מים כי נפש. הוא כבר לעת זקנתו הי"ו. לכן אבקש לראות את זה כמצוה זו מעמית הכחבא מהכלל, וכל העוזרים יתברכו מן השמים בבני זחי ומתוך הברכה המשולשת וכסדר

כעתירת המצפה לרחמי שמים
בנימין יהושע זילבר

כתובת למשלוח תרומות

הרה"ג ר' עזריאל אויערבאך שליט"א תפמה 53 ר"מ
הרה"ג ר' משה אלישוב שליט"א ישעיהו 19 בתי הטרנשטיין ר"מ
מס' חשבון בנק הפועלים 155312 סניף 533
מס' חשבון בנק הדואר 4804618
הרה"ג ר' יהודה בואר שליט"א רשב"ם 5 ב"ב
הרה"ג ר' יחזקאל זילבר ר"יס"א רשכ"ם 8 ב"כ

הרה"ג ר' יהושע נוביזרס שליט"א ברנסן 10 ר"מ
הרה"ג ר' נתן קוטשיק שליט"א, מר"ץ אלפרדי 11
מס' חשבון בנק המזרחי 347572 סניף גאולה 17
מס' חשבון בנק דיסקונט 741884 גאולה 664
הרה"ג ר' יצחק שוינרלזון שליט"א סמסת האר' 3 ב"ב בית כלל חזק איש
הרה"ג ר' מרדכי עמרם יעקובזון שליט"א רח' דזנגלו 15 ב"ב

נא לציין עבור "קריאה להצלה"

על פי פסקו של הגר"י וויס שליט"א גאב"ד ירושלים ת"ו אפשר לקיים בזה מצוות מתנות לאבינים למהרין מן המהרין

תהיות על הליכי המינויים בצה"ל

גל הביקורת בנושא של פרשת פולארד גורר אחריו שסף של הדלפות המעורר ודאמה הן מצד עצם" ההדלפה ושל יותר מן הגולמים המתפרסמים שיש בהם לעורר חשש. אחד ההיבטים הוא שיבות השליטה של הדרג המדיני על הצבא.

מערכת יחסים צונעת היתה חמיד בין הדממכ"ל ושר הבט" חון, השבוע נתגלה בי משה לוי הצליח לבפות את מיניו של אל"מ אביאם סלע למפקד בסיס חל נוף בממע שחדלונות מוהבק שלו היו שייכים מפקדי חיל האויר. זאת על אף שהיה ידוע להם דעתם של האמריקאים בנושא.

בימים שכהם ישראל עושה מאמצים לשיתוף פעולה איסט" רטני ומתקנאה לא פעם בתמרתי האויר המשותפים שיש למצרים עם האמריקאים הרי ביתוק הקשר שבין אחד הבסיסים הגרולים של חיל האויר עם האמריקאים יש לה משמעות צבאית ואיסט" רטגית כאחד.

עצם התופעה הזו של מפעי שחדלונות כפי שמתגלה בפרשה זו וכן כפרשה מיגוי מפקד הנח"ל מעוררים הרהורים על מידת "החוסן הדימוקרטי" של הצבא שחמיד השתבח בו צה"ל.

מסתבר שאין זה המיגוי הר" חיד שר"א לוי בפה על השד. מיגוי אחר־כלבר לא הצליח לכ" פות זה מיגוי הדממכ"ל שיבא אחריו.

עוד התגלה השבוע כי לוי אישר בזמנו את העסקת סלע בנושא פולארד. מאידך מוכרים תומכי לוי כי הדבר לא השפיע על האמריקאים וכראיה הם מד" כירים את ביקורו הרשמי בוא" שינגטון לפני כמה חודשים שם נתקבל כ"כבוד מלכים".

י. ירושלמי

"שמירת שבת - תנאי להשקעות ממשלתיות"

"מן הראוי להתנות כל השקעה ממשלתית בהתחייבויות מפורשות של המפעלים לש" מות בשבת" — דרישה כזו היפנה השבוע הר"ב הרב אבר" הם יוסף שפירא אל אריאל שרון, שר המסחר והתעשיה, ומשה שחל, שר האנרגיה וה" תשתיות.

המגבית למען פולארד בניגוד להודעת הממשלה

קבוצה של אנשי בטחון לשעבר הודיעה כי היא מכריזה על מגבית עממית לטובתם של בני הזוג פולארד, לאחר שראש הממשלה הודיע כי הממשלה לא תעזור למשפחת שמילה בשליחות אישי ממשלה.

ההודעה הפומבית עוררה תרעומת רבה בקרב במה שרי ממשלה שרואים בכך מעשה פרובוקאטיבי כלפי ארצות הברית התגרות בממשלה ישראל. עריין לא נתקבלה תגובה על המגבית מצד המימשל האמריקאי. לפי השמועה פורמים להתגייס לאוזה ממרה גם כמה אישים יהודיים בארצות הברית.

מ. דרורי

יצוא של פושעים מישראל

בעקבות פרשת נקש שעומד לפני גירוש מישראל, נתברר כי בצרפת עצמה נמצאים בחתי הכלא למעלה ממאה אסירים, ישראלים רובם בגלל סחר סמים.

האסירים, דובם בעלי עבר פלילי שהתחבבו עם הזוק גם בישראל, לא ביקשו סיוע מן הקונסוליה הישראלית, ורבם יוצאי צפון אפריקה ובעיקר ממרוקו, צעירים שהידרדרו באירה החברתית שניזקה אותם מן הקשר המשפחתי לאחר שהוראו ארצה.

רבני בתי המהר בצדפת מראגים מאוד מתופעה זו ההולכת וגוברת, הם הפנו אצבע מאשימה בלפי החברה הישראלית המגדלה פושעים באלה המוציאים את דיבתה הרעה של ארץ ישראל.

ד. ירושלמי

המגבית למען פולארד בניגוד להודעת הממשלה

ישראל נוהגת להתפאר בקידמה רפואית ומוזמרת בהתחרות עם מרכזים רפואיים גדולים בארצות הברית. אולם הטיפול האלמנטרי בחולה מוזנח כאן בצורה פשוטה — על כך התריע אחד הרופאים.

לדבריו, חייבה הממשלה לחקור במה אנשים מתו כתוצאה משרשרת השביתות שהיו בבתי החולים, החל משביתת הרופ" אים, האחיות ועובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתי" יים

כמה מתו כתוצאה מן השביתות?

חולה דניל שאין לו פרוטק" ציה ואין לו בסף לשלם את ההוצאה של שרות דפואי פרטי הנוקק לניתוח, נרחה מפעם לפעם בגלל אוחן שביתות. "אנו מוניחים את הטיפול האלמנטרי ומתרמים להיות בזרה פשוטה — על כך הוגיע אחד הרופאים.

לדבריו, חייבה הממשלה לחקור במה אנשים מתו כתוצאה משרשרת השביתות שהיו בבתי החולים, החל משביתת הרופ" אים, האחיות ועובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתי" יים

ההפגנות והעתונות

מאות סטודנטים הפגינו בתל־אביב ובירושלים בענין שכר הלימוד שלהם באוניבר" סיטאות. הם התנגשו עם המשטרה ובכמה מקרים הוכו כמה מהם, כשלא נענו לדרי" שות השוטרים לפנות את המקום.

העתונות ריווחה על ההפגנות כהרחבה, לרוב תוך אהדה לס" מודנטים וגינוי עקיף לבח המופרז בו השתמשה המשטרה.

מישהו שאל, איך היתה הע" תונות מגיבה, לא היה מדובר בהפגנה ע"כים ובני יש" בות...

א. בר

מזכיר הכנסת מפעיל את מסכי המידע

מסכי המידע, שהוצבו לפני שבועות אחדים בכמה מקומות "איסטרטגיים" בבנין הכנסת, החלו לפעול השבוע.

בעזרת מַצָּג וּמַקְלֶדֶת שהוצבו לפניו, יכול מזכיר הכנסת לדחוף מעוזה ואילך למסכי המידע, באיזה נושא דנים במליאת הכנסת, מי נואם, מי עומד לנאום אחריו, מי ישא דברים אחר כך, ומה הנושא הבא שיידון בכנסת. החשורים הצבעוניים חוכ" כים מחברי הכנסת "ריצוד" לאולם המליאה. עכשיו הם יודעים בדיוק מי מדבר ועל מה, מתי יש הצבעה ומתי לא. אפשר להמשיך לשבת במזנון החכ"ים, בחדרי הועדות ואפילו בחדרי המנוחה, ולדעת מרחוק "מה קורה" במליאה.

יש אומרים, כי אם הנוכחות במליאת הכנסת היתה עד כה מעטה, היא עשויה לשאוף לאפס...

רהיטי

טומי את הרשקוביץ

במבצע מיוחד לחגים! במחיר ללא תקדים!

ארון ספרים באיכות הבלעדית שלנו
2.20×3.40 מ'

חדרי שינה מיוחדים

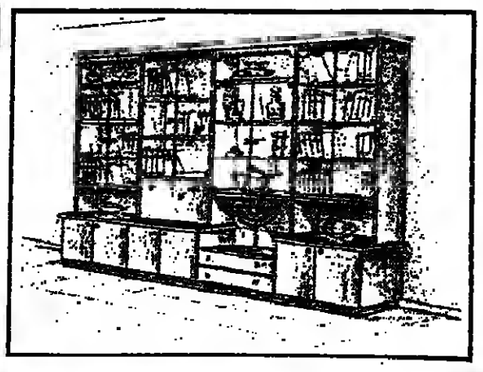

כמו כן, פינות
אוכל ומערכות
ישיבה מהמלאי
ובהזמנה!!

המפעל וחנות המפעל: רח' בר כוכבא 8, בני ברק, טל' 03-786756. החנות: קניון אילון, רמת-גן, טל' 03-785967